

# መርቆስ ጸጥሰቃክ

ባበ ዩሱስ ክርስቶስት ደቅሽነም ኪዝድንደ ሳብት ኡጥስ

## አርድገት

መርቆስ ጸጥሰቃክ መጻጥነ «ሳብት ይንሥን ዩሱስ ክርስቶስት ደቅሽነም ኪዝድንደ ሳብት ኡጥስን ኮነዩ» ገይንትክ ጳምደ። መጻጥነ ኮነ ዩሱስ ዎንንት ደቅዳብኪ ጋንምንት ደቅዳብክ ኤድ ማትንትንክተም ደውደ። ጋንምንክቲሬ ኤስንትንክቲኪ ኤዘንክ ሽንገም ወሥንትንክቲክ፣ ኤት ደቀላሰም ኔገ፤ ገይንትንክቲኪሬ ሃፕርደ። ዩሱስ ይንከን ይ ኪዝድንከ፣ «ኤድ ይንሥኔሬ ኤትከን ጥሽከንኪ ቤድም ኤደም ደቅሽከን ነጥሰይንተጫሬ ደቀላስት በዘ ከሽ ማሰሶ እምከን ሃደቄ» ገይሶ ይንት ኪስቲ።

መርቆስ ዩሱሳንክማኪተም ከ ኪዘቃክ ኡዝግኒክ ኤደን ኤስምድንደገክ ጸድክ ኮ ማሥክ፣ ጋጽ ከ ኪዝዳኪሬ ዩሱስት ኪዜነምኪ ኤስነምክ ማትክደይክ ከ ዎንሰቃክ ሪርሽዳክ ዎንነጫ። ሽእሽዳብ ዋንሰገኪ፣ ዩሱስት ሽእርንገኪ ጲጽምንገክ ጸድክ ይ ኪዛኪት ቡር፣ መርቆስ ዩሱስ ኤድነም ኤስንትኪ ሀልሽንትክ ከ ዎንሰቃክ ዎንንክተም ግድምክ ኪዝደ።

ሲጸት ቡር ዩሱስት ረቅክ ሙከደድነ ዩሱሰም ጋጽ ኤሴር ኪ ከይምሽ፣ ኪም ይሽደድኔሬ ጋጽ ኪም ይገር ከዩኪ። መቅንቲዜን መርቆስ ዩሱስ ፕጫ ኮዜን ደቅንትክቲት መቅንተ ሴጽንክ ዎንምሰቃክ ዎንነም፣ ጋጺ ከት ርክርንትንገኪ ዴእግረንክ ጳምንትንክትንክ ኪዝደ። መጻጥንት መቅንቲዜን ደቅፍር ዎደርሸቃክ ዎለቅዎለቅ መጻጥንግር ዩሌክ ሃፕርደ።

## ሽእሽዳብ ዋንሰት ኪዜነ

ግተስ 3፡1-12፤ ሉቃስ 3፡1-9፣ ጥድደ 15-17፤ ዋንሰ 1፡19-28

**1** ሳብት ይንሥን ዩሱስ ክርስቶስት ደቅሽነም ኪዝድንደ ሳብት ኡጥስን ኮነዩ።  
2-3 «ዩና፤ ጎግሀንተም ሃጽዳብ አይቴርቴባበሰለሰተም ብሬዘንት አይቶይድቲ፤

ኮኔሬ (ዩኔቶ፤ ሳብ ዩረ ሃድንከን ቡደዩንተም ወልሸንትክ ጎግ ኪን ኡሰኪቲ፤) ጋር ፕጫ ዎቹግር ኪዝዳብ ኤሥት ኡጥስ ኤስምደ።»

ገይሶ ሳብት አይቲን ኪዝዳብ እሳስ ጸጥሰቅምሺ።<sup>4</sup> ከንከን ሽእሽዳብ ዋንሰ «ደቀላስዮንቲት ኔከሽ ሳብደንክ ዩ ሃፕቲምሽ ደቀላስ ዎንዩንተም ገርሺቶ ሳብደ ማቶ ሽኤርኪቲ» ገይሶ ኪዛር ፕጫ ዎቹግር ሃደ።<sup>5</sup> ይሁደ ፕጫ ግር ደቅደድ ኤድን ሙዴኪ ዩሩሰሌም ከትጫንግር ደቅደድ ኤድ ሙደ ከረ ሃዳቂኪ፤ ደቀላስይንተጫሬ ቡዳሬኮ ዮርዳናስ ናቄንግር ዋንሰት አንክ ሽኤርዳቂኪ።

<sup>6</sup> ዋንሴሬ ግጫት ስጽ አብሌምሽ ሰኪርሰቅንደተም ቆሴርዳቂ፣ ኤቴግርንቲሬ ቀልሽ ደክዳቂ፤ እሥምኔክቲሬ ኤይከኪ አንጽ በእቲት ኩር ግሾ እሥዳቂ።<sup>7</sup> ዋንሴሬ «አተ ይርኪ ገይሶቶ ጫጫንክቲት ደክኔነጫሬ ቡልንት ኢን ማተዎብ እዘንክ ጋጽዳብ ቡርሰት ሃዳደ።<sup>8</sup> እተ ናቂክ ዩም ሽእሽድቲ፤ ና ደይንክ መንፕሰ ወልክ ዩም ሽእሽደ።» ጋር ሳብት ኡጥስነም ኤድንከን ኪዝዳቂ።

## ዩሱስት ሽእርንኪ ጲጽምንትንክ

ግተስ 3፡13-17፣ 4፡1-11፤ ሉቃስ 3፡21-22፣ 4፡1-13

<sup>9</sup> ኮ ሴጽንክ ዩሱስ ገለል ፕጫ ናዝሬት ከትጫንግረንክ ሃደ ዮርዳናስ ናቄንግር ዋንሰት አንክ ሽኤርሺ።<sup>10</sup> ሳኔሬ ናቄንግረንክ ከ ወተቅሳኪንክ ርኪን ፖቶምሰክ መንፕሰኔሬ ዎሌምሽ ከንክት ሀቸድክ ሸጺ።<sup>11</sup> ከዘንክ ርእ ሃም ነሽዳብን ይንሥለሰት ሃዩ፤ ሀንክ ጉጫርድቲ። ጋድንደ ኡጥስ ርኪግረንክ ኤስምሴ።

<sup>12</sup> ሳኔሬ መንፕሰ ፕጫ ጉርንግር ከ ከይቲምሽ ኪም ጳሰሴ።<sup>13</sup> ፕጫ ጉርንግራሬ ሲጣንክ ጲጽግር ኤቀሰቲንባብ

1+2:- ዎላሳስ 3፡1፤ ግተስ 11፡10። 1+3:- እሳስ 40፡3። 1+6:- 2 ሳብግ 1፡8። 1+7:- ዋንሰ 1፡27። 1+8:- ዋንሰ 1፡33። 1+9-11:- ዋንሰ 1፡32-34። 1+11:- ፕሽር 22፡2፤ ዩሥ 2፡7፤ እሳስ 42፡1፤ ግተስ 12፡18፤ መርቆስ 9፡7።

እሥ ሴጽ ደቅሴ። ዴብን ኪክኔሬ ደቅዳቄ፤ ሳብ ርኪግሪንክ ምንይንትከን ክ አይደድኔሬ ኪን ገኸሽዳቄኪ።

ዮሱስ ኤድ ልይድ ተይላ ዩዴድነም ዶሪ ክ ኤልሰምሽ

ግተሰ 4+12-22፤ ሉቃስ 4+14-15+ 5+1-11

14-15 ሞሰም ዮቶ ኪም ደክሰርሳኪት ቡር ዮሱሳ ሳብት ደቅሽ ኡፕሰነም ኤድንክን ኪዛር «ሴዲነ መቅቲ፥ ሳብ ባምዳክ ሴዲነ ዠላቲ፤ ከንከን ደቀልሰ ምንይንተም ገርሺቶ ሳብደ ማትኬቲ፥ ሳብት ደቅሽ ኡፕሰነክ ቡድ እስኪቲ» ጋር ገልላ ፕጭ ሃዴ።

16 ገልላ ፕጭ ናቂን ጸርንት ሸጊርክ ክ ከይድክ ሰምንኪ እንዴፕሰ እንድራሰክ፥ ኪቲሬ ተይላ ዩድንትክ ኤዩይንተም ጊሥዴድ ይ ደይንከን ገግዩምሽ ሰኪርሰቃክ ዚጊንክ ተይላ ዮቲተ ጸርንት ሞር ኪ ዠቅድክ ኪም ሸጂዳብ፥ 17 «ዩኔቶ፤ ዮተ እረ ኮር ሃዴቶ እስት ረቅክ መኪቲ፤ ተይላ ዮዶ ዩ ኡንግዳኪት አለይሰ ኤድነም ሳብት ባምንግር ዩ ማሰድንዴት ምን ዩን እምድቲ» ኪን ገይሴ። 18 ኪቲሬ ኮይን ገይሶ ኪን ክ ኪዛኪተም ይ ኤሴርታኪንክ፥ ተይላን ከንክ ይ ዩደቃክ ዚጊነም ሳነ ገርሺቶ ዮሱሰት ረቅክ መኪኪኪ።

19 ኮዠንኪሬ ተክም እስ ይእምሽ ክ ዩይድንክ ዘብዶስት ይንሥን ሀይቆሰምኪ እንዴፕሰ ሞሰምክ ታሬ ናቂን ጸርንክንክ ቃሌርዳክ ጎንጊንግር ደቅሶ ተይላን ከንክ ዩዴርዳክ ዚጊይንተም ኪ ኡሰዳቅክ ኪም ሸጂ። 20 ሳኔሬ ኪም ኤልሴ፤ ኪቲሬ ባቤን ዘብዶሰም ከት ገኸሽዴድን ኪከን ጸርንክንክ ቃሌርዳክ ጎንጊንግር ገርሺቶ ዮሱሰት ረቅክ መኪኪኪ።

ኸን ዩም ዩዞቃብ ኤሥን ሀልሽምሽ

ሉቃስ 4+31-37

21 ቅፕርናሆም ከትጫንግር ሃዶ አርኪኪ። አይሁድ ኤድንት ሀውሽ ሴጽንኪሬ ዮሱሰ ምክስ ኤይንግርኪት አርዞ ኤድነም ኤሴኪ። 22 መሴት ከርቲን ኪም ኤሰዴድምሽ ማትከደይክ ይመትክ ፕጫ ጊሥዳብምሽ ጋንምንቲክ ኪም ክ ኤሰዳቅንከን ኤሰንክቲክ ሪርቲኪ።

1+15:- ግተሰ 3+2። 1+22:- ግተሰ 7+28-29።

23 ኮ ሴጽንክ ምክስ ኤይንግርኪት ኸን ዩም ዩዞቃብ ኤድ ሃቂ። 24 ናሬ ዮሱሴን «ዩ ናዞሬትግርምባብ ዮሱሰ፤ ሀ ኪከን ምንት ሀረ ደዩ? ምም ከይሰከና ሃዶ? ሀይ ማትንትሆንተም ኤስትቲ፤ ሃነ ሳብት ጫላባባዩ» ገይሶ ኡግምሴ። 25 ዮሱሴሬ ኸንሰንቲን፡- «ጫጫ ጋካ፥ ኤሥንክንክ ጫትካ፤» ገይሶ ኪም ጋምሴ። 26 ኸንሰኔሬ ኤሥነም ዠቅሾ ኪም ይ ጸላሳኪት ቡር ገላሺንደ ኡፕሰክ ኡግምሶ ዚንክተንክ ጫተቅሴ። 27 ኤድን መዴኔሬ «ኮነ ሀረ ደይኪ? ጋንምይንቲክ ኸንኔን ኪዠዴ። ኪቲሬ ኪን ኤኤእዴኪ፤ ኮነ ክላ ሪይ ሀረ ደይኪ?» ገይሶ ኪክ ኪከደ ይ ገይሶቲንክ ዩክ ሪርቲኪ። 28 ሳኔሬ ዮሱሰት ምንንክማክ ገልላ ፕጭ ደቅዳክ ከር መዴግር ኤሰምሴ።

ዮሱስ ኤድነም ኤሳር ሀገርቲድነጌሬ ክ ሀልሽምሽ

ግተሰ 8+14-17፤ ሉቃስ 4+38-44

29 ኮ ሴጽንክ ዮሱሰ ምክስ ኤይንግርንክ ጫተቅሶ ይንኪ ሀይቆሰክ፥ ሞሰ ኪክኔሬ ሰምንቲኪ እንድራሰቲክ ኤር አርኪ። 30 ሰምንቲሬ በይሰቲን አይእሽክ ሀገርሾ ራተ ሃቂ፤ ኮት ሀኸምንንኪሬ ሳነ ኪን ኪኪኪ። 31 ዮሱሴሬ ኡሥቲዳባ አንኮተም ዮቶ ኮም ዳሰሴ፤ አይእሽኔሬ ሳነ ኮም ገርሽክ እሥም ኪከን ኡሺኪ።

32 ሀይ ሞቸክ ፕጫን ሰይጣኪንኪሬ ሀገርቲድነምኪ ኸን ዩም ዩዞቂድነምክ መደ ዮሱሰደ ታዴኪኪ። 33 ከትጫንግር ደቅዴድ ኤድኔሬ መደ ማላ ሱድምተ ሃቂኪ። 34 ዮሱሴሬ ገላ ገሌንደ ሴቅምክ ሀገርዳቂድ ቤድ ኤድነም ሀልሽሽ፥ ቤድ ኤድንክንክ ኸንንም ጫሥሴተ ኸንኔሬ ሀይ ማትንትንክተም ኪ ኤሰዳቅንከን ኪ ኪዞይምሽ ኪም ጫርዳቂ።

35 ካለመ ፕጫ ሴጽከን ዩይድክ እክ ዳም ደይክ ዮሱሰ ዳምቶ ጫተቅሴ። ኤድ ደክንደ ከርግር ከዮ ኮ ከርንግር ሳባም ምክሴ። 36 ሰምንኪ ክ ኪከን ሃቂድኔሬ ዳምሶ ዠግም ኪም ከዩኪ። 37 ኪም ይ ሃፕታኪንኪሬ «ኤድነ መደ ሃም ዠዞግዴኪ» ኪን ገይሴኪ። 38 ዮሱሴሬ «እ ሃደቃክ ሳብት ኡፕሰነም ኪሰከን ማሥክንን እ ኪስቲምሽ ኡሥ ደቅዴድ ሞሬንግር ምኔቲ» ኪን ገይሴ። 39 ምክስ ኤይንግርኪቲሬ

1+24:- መርቆስ 3+11። 1+34:- ግተሰ 8+4። 1+35:- ግተሰ 14+23፤ ሉቃስ 5+16። 1+39:- ግተሰ 4+23፤ ዩድ 9+35።

ሳብት ኡፕሰነም ኪሣር፣ ሽጉንጫሬ ኤድንዘንክ ዉሣር፣ ገልል ፕጭ ሙዴግር ኡጉግዳቄ።

ዩሱስ ኤሥ እሠ ሆሽግምክምባበም ክ ሀልሽሽምሽ

ግተስ 8+1-4፤ ሉቃስ 5+12-16

40 ኤድ ያለቅ እሠ፣ ሆሽግምንት ደቅዳብ ዩሱሰደ ሃዶ ጉምፕርሴዳቦ «ሀ ሃሽድንክ ዋደ፤ እም ሀልሽገት ሃም በሸዮ» ገደሶ ኪም ምክሲ። 41 ዩሱሴሬ ከከን አቴርሶ አንደገተም ዜንከት ያጀ፣ «ሃም ሀልሽገትክን ሃሽድቴ፣ ሀልሽካ» ኪን ገደሴ። 42 ሳኔሬ ኤሥንት እሠ ሆሽግም ኪም ገርሽክ ሀልሺ። 43-44 ዩሱስ ኤሥነም ይ አይድንክ «ሀልሽገትሀንተም ሀይኔሬ ሀ ኪዘይምሽ ሀከሥካ ጳይካ፤ ደይንኪሬ ከዩዩ ዜነሀንተም ኤድነም ሳብ ኪከን ቄሽምሽዳብኔን ደውካ፤ ኤድኔኔሬ ንቃሽ ማቴምሽ ሀልሽገትሀንተካ ሙሰ ኪዘሻሻክ ሳብከን ማድንደ እጫነም እምካ፤» ገደሶ ዘምክ ኪን ኪዜዳቦ ሳነ ኪም አይሢ። 45 ኖ ደይንክ ከረንክ ይ ዉዳኪንክ ኤድ ሙዴከን ኪዘ ዩዜ፤ ከንከን ዩሱስ አይቴር ከትጫግር አርድገት ኪም በሺ፤ ደይንኪሬ ኤድን ግር ደካክ ፕጫ ጉርንግር ደቅዳቄ። ከር ሙዴግረንኪሬ ኤድነ ከረ ሃዳቄኪ።

ዩሱስ ሆሽግምክ ቄርምሰቃበም ክ ሀልሽሽምሽ

ግተስ 9+1-8፤ ሉቃስ 5+17-26

**2** 1 ተክም ሴጽት ቡር ዩሱስ ቅፕርናሆምግር አልክ ሃዶ ኤር አርዮ ክ ደይምሽ ኤስምሴ። 2 ማለነ ኪን ተክሰቴንክ ዩክ ቤድም ኤድ ዩሱሰደ ሃዶ ኪ ቡድምሰክ ሳብት ኡፕሰነም ኪን ኪዘላቄ። 3 ኤድ አይዴድ ኤድ ያለቅ ሆሽግምክ ቄርምሰቃበም አንጫክ በልተዮ ከረ ታዴኪ። 4 ኤድንት ቤድምዘንክ ጳምሰቅንደ ዩሱሰደ ቴዮ አርሥንት ኪም በሽተክ ክ ግር ደቅዳክ ኤይንት ዱርነም ፖጅኮ ሆሽግምንባብን ራሠቃክ አንጫነ ከንክ ኪም ሆሽሺኪ። 5 ዩሱሴሬ ደኪን ቡድ እዘንትንኪተም ሸጆ፣

1 ዩድ 1+40፡- «እሠ ሆሽግም» ጋርዳኪትክ ለው ሙጻፕ ዩድ 13ኪን ሸትኪቴ። ሙጻፕ ጫላግር «እሠ ሆሽግም» ጋርዳክ ዜከን ሃፕርድንደ ኤዘንክ ኤደም ዩድንደ ደፕሰድንደ ገለ ገልንደ ሆሽግም ደውዴ።

1+44፡- ለው 14+1-32።



© David C. Cook Foundation  
ዩድ 2+4 ኤይንት ዱርነም ኪ ፖጅክ

ሆሽግምንባብንቴን ጋቶ፡- «ሃነ ደንሥና፤ ደቀልሰሀንተም ሃን ኔከሸርሺ» ኪን ገደሴ። 6 ሙሴት ከርቴን ኤስዴድንግረንክ ያለቅያለቄድነ ከርን ኮግር ደቅተ ሃቄኪ፤ ቡዴግርንቴሬ፣ 7 «ኤሥን ኮነ ሀሬከንክ ኮይን ጋዴ? ሳብ ማሥትክ ጳቅሽደ? ሳብ ያለቅባብ ከይሰ ኤት ደቀልሰም ኔከሸዳብ ኤድ ሀዩ?» ገደሶ ጳቅሽዳቄኪ። 8 ሳኔሬ ዩሱስ ቡዴግርንት ኮይን ገደሶ ኪ ጳቅሻኪተም ሙንፕሰይንቴክ ኤሰቶ ኮይን ኪን ገደሴ፡- «ቡዴግራንት ሬይ ኮይንምደ ሀሬከኔ ጳቅሽደ? 9 ሆሽግምንባብንቴን (ደቀልሰሀንተም ሃን ኔከሸርሺ) ገይንትዘንኪ (ጳምተዮ አንሠሀንተም ሀንት በልተዮ ከይከዩ) ገይንትዘንክ ሀምነ ተክዴ? 10 ደይንኪሬ ኤድ ደንሥኔን ፕጫዜን ኤት ደቀልሰም እ ኔከሸን ጋንምሰት ደቅዳኪተም ዩ ኤስቴምሺ» ገደሶ፣ 11 ሆሽግምንክ ቄርምሰቃብኔን «እተ ሃን ጋድቴ፡- ጳምተዮ አንሠሀንተም ሀንክ በልተዮ ኤረገት ከይካ፤» ኪን ገደሴ። 12 ኤሥኔሬ ጳምቴዳቦ ሳነ አንጫይንተም በልቶ ኤድን ሙዴት ብሬዜን ዉተቅሴ። ከንከን ኤድነ ሙዴ ሪርቴኮ «ሬይ ኮይንምደ ሀሰንደይንኪሬ ሸትኮቴ» ገይሴኮ ሳበም ጎፕሺኪ።

2፣7፡- ለሳብ 43+25። 2፣12፡- መርቆስ 1+22።

ዮሴፍ ለው ጋርዳስም ከ ኤልሳምሽ

ግተሰ 9+9-131 ሉቃስ 5+27-32

13 ኮዘንክ ዮሴፍ ለልክ ፍቅን ደርገት ሸገር ከዩ። ኤድኔሬ ሙደ ከረ ኬ ሃድክ ኪም ኤሰዳቂ። 14 ከርን ኮግረንኪሬ ከ ይእድክ ጊሬን ከሸርዳክ ከርንኪን ደቅሰቃብ አልፎ ስት ይንሥን ለውም ሸገሩበት «ረቅሰቲክ ሙካብ» ኪን ገይሲ። ፍሬ ዳምቶ ረቅከቲክ ሙኪዜ።

15 ኮት ቡር ዮሴፍ ለውደ ኤር ደቅተ ከ ደይክ ቤድ ኤድኔሬ ረቅከቲክ ሙከዳቅንክን፣ ኪግረንኪሬ ቤድ ጊሬን ከሸደድንኪ ሙሴት ከርቲን ጳዩድንክ ዮሴፍኪ ክት ረቅክ ሙከደድን ኪክን እሥምኪን ደቅተ ሃቂኪ። 16 ፎርሳ ኤድንግረንክ ሙሴት ከርቲን ኤሰደድን ጊሬን ከሸደድንደኪ ሙሴት ከርቲን ጳዩድን ኪክን ከ እሥድክ ዮሴፍም ሸገሩ ከት ረቅክ ሙከደድንቴን «ጊሬን ከሸደድንደኪ ደቀሰ ኤድንደክ ከ እሥዳክ ሀሬከኔ?» ገይሲኪ።

17 ዮሴፍ ኪኪንኪተም ኤሴርቶ «ሀገርቲድነግምሽ ሀልሽጊድነም አክም ዝከሰዩ። ደቀሰ ኤድን ደቀሰይገቴት ኔከሽነም ኪ ሃጥተን ኪም ኤልንትከን ሃደቅቶንምሽ ሳብከን ኤኤክ ምንደድነም ኤልንትከን ሃደቅቲ» ኪን ገይሲ።

እሥከስ ደቅንትክ ገይሴርሰቅንደ

ግተሰ 9+14-171 ሉቃስ 5+33-39

18 ሸለሽዳብ ሞንስት ረቅክ ሙከደድንኪ ፎርሳ ኤድንክ እሥከስ ደቅዳቂኪ። ኤድን ዮሴፍ ሃደኮ «ሞንስቲኪ ፎርሳ ኤድንቲክ ረቅክ ሙከደድን እሥከስ ኪ ደቅድክ፣ ሀንት ረቅክ ሙከደድን ደይንክ እሥከስ ኪ ደቀያክ ሀሬከን ደይኪ?» ኪን ገይሲኪ። 19 ዮሴፍ ኮይን ኪን ገይሲ፡- «ኡቲሰን ኪ ኪክን ደቅድክ ኤንጊን ሃደቂድን እሥከስ ደቅንት ኪም ዝከሰደ? ኡቲሰን ኪ ኪክን ከ ደቅድክ እሥከስ ደቅንት ኪም ዝከሰዩ።» 20 ደይንኪሬ ኡቲሰነም ኪረንክ ኪም ፓሸርድንደ ሴጸ ሃዳዴ፣ ኮ ሴጸንክ ደይንክ እሥከስ ደቅደኪ።

21 «አብላ ጊሼኪን አብላ ክለም ሃግዳብ ደክዩ። ሃጊርድንክ አብላ ክሌን አብላ ጊሼነም ደንክ ቦእትዮ ኮ ቲይድንክን፣ ሀእንኮቴሬ ጽጽ ግድምዴ።» 22 ቲላ ሃፎርቲግር

አንጽ<sup>2</sup> ቦክ ሃቅዳብ ደክዩ፤ ኮይን ሃፎርድንደ ግሥንክ አንጽን ቲሌነም ግግእዴ፣ ቲሌኔሬ ግግእምዴ፣ አንጽኔሬ ለለላምዴ፤ አንጽ ቦክም ደይንክ ቲላ ክሌግር ሃፎርዴ። ኪን ገይሲ።

ሀውሽ ሴጸንክን ገይሴርሰቅንደ

ግተሰ 12+1-81 ሉቃስ 6+1-5

23 አይሁድ ኤድንት ሀውሽ ሴጸንክ ዮሴፍ ከርግ ሙሸርሸቅንደ ሃምግርክ ከ ከይድክ ክት ረቅክ ሙከደድን ሙካሬኮ ከርግንት ትሸነም ተከሰቶ ምክስት ገኤኪኪ።

24 ፎርሳ ኤድኔሬ «ዩፍ! ሀውሽ ሴጸንክ ምንት ሽከሰይንደተም ሀንት ረቅክ ሙከደድን ሀሬከኔክ ምንደ?» ኪን ገይሲኪ። 25 ፍሬ «ኤን ባብስን ደግሞ ዩም ሽከሳኪንኪ ዳቅ ዩም ገላሳኪንክ ደንኪ ይ ኪክን ደቅደድ ኤድንክ ዩእሻሻኪተም፣ 26 አብያቲር ደቂባብ ኤድነም ሳብ ኪክን ቂሽምሽዳብ ግም ይ ደያኪንክ፣ ሳብት ጫላ ኤዩንግር አርዞ ኤድነም ሳብ ኪክን ቂሽምሽደድን ከይሰ አቤድነም እሥንት ሽከሰያክ ሳብት ብሬኪን ምደርሸቅክ ቅደነም ከ እሥምሸኪ ይ ኪክን ደቅደድ ኤድንክኔሬ ከ እምሰምሸክ ምላቂሲ ክሌብኪቶ?» ኪን ገይሲ። 27 አልክምሰ «ሀውሽ ሴጸን ኤትከን ገገርሸቆንምሽ ኤድ ሀውሽ ሴጸንክን ገሽረቅዩ።» 28 ተ አን ኤድ ይንሥን ሀውሽ ሴጸንቴሬ ከንክ ባብኮቴ» ኪን ገይሲ።

ኤሥ አንንት ግንሰቃብን

ግተሰ 12+9-141 ሉቃስ 6+6-11

3 <sup>1</sup> ዮሴፍ ታሬ አይሁድ ኤድንት ምክስ ኤይንግር አርዞ፤ ከርን ኮግሬሬ አንንት ግንሰቃብ ኤድ ሃቂ። <sup>2</sup> ዮሴፍም ቤርምሰከን ሃግደድ ኤድን «ሀውሽ ሴጸንክ ኤሥነም ሀልሸቲር?» ገይሶ ኪም ጳይዳቂኪ። <sup>3</sup> ዮሴፍ አንንት ግንሰቃብ ኤሥኔን «ዳምተዮ ኤድንት ባኪግር

<sup>2</sup> ዩድ 2+22፡- «አንጽ» ጋርሰቃክ ምግጥ «ወይን ጠጀ» ጋርዳኪተም ከምድንደ «ቲላ» ጋርሰቃክ ምግጥ «አቆግዳ» ገይንት «ሱልጽዩ» ጋርዳኪት ጳቅሽም አይቲር ምክንትኪ። ሀሬኪኔ ጋርሰንክ አር ፕግግር ገሰ ቲዮ ሸንንትከን ከይሰ አንጽም ሱልጽግር ዎድረዩ።

2+23-28፡- አልክምሰ 23+25፡- 2+25-26፡- 1 ሳጌላ 21+1-6፡- 2+26፡- ለው 24+5-9፡ 1 ሳጌላ 22+20፡- 2+27፡- አልክምሰ 5+14።

ዎእካ!» ኪን ገይሴ።<sup>4</sup> ኮዘንክ ኤድኔን «ሀውሽ ሴጽንክ ከርቴዎንት ሀረ ዎ ዎነናክ ዎን ኪዝደ? ለቅም ዎንዎ፣ ደቅል ዎነዎ? ኤደም ዎ ደቅሸና፣ ኤደም ዎ ደይሰና?» ገይሶ ኪም ጎይሴ፤ ኪተ ደይንክ ጨሜ ገይሴኪ።<sup>5</sup> ቡደንኪት ዘበዝንክን አቴርሶ ሸጊርንት ደቅዴድ ሙደም ጋምክ ሸጂዳቦ ኤሥኔን «አንሀንተም አይትካ» ኪን ገይሴ። ኖሪ አንይንተም አይሜ፣ አንንክቴሪ ሀልሺ።<sup>6</sup> ፐርሰ ኤድኔሪ ሳነ ጧተቅሴኮ «ሀሰን ዮእሶ ኪም ደይሰቴ?» ገይሶ ሄርድሰት ኤድን ኪክን ኪዝምዳቄኪ።

ኤድነ ጸርንት ሸጊር ዮሱሰይ ኪ ሱድምሰምሽ

<sup>7</sup> ዮሱሴሪ ይንት ረቅክ ሙክዴድን ኪክን ጸርንደ ከዮ-ገል ፔጨንክ ሃደቄድ ቤድ ኤድኔሪ ረቅክቴክ ሙክዳቄኪ።<sup>8</sup> ገእሽ ሪይ ክ ዎንሰቃኪተም ሙደ ኤሴርቴኮ ቤድም ኤድነ ይሀደ ፔጨንኪ ዮሱሰይም ከትመንክ፣ ኤደምዎሰ ፔጨንኪሬ፣ ዮርዳናሰ ናቄንቴሪ ፓመንክ፣ ፐርሰ ከትሜንግር ደቅዴድንኪ ሰይነ ከትሜንግር ደቅዴድንክ፣ ሸጊኪቴኪሬ ደቅዴድ ኤድነ ከረ ሃደኪ።<sup>9</sup> ኤድን ቤዝንዴትንክ ዪም ኪ ሀንቀይምሽ ናቄንዘንክ ቃሌርዳክ ጎንገ ኪን ኪ ታቴምሽ ይንት ረቅክ ሙክዴድኔን ኪኪ።<sup>10</sup> ቤድም ኤደም ሀኻምንግርኪተንክ ኪም ክ ሀልሸሸቅንክን ሀገርቴድነ ሙደ ኪም ዎልክን ዜንክት ግእምዳቄኪ።<sup>11</sup> ኻንነ ኪም ይ ሸጃኪንክ ብራዜክት ቡኪልሴኮ «ሃነ ሳብት ይንሠዩ» ጋር ኡግምዳቄኪ።<sup>12</sup> ሀይ ይ ደይንኪሬ ዪም ኪ ኪዘይምሽ ጋግር ኪም ሜርዳቄ።

ዮሱሰ ተሜኪ ቀስቴን ረቅንቴክ ሙክዴደም ክ እዝምሽ

ግተሰ 10+1-4፤ ሉቃስ 6+12-16

<sup>13</sup> ዮሱሰ በሌንኪን ኤቦ ይ ዝግዜድነም ይረ ኪም ኤልሴ፤ ኪቴሪ ከረ ሃደኪ።<sup>14</sup> ይ ኪክን ኪ ደቅቴምሽኪ ሳብት ጉሜር ኡፐሰንም ኤድንክን ኪ ኪስቴምሽ ኪም አይትክን፣<sup>15</sup> ኻንን ዪም ዮዘቄድንዝንኪሬ ኻንንም ኪ ጧሠን ጋንምኪት ደቅቴምሽ ተሜኪ ቀስቴን ኤደም

3፤6:- ግተሰ 22+16። 3፤7-8:- ሉቃስ 6+17-18። 3፤9-10:- መርቆስ 4+11 ሉቃስ 5+1-3። 3፤10:- መርቆስ 5+27፤ ዮድ 6+56፤ ሉቃስ 6+19። 3፤11:- ግተሰ 8+29፤ መርቆስ 1+24፤ ዮድ 5+7፤ ዮድ 15+39፤ ሉቃስ 4+41፤ ዋን 1+49። 3፤12:- ግተሰ 12+16።

እዜ።<sup>16</sup> ሰሞንሜሪ ጵፕርሴ ገይሶ ናምክት ዎጀ።<sup>17</sup> ዘበደሰት ይንሥን ሀይቆበም ሀይቆብቴሪ እንደፕሰ ሞንሰም ቦአኔርጊሰ ገይሶ ናምኪት ዎጀ፤ ቦአኔርጊሰ ገይንት ጉግንት ይንሥ ገይንትዮ።<sup>18</sup> እንድራሴሬ፣ ፕልጶሴሬ፣ ቤርቴልሞሴሬ፣ ግተሴሬ፣ ተግሴሬ፣ እልፖሰት ይንሥን ሀይቆቤሬ፣ ታዶሴሬ፣ ፔጨይንትክን ኒቅምደቃብሰን ሰሞኔሬ፣<sup>19</sup> ዮሱሰም ደእክን ዮሥትዮ እምዳብ እስቆርተ ፔጨንክ ሃደቃብን ይሀደሬ ኪኔደም ሙደ እዜ።

ዮሱሰም ኻንንት ጋኔሰንክ ኪ ከምሰምሽ

ግተሰ 12+22-32፤ ሉቃስ 11+14-23+ 12+10

<sup>20</sup> ኤሬሪ ክ አርሳኪንክ እሥም እሥንት ኪም በሽቴንክ ዮከ አልከ ቤድም ኤድ ከረ ሱድምሴኪ።<sup>21</sup> ሱሴኔክቴሪ ከም ኤሴርቴኮ «ና ጵርቴ» ገይሴኮ ኪም ዮትክን ሃደኪ።<sup>22</sup> ዮሱሰሌመንክ ሃደቄድ ሙሴት ከርቴን ኤሰደድነ «ብኤልዜቡሉ»<sup>4</sup> ዜንክት ደቅዴ» አልከ «ኻንንት ጋኔሰንት ዘምክ ኻንንም ጧሥዴ» ገይሶ ኪኪኪ።<sup>23</sup> ዮሱሰ ኤድንም ይረ ኪም ኤልቶ ከምሰክ ኪን ኪዜ:- «ሴጣን ሴጣንም ሀሰንክ ጧሥዴ?»<sup>24</sup> ባብ ዎለቅግርሜድ ኪኪም ኪ ፓሸድንክ ባምኔኪት ዎእንት ኮን ግተዮ።<sup>25</sup> ኤርሜድ ኪክን ጋምሶ ኪ ፓሸምሸንክ ኪክን ዎለቅ ግሃ ለቅምክ ኪረ ደቅመዮ።<sup>26</sup> ሴጣኔሪ ኪክ ኪኪም ይገር ክ ፓሸምድንክ መቅንቴክቶንምሽ ከረ ዎእመዮ።<sup>27</sup> ደይንኪሬ ኤድ ዎለቅባብ ብራዜን ዘምባበም ደክዶቅዶ ኤርክት አርዘ ሪይንክት ቡርንት ዪን ግዳብ ሀዩ? ኮ ኤሥን ዘምንባብነም ይ ደክሳኪት ቡር ደይንክ ኤርክት አርዘ ሪይንክተም ቡርዴ።<sup>28</sup> «ዶፕን ዪን ጋድቴ፣ ኤድንክን ደቀልሰንኪተምኪ ዮክንኪተሜሪ ሙደ ኔንኔ ኪን ጎርዴ።»<sup>29</sup> መንፔሰ ጧላም ዮከዳቢን ደይንክ ሌፕሴጽ ደቀልሰት በዘ ዜንክት ደቅዶንምሽ ሀሰንደይንኪሬ ደቀልሰንክተም ኔንኔ ኪን ጋርዮ» ገይሴ።

<sup>3</sup> ዮድ 3+14-15- ዎለቅዎለቅ ኤገግክ መገንገር « (አይቴርቴድ) ገይሶ ናምኪት ዎጀ» ጋሳኪተም ፕጂርቆቴ። ኪሬ ሉቃስ ዮድ 6+13ኪን ሃርርገደ ኡፐሰዩ።

<sup>4</sup> ዮድ 3+22:- «ብኤልዜቡሉ» ጋርዳብሰን ኻንንት ጋነ ሃቄ።

3፤16-19:- አይቴርቴድንት ዎን 1+13። 3፤18:- ግተሰ 16+18፤ ዋን 1+42። 3፤22:- ግተሰ 9+34፤ ዮድ 10+25። 3፤28-29:- ግተሰ 12+31-32፤ ሉቃስ 12+10።

30 ዮሱስ ኮም ከ ኪዳን «ኸን ዜንከት ደቅደ» ኪም ኪ ገይለቅንክ።

ዮሱስት እንዴንኪ እንዴጥሰኪሰክ

ጥላስ 12:46-50፤ ሉቃስ 8:19-21

31 ዮሱስት እንዴንኪ እንዴጥሰኪሰክ ከረ ሃይኪ፣ ግሌሬ ምእሰኮ ኤድ ከረ አይሃ ኪም ኤልሴኪ» 32 ዮሱስት ሼጊር ደቅት ሃቂድ ቤድ ኤድ፤ ዮሱሴን «ዩፍ! ሀንዳኪትኪ ሀንዴጥሰኪሰክ ግል ምእሰ ሃም ዝዝግዴኪ» ኪን ገይሴኪ» 33 ዮሱሴሬ ግላቶ «እንዳኪነ ና ሀዩ? እንዴጥሰኪሰክ ኪተ ሀይኪሰ?» ኪን ገይሴ» 34 ሼጊርንት ደቅሰቂድንም ሼዳር «ዩ፤ቶ! እንዴትኪ እንዴጥሰኪሰክ ኪነዩኪ» 35 ሳብት ኪሰቲንም ኤኤክ ምንዴድ ሙደ እንዴጥሰኪ እናንክ፣ እንዳኪሬ ኪነዩኪ» ኪን ገይሴ»

ጲተ መሽዳብት ከምስ

ጥላስ 13+1-9፤ ሉቃስ 8+4-8

**4** 1 ዮሱስ አልከምስ ናቂን ጸርንት ሼጊር ኤድንም ኤስ ዩኪ» ገእሽ ቤዴድ ኤድ ከረ ሃዩ ኪ ሰቲምሰንክን ናቂንዝንክ ቃሌርዳክ ጎንጎ ጸርንግር ኮ ደይክ ግር አርዞ ደቅሴ» ኤድነ ሙደ ጸርንት አሥክ ፕጩኪን ሃቂኪ» 2 ከምስኪሬ ቤድ ሬይ ኪም ኤስዳቂ» ይ ኪም ኤስድንኪሬ ኮይን ኪን ገይሴ፡- 3-4 «ዩ፤ቶ፣ ኤሴርኪቲ፣ ኤድ ምለቅባብ ሃምግርንት ጲተ መሽከን ዉተቅሴ» ከ መሽድክ በግነ ጎግት አሥኪን ሞቕክ፣ አጥትነ ሃዩ ኮም እሜኪ» 5 አብአክ ጲቲ፤ሬ ቤድም ፕጩ ደክንደ ላልዜን ሞቕ፤ ቤድም ፕጩ ጎይርኮት ደክንክን ሳነ በቂልሴደይንዶ፣ 6 ሀይ ዉሃኪንክ ምቅሴ፣ ጫጭንቴሬ ደክንክን ምቕ» 7 አብአክ ጲቲ፤ሬ ኡከምት ባኪግር ሞቕ፤ ኡከም፤ሬ ገድሴደይንዶ ኮም አቅዝንክን፣ አጥ ኡሽክስ ኔ፤» 8 አብአክ ጲቲ፤ሬ ፕጩ ኤቅምዜን ሞቕ፤ በቂልሶ ገድሴደይንዶ፣ አጥ ኡሽ፤ በግነ ኤምለቅባብ እሥኪ ተመ፣ በግኔሬ ኤመኪንባብ እሥ፣ በግኔሬ ኤዶንቅባብ እሥ አጥ ኡሽ» 9 ኤሴርድንደ ቃምንት ደቅዳብ ከ ኤስረኔ፤» ኪን ገይሴ»

4+1፡- ሉቃስ 5+1-3»

ዮሱስ ከምስክ ሀሪከን ከ ኪዝምሽ

ጥላስ 13+10-17፤ ሉቃስ 8+9-10

10 ዮሱስ ሀክ ከ ግሃኪንክ ሼጊርክት ደቅዳቂድነ ተሚኪ ቀሰቲን ክት ረቅክ ሙከዴድን ኪክን ግሃ ከምስክ ኪን ከ ኪሃኪትንክ ኪም ጎይሴኪ» 11-12 ዮሱሴሬ «ዩከን ሳብት ባምንግርግኪት አቕ አልቅንም ዩ ኤስቲምሽ ዩን እሜርቲ፣ አቤድንክን ደይንክ ሼጀሬ ኪ ሚይሳይምሽ፣ ኤሴርቲሬ ቡዴግርንት ኪ ጲቅሸይምሽ፣ ሳብዴሬ ኪ ግተይምሽ ደቀልሰንኪተሚሬ ኔን፤ ኪን ጋረይምሽ ሬይ ሙደም ከምስክ ኪን ኪዘርዴ» ኪን ገይሴ»

ጲተ መሽዳብንት ከምስንት ቡል፤

ጥላስ 13+18-23፤ ሉቃስ 8+1-15

13 ዮሱሴሬ ኮይን ኪን ገይሴ፡- «ከምስን ኮም ኤሰዩቶ? ተ ኮይን ግሥንክ ከምስንም ሙደ ሀሰን ዩአሴ ኤሰዴ? 14 ጲቲን መሽዳብሰነ ሳብት ኡጥሰንም መሽዴ» 15 ኡጥሰ፤ሬ ዩም መሽርሸቂድ ጎግንት አሥኪን ሞቕቂድን ኪነዩኪ፡- ሳብት ኡጥሰንም ኪ ኤሴርታኪን ሴጽ ሴግን ሳነ ሃዩ ቡዴግርኪት መሽርሸቃክ ሳብት ኡጥሰንም ኪረንክ ቲይዴ» 16 ኮይ፤ሬ ሴይን ላልንዜን መሽርሸቃክ ጲቲነ ሳብት ኡጥሰንም ኤሴርቶ ሳነ ጉሚርክ ቲይዴዴኪ» 17 ደይንኪሬ ሴጽከናንምሽ ጫጭኪት ደክንክን ቡሬሬ ሳብት ኡጥሰንክ ከአር ወይ ዳር ሃዳኪን ሴጽ ሳነ ጎይርዴኪ» 18 ኡከምት ባኪግር ሞቕቃክ ጲቲነ ኪነ ሳብት ኡጥሰንም ኤሴርዴድ፤» 19 ፕጩ ኮዜንግኪተም ኪ ጲቅሸድኪ ምድምቲድ ግትከን ኪ ኡቅምድክ፣ ሬይ አብንዴቴሬ ኡቅም ቡዴግርኪት አርዝክ ሳብት ኡጥሰን ኪ ኤሴርተቃክ ጉር አቅዝምሶ ቡዴግርኪት አጥ ኡሸዩ» 20 ፕጩን ኤቅምንዜን ሞቕቃክ ጲቲነ ሳብት ኡጥሰንም ኤሴርቶ ጲቅሸክ ቲይዴዴድን በግነ ኤምለቅባብ እሥኪ ተመ፣ በግነ ኤመኪንባብ እሥ፣ በግኔሬ ኤዶንቅባብ እሥ አጥ ኡሽዴድነ ኪነዩኪ» ገይሴ»

4+12፡- እሳስ 6+9-10»

አቸምቴንደ ሻከም

ሉቃስ 8+16-18

21 ዮሴፍ ከይን ገይሏል፡- «ሻከምንም ሻከሸቶ ዜን ራይ ጉፐርዶ? ወይ አልገ ገይር ዎይርዶ? ኤድንከን ኮ ሻከቴምሽ ጫጭ ጸክሰ ዎድንት ገከሰደ ደኮ? 22 ኮኔሬ ዘቅቴንደ አይቴር ማትከሰት አቸምቴንደ ኤሰምከሰ ኔገዩ። 23 ተ አነ ኤሰርድንደ ቃምንት ደቅዳብ ከ ኤሰረኔ» ገይሏ።

24 አልከ ዮሴፍ ከይን ገይሏል፡- «ሀረ ዩ ኤሰርድንኬሬ ዩከሥ ጳይኬቴ። ዩ ኬርዳኬንክ ማሰቶ ዩን ኬኬሬርዴ፤ ዩኔሬ ጉጉጅርዴ። 25 ይንት ደቅዳቤን ዜን ጉጅሽዮ እምግርዴ፤ ይንት ደካብንደንክ ደይንክ ኮ ከት ደቅደቃኬተም ከንክ ከረንክ ቴቴዩርዴ።» ኬን ገይሏ።

ገዳዳኬን በቅሌንት ከምስ

26 ዮሴፍ ከይን ገይሏል፡- «ሳብት ሻምን ፕጫዜን ኤድ ጲተ መሸዳብም ከምዴ። 27 ኤሥን ሰይትክ ረራዶ፤ ሮርክ ደዳምዴ፤ ሀሰን ኮ ደይንኬሬ ከ ኤሰከደይክ ጲቴነ በበቁልዴ፤ ገዳንቴሬ ገዳዴ። 28 ፕጫቴኔሬ ይንት ብሬዜን በቅለ በቁልሰዴ፤ ኮዘንኬሬ ቦነ ቦንሰዴ፤ ኮቴሬ ቡር አፕ ኡሽዴ። 29 አፕን ኡሻኬንክ ደይንክ ሽከ ሴጽ ሸእሸኸን ኤሥን ሳነ ሽከዴ» ገይሏ።

ኤከነ አፕንት ከምስ

ግብ 13+31-35፤ ሉቃስ 13+18-19

30 ዮሴፍ ከይን ገይሏል፡- «ሳብት ሻምንም ራይ ሀሬኮ ዩከሰቴ? ወይ ራይ ሀሬኮ ኮም ከምሰቴ? 31 ኤከነ<sup>5</sup> አፕንት ጲቴንምሽ፤ ናሬ ፕጫዜን ኮም መሸርሻኪን ሴጽ ፕጫዜን ደቅዴድ ጲተ መዴዘንክ ተክም ማዴ። 32 ፕጫዜን ዩም መሸርሻኪን ሴጽ በቁልሰ ገዳሶ ኮርተ መዴዘንክ ጋጽ ማዴ፤ አፕቴሬ አንዜኮት ኤዩ እከቶ ኬ ደቅሰቴንክ ዩከ ገእሸ አፕ ቡልዴ» ገይሏ።

<sup>5</sup> ዩድ 4+31- ገመገሙ «ሰናፍጭ» ጋርዳኬት አፕን ገእሸ ተክምንደ ደቅዶ ዩ በቁልሳኬት ቡር ደጸምንደ ራይ ማዴ። ኮነ ጲቴነ አር ፕጫጉ ኮ ኤሰከንከን ኤከነት አፕክ ኮም ከምሰርዴ።

4+21፡- ግብ 5+15፤ ሉቃስ 11+33። 4+22፡- ግብ 10+26፤ ሉቃስ 12+2። 4+24፡- ግብ 7+21 ሉቃስ 6+38።

33 ዮሴፍሬ ኤሰርንት ኬን ማድንዴትንክ ኤድኔን ኬንም ከምዴድ ቤድም ከምሰክ ሳብት ኡፕሰነም ኬን ኬዝዳቄ። 34 ከምስ ከይሰ ኬን ኬሰከዩ፤ ደይንኬሬ ይንኬክ ሀከ ዩ ደቅዳኬንክ ከምሰንት ቡልነም መደ ይንት ረቅከ መከደድኔን ኬዝዳቄ።

ዮሴፍ ጸርንት ሾይነም ከ ግርሰምሽ

ግብ 8+23-27፤ ሉቃስ 8+22-25

35 ኮ ሴጽንክ ፕጫን ሰይሚኬንክ ዮሴፍ ይንት ረቅከ መከደድንቴን «ጸርንት ፓመ ዎ ቃሰኔ» ኬን ገይሏ። 36 ከት ረቅከ መከደድኔሬ ቤድም ኤድነም ገርሸኮ ዮሴፍ ግር ደቅሰቃክ ጸርንዘንክ ቃሌርዳክ ጎንጊንክ ይንክ ኪም ቴዮ ከዩኬ፤ አቤሬ ጸርንዘንክ ቃሌርዴድ ጎንጊ ኬ ኪከን ዶቀ ሃቄ። 37 ገእሸንደ ጉገ ቡርብሥ ጳምሶ ናቄነ ጎንጊግር አርከ ኮ ጸጽቴንክ ዩከ ጉጊነ ጸርነም ሀንቅዳቄ። 38 ኮነ ማዳኬንክ ዮሴፍ ናቄነዘንክ ቃሌርዳክ ጎንጊግር ይንት ረቅከ መከደድንት ቡርንክ ቀዴርንት ራይ ዎቶ ራተ ሃቄ። ኬቴሬ ኪም ጳሰሲኮ «ዩ ኤሰዳብሰሰ፤ ዎ መቅሰክ ሃነ ጫማ ጋዶ?» ኬን ገይሏኪ። 39 ናሬ ጳምቴዳቦ ጉጊነም ጋምሴ፤ ጸርኔኔሬ «ጫጫ ጋካ፤ ሾይን ገርካ» ገይሴ፤ ጉጊኔሬ ገርሸ ጸርኔሬ ማት ጫጫ ገይሏ። 40 ዮሴፍ «ቀይን ዩ ጳሽዳክ ሀሬከን ደይኬ? ተኪከ ሳብዜን ቡድ እዝንቴንት ደከዮ?» ኬን ገይሏ። 41 ኬቴሬ ገእሸ ጳሽኮ «ጉጊኔሬ ጸርኔሬ ይከን ኤእዳብ ኮነ ና ሀዩ?» ኪከ ኪከደ ገይሏኪ።

ዮሴፍ ሸን ዩም ዩከቃብም ከ ሀልሸሸምሽ

ግብ 8+28-34፤ ሉቃስ 8+26-39

5 <sup>1</sup> ጸርንት ፓመ ጊራሴኖን ፕጫግር ሃዴኪ። <sup>2</sup> ዮሴፍ ናቄነዘንክ ቃሌርዳክ ጎንጊግርንክ ከ ጫዳኬንክ ኤሥ ሸን ዩም ዩከቃብ ዱክ ከርግርንክ ጫተቅሶ ከረ መሸምሺ። <sup>3</sup> ኤሥን ኮነ ዱክ ከርግር ደቅዳቄ፤ ሀዩሬ ኪም ከውሂኬሴሬ ደከንትከን ኬን ማተይ ሃቄ። <sup>4</sup> ቤድ ሴጽ ዱትግር ደኬርድንደ ሰብልኪ ከውሂክ ኪም ደኬርዳቄ፤ ደይንኬሬ ከውሂነምኪ ዱት ሰብልነምክ አይሰት ሸቅዳቄ፤ ኪም ዩዳቤሬ ኤድ ደክ ሃቄ። <sup>5</sup> መዴሴጽ ሰይትክ ሮርክ ዱክ ከርግርኬ በሌኪንክ ደቅሶ ኡግምዳቄ፤ ዜኔይንተግሬ ሴይንክ

ጎዳቄ።

6 ኖራ ዩሱሰም ፕጊክ ሸጂዳቦ ሀዘምካ ሃዶ ጉምፔርሳ ኪም ምክሴ። 7 ኡጉሰ ገእሼክ ኡግግሮ «መደዘንክ ጋጽዳብ ሳብት ይገሥን ዩሱሰ! ሀ ኪከን እስት ሀረ ደዩ? ኢም ሀ ሲቅሰይምሽ ሳብት ናምካ ሃም ምክሰድቴ» ገይሴ። 8 ሽጉንሰኔ ኮም ከ ገይሰቃክ ዩሱሰ «ሃነ ሽጉንሰና! ኤሥን ኮባብዘንክ ዉትካ!» ኪን ከ ጋዳቅንክኔ። 9 ዩሱሰ «ናምሀንት ሀዩ?» ገይሶ ኪም ጎይሴ። ኖራ «ቤድም ዎ ማሥንክን ናምእስት ሌጎን። ጋርዴ» ኪን ገይሴ። 10 «ፕግሬን ኮግረንክ ዳት ዎም ሀይአይትከዮ» ገይሶ ገእሽ ኪም ምክሴ። 11 ከርን ኮግሬሪ በሌንት ኤቴዚን ቤድ ጉድም ግሽመ ግሽርዴድ ዶቅዳቅክ። 12 ሽጉን «ጉድምን ኪኔት ዋር ዎም አይትከዮ» ገይሶ ኪም ምክሴ። 13 ዩሱሰ «ከዮ አርትኪቴ» ኪን ገይሴ። ሽጉን «ኤሥንዘንክ ዉተቅሶ ጉድምንት ዋር ከዮ አርኪኪ» ቀስቴን ሺ ማዴድ ጉድምኔሪ ጸርንት ሼጊክ ሃቄት። ሪርቴኮ ዴንክ ሀስቶ ጸርንት ዋር ጎብዞ አቅዘምሴኪ።

14 ጉድምን ግሽዳቄድኔሪ ሀስት ከዩኮ ሪይን ማኪኪተም ከትጫንግርኪ ሞሬንግርክ ዶቅዴድ ኤድኔን ኪ ኪዝክ ኤድነ ሀሪ ደይንኪሬ ሸድንክን ሃይኪ። 15 ዩሱሰዴሪ ሃይኮ ሌጎን ደም ጋርዳብ ሽጉን ደም ዩዘቃብ ኤሥን ቡዴከት ማትክ አብላ ቆቤርሶ ዶቅተ ክ ደይክ ኪም ሸጂ ጳሼኪ። 16 ኮም ሸጂቄድ ኤድኔሪ ሽጉን ደም ዩዘቃብ ኤሥንገክንኪ ጉድምንኪን ዠአሻኪተም ሸጂ ኤድንክን ኪዚኪ። 17 ኤድኔሪ ዩሱሰን «ዎንት ፕግሬንግርክ ዉቴከይካ» ገይሶ ኪም ምክሰ ዩዚኪ።

18 ዩሱሰ ናቄንዘንክ ቃሌርዳክ ጎንጊንግር ከ አርድክ ሽጉን ደም ዩዘቃብ ኤሥን «ሀ ኪከን ዶቅድቴ» ገይሶ ኪም ምክሴ። 19 ዩሱሰ ደይንክ ኪን ኤእከዩ። ደይንኪሬ «ኤሪንት ከዮ ሳብ ሀስንምደ ዴጽም ሪይ ሀከን ከ ምንሰቅንኪሬ ሀሰን ዩእሶ ሃም ከ ሀልሽቅንኪሬ ኤርጫድሀንቴን ኪሰካ» ኪን ገይሴ። 20 ኤሥኔሪ ከዩዳብ ዩሱሰ ሀስንምደ ዴጽም ሪይ ዶክን ከ ምንሰቅንኪሬ ተመ ከትመ ዩም ጋርዳክ ፕግሬንግር ኪዘ ዩዚ፤ ኤድኔሪ ሙደ ኪዚንክቴክ ሪርዳቄኪ።

5 ዩድ 5+9:- «ሌጎ» ገይንት «ፕግሬን ሙቅሽመዩዴ» ገይንትዩ።

አያእርሰት ደንጫንኪ ዩሱሰት አብሌን ምልሰቃክ ኤቴንክ

ግተሰ 9+18-26፤ ሉቃስ 8+40-56

21 ዩሱሰሬ አልከምሰ ናቄንዘንክ ቃሌርዳክ ጎንጊንግር ዶቅሶ ጸርንት ጋመ ከ ቃልቃኪት ቡር ቤድ ኤድ ከረ ቡድምሴኪ። ኖራ ጸርንት ሸጊር ሃቄ። 22 አያእርሰ ዩም ጋርዳብ አይሁድ ኤድንት ምክሰ ኤይንም ጊሥዴድንግረንክ ኤድ ምልቅባብ ዩሱሰደ ሃይ። ደ ኪም ሸጂኪንኪሬ ዱትዚክት ቡኪልሲዳቦ። 23 «ደንጫእስት ሚርሰንደ ሀፐርሮሽ ዴእከን ዩይዴ፤ ኮ ሀልሽቴምሽኪ ዶቅንትክ ኮ ዶቅቴምሽ ዋዴ፤ ሃይዩ አነጉቴክ ዜኔኮት ዩዴሸትከዮ» ገይሶ ገእሽ ኪም ምክሴ። 24 ዩሱሰሬ ኤሥን ኪከን ከዩ። ቤድ ኤድኔሪ ዩሱሰት ረቅክ ሀንቅግሮ ሙከዳቄኪ።

25 ዘምእንት ለልምድክ ተጫኪ ቀስቴን ቦንክ ዩከ ሀፐርዴሻሸንደ መይን ሃቄ። 26 ኖራ ቤድ ዴሽ ኤሰዴድንት ዴሸንንክ ሲቅር ዜንኮት ቤዚ፤ ዴሸከን ጊንዚብይንተጫ ሙደ እም ኮ መቅሽክ ሀሽግምን ዜንኮት ቤዘንምሽ ና ሀልሽከዩ። 27-28 ኖራ ዩሱሰንክ ኪዘርድክ ደ ኤሲርተቅንክን «አብሌንክተም ዩሌክ እ ሞሎሹቴደይንክ ሀሽግምንግርሰትንክ ሀልሽልሸድቴ» ገይሶ ቤድ ኤድንት ሞልትግር ቡርንቴክ ሃዶ ዩሱሰት አብሌንም ምልሴ። 29 ሳኔሪ ዘምእንት። ለልምዳቃክ ኔጊ፤ ሀሽግምግርንተንክ ደ ሀልሽምሼሪ ይከሥክ ኤስቴ። 30 ዩሱሰሬ ሀልሽት ዘም ደረንክ ዉተቅሰምሽ ሳነ ኤስቶ ኤድንት ሞልትግር ወልወሌ ጋቶ። «አብሌእስተም ምልሳብ ሀዩ?» ገይሴ። 31 ከት ረቅክ ሙከዴድኔሪ «ቤድ ኤድ ሃም ሀንቆ ኪ ሙከድክ ሸደዮ (ሀይ ኢም ምልሳ) ጋዶ?» ኪን ገይሴኪ። 32 ኮም ሀይ ዩእስቅንኪሬ ኤስከን አንክ ማቶ ሸዳቄ። 33 ኤቴን ደይንክ ዩን ማሠቃኪተም ደ ኤስተቅንክን ጳሽክ ብልቃር ሃይደይንዶ፤ ዩሱሰት ዱትዚን ቡኪልሶ ዶፕን ማሠቃክ ሪይን ሙደም ኪን ኪዚ። 34 ኖራ «ዩ ደንጫእስቶ! እዚን ቡድ እዘንትሀንት ሃም ሀልሽቆ፤ ለቅምክ ከይካ፤ ሀሽግምንግርንተንኪሬ ሀልሽካ» ኮን ገይሴ።

35 ኖራ ኮም አክ ከ ኪዝድክ አይሁድ ኤድንት ምክሰ ኤይንም ጊሥዳብንደ ኤሪንክ ኤድ ሃይኮ ምክሰ ኤይንም ጊሥዳብሰኔን «ደንጫነንት ደእቴ፤ ተ አነ ኤስዳብሰንም ሀሪከና ለንቅሰዴ?» ኪን ገይሴኪ። 36 ዩሱሰ ደይንክ ኪ ገይሳኪተም ኤሲርቶ ምክሰ ኤይንም ጊሥዳብሰኔን «ሀይጳሽካ!



ሳብዜን ዩሌክ ቡድ እስካ» ኪን ገይሌ።<sup>37</sup> አጥርሰኪ ሀይቆብከ፣ ሀይቆብት እንዴጥሰ ሞገሰራ ኪ ከይሰ ሀዩራ ይንት ረቅክ ኤሥንደ ኤር ከየን ዝከዩ።<sup>38</sup> ምክሰ ኤይነም ጊሥዳብሰንደ ኤር ኪ ሃዳኪንኪራ ኤድነ ኪ አዥድኪ ኪ ኤጥድከ፣ ኪ ኡግምድኪራ ኪም ሸጀ።<sup>39</sup> ኤዩንግሬራ አርዞ «ሀራከኔ ኡግሞ ኤጥደ? ይንሢነ ራቶንምሽ ና ዴእከዩ» ኪን ገይሌ።<sup>40</sup> ኪቴሪ ገእሽ ዜንከት ለዳክ ይንጭኪ፤ ና ደይንክ ኤድነም ሙደ ማላ ኪም ዉሥሶ ይንሢነንት ባቤነምኪ እንዴነምከ፣ ይ ኪከን ሃደቄድነሚሪ ይንክ ቴዩ ይንሢነን ደቅዳክ ኤዩንግር አርኪ።  
<sup>41</sup> ይንሢነንቴሪ አን ዩዞ «ጣልታ ኩም» ኮን ገይሌ፤ ቡልኔኮት «ሃነ ይንሢነ ኮና፤ ጳምካ ሃን ጋድቴ» ገይንትዩ።  
<sup>42</sup> ይንሢነሪ ሳነ ጳምቶ ምእሶ እስኪ አንክ ኡገጊዜ፤ ናሪ ተሚኪ ቀስቴን ቦን ይንሥ ሃቄ። ኤድነሪ ገእሽ ሪርቴኪ።  
<sup>43</sup> ዩሌስ ይ ምንሳኪተም ሀዩራ ኤሰይምሽ ዘምክ ኪን ኪዞ፣ «አሥም ኮን እምኪቴ» ኪን ገይሌ።

ናገራት ከትሚንግር ዩሌስም ኪ ይዥምሽ  
 ግተሰ 13+53-58፣ ሉቃስ 4+16-30

**6** <sup>1</sup> ዩሌስ ከርን ኮግረንክ ጳምሶ ሞር ይ ገድሰቃክ ከትሚንግር ሃዴ፤ ከት ረቅክ ሙከዴድነሪ ከ ኪከን ሃዴኪ።<sup>2</sup> ሀውሽ ሲጽንክ አይሁድ ኤድነት ምክሰ ኤይንግር ኤድነም ኤስ ዩዜ። ቤድ ኤድነሪ ኪዜንከተም ኤሴርቶ ገእሽ ሪርቴኪ። «ኤሥን ኮነ ሪይን ኮም ሙደ ሀብረንክክ ሃጥሴ? ኪን እሚርሰቃክ ሩርምነ ሀሪ? ኮ ሪርሽዳኪተም ከ ምንዳክ ሀሰንደይኪ?»<sup>3</sup> ና ኮነ ሃቄን ሀሰዳብሰን፣ ማራምት ይንሥን፣ ሀይቆብቴኪ፣ ዮሳቴከ፣ ይሁዴቴኪ፣ ሰሞንቴሪ እንዴጥሰ ጸኮ? እናንኪሴሪ ም ኪከን ደቅዴድ ደኪኮ?» ገይሶ ኪም ቶክሰንትክ ኪዜንከተም ቴይክሰ ከንክ ጎሄርሴኪ።<sup>4</sup> ዩሌሴሪ «ሳብት አይቴን ኪዝዳብ ይንት ፕጫግርኪ ይንት ቡሴዲከ፣ ኤርሚድንቴዴሪ ከይሰ አብ ከርኪን ኪም ቦንቸክሰ ገርረዩ» ኪን ገይሌ።  
<sup>5</sup> ከርን ኮግር ቶክሚድ ሀገርቴድንኪን አንንት ምጽ ኪም ሀልሽንት ከይሰ ሪርሽድንደ ሬይ አብ ምንንት ኪን ማትከዩ።  
<sup>6</sup> ከዜን ቡድ ኪ እስክንዴትንኪራ ሪርቴ፤ ዩሌስ ሞራንግርኪት ኡንጋር ሳብት ኡጥሰን ኪም ኤሰዳቄ።

5+37:- ግተሰ 17+1፤ መርቀስ 9+2፤ ዩድ 14+33። 6+4:- ሞስ 4+44።

ዩሌስ ረቅንቴክ ሙከዴድነም ይንት ንቃሽከን ከ አይሥምሽ  
 ግተሰ 10+1፣ ጥደ 5-15፤ ሉቃስ 9+1-6

<sup>7</sup> ዩሌስ ተሚኪ ቀስቴን ይንት ረቅክ ሙከዴድነም ይሪ ኪም ኤልቶ፣ ቀስቴን ቀስቴን ማሰሶ ኪም አይትንትከን ሽንገነም ኤድንዘንክ ዉሥንትት ጋንም ኪን እምሶ፣  
<sup>8</sup> «ነግንከኔሪ ጉጥ ከይሰ እሥም ደይንኪራ ሬይ ሞር ምቴተ ቡልኔሪ ሀይቴይኪቴ፤ ጊንዜቤሪ ሀይቴይኪቴ።  
<sup>9</sup> ዲትግሪንቴሪ ሚመ ምትኪቶንምሽ ቀስቴን ሸምዝ ሀይቆቤርኪቴ» ገይሌ።<sup>10</sup> «ክር ሀምንግሬሪ ኤደ ኤር ዩ አርድንክ ከርን ኮግረንክ ዩ ከይቴንክ ዩከ ከሪ ደቅኪቴ።  
<sup>11</sup> ኤድነ ይንክ ዩም ቴዩዩትኪ ዩሪንክ ኤሰሪዩድ ኪ ማሥንክ፣ ከርን ኮግረንክ ዩ ዉዳኪንክ ዜንኪት ንቃሽ ኮ ማቴምሽ ዲትዜኔንተንክ ቡልነም ሞር ድንክሰኪቴ» ገይሶ ኪን ኪዜ።  
<sup>12</sup> ኪቴሪ ከርን ኮግረንክ ጳምሴኮ ኤድነ ደቀለሰ ምንይንተም ገርሽኮ ሳብደ ኪ ማቴምሽ ኪን ኪዜኪ።<sup>13</sup> ቤድ ሽን ዩም ዩዞቄድንዘንክ ሽንገነም ዉሥሴኪ፤ ቤድ ሀገርቴድነሚሪ ሳርክ ሳር ኪም ሀልሽኪ።

ሸልሽዳብ ሞንሰ ዴእሰምሽ  
 ግተሰ 14+1-12፤ ሉቃስ 9+7-9

<sup>14</sup> ዩሌስንከማክ ከር ሙደግር ኤሰምሰክ ባብሰን ሄርድሴሪ ኤሴርቴ፤ ምለቅምለቄድነ «ሸልሽዳብ ሞንሰ ዴእግረንክ ጳምተቄ፤ ኪን ሙደ ሪርሽዳክ ከ ምንቴምሽ ዘምን ከ ሃጥተቃክ ከንከኔ» ገይሌኪ።<sup>15</sup> አቤድነሪ «ሳብት አይቴን ኪዝዳብ ኤሳሴ ጋዳቄኪ፤ አቤድነሪ «ኤነ ሳብት አይቴን ኪዝደሻሽድንግረንክ ምለቅባብንምሽ» ጋዳቄኪ።<sup>16</sup> ሄርድስ ደይንክ ኮም ኤሴርቶ «ቀደንከት እ ከሥሰቃብን ሞንሰ፤ ዩኔቶ፤ ና ዴእግረንክ ጳምተቄ» ገይሌ።  
<sup>17-18</sup> ሄርድስ እንዴጥሰ ጥልጸሰት መይን ሄርዳም ከ ቴይንከን ሞንሰ ኪን ጋቶ:- «ሀንዴጥሰት መይንም ቴይንት ሃም ዝክሰዩ» ኪን ጋዳቄ። ኮከን ሄርድስ ምትኔንክን ኪም ዩሥቶ ቤሪ ኤይግር ኪም ደክሰተ ሃቄ።<sup>19</sup> ሄርዳ ደይንክ ሞንሰዜን ኔቅምሶ ዴይሰከን ኪም ኮ ዝግድክ ኮን ማትክ ሃቄ።

8+11:- ሉቃስ 10+4-11። 6+11:- ለይቴርቴድንት ምን 13+51። 6+13:- ማቶ 5+14። 6+14-15:- ግተሰ 16+14፤ መርቀስ 8+28፤ ሉቃስ 9+19። 6+17-18:- ለው 18+16፤ ሉቃስ 3+19-20።

20 ሄሮድስ ዋንሰ ሳብከን ኤሌክ ምንዳብ ጠልባብ ኤድ ከ ማዳኪተም ይ ኤስተቅንከን ከከን ጳሽንትክ ኪም ዴይሰረይምሽ ጳይዳቄ። ኪዜንከተሚሬ ኤሴርቶ ቤድ ጳቅሽክ ከሌርዳቄ። ደይንኪሬ ኪዜንከተም ጉሚርክ ኤሴርዳቄ።

21 ባብሰን ሄሮድስት እድር ሴጽነም ቦንጅርዳክ ሴጽንክ ፕጩን ጌሥዴድንክንኪ ዳምን ዶብዴድንት ጌሥዴድንክንክ፣ ገለል ፔጭግር ዶቅዴድ ኤስምቴድን ኤድንክጌሬ እሥም ኪከን ኡሰሴ፤ ሴጺን ኮጅሬ ሄሮዳክን ኡዝድንደ ሴጽ ማሂ። 22 ሄሮዳት እኔን እሥምንኪን ዶቅሰቄድ ኤድንት ብሬዚን አርዞ ሌቀ ሌቀ ኮ በይድክ ባብሰን ሄሮድስምኪ ክ ኪከን ዶቅሰቄድ ኤድነምክ ሌቄኔከት ኪም ጉሚርሺ። ባብሰን ሄሮድሴሬ ይንሂጌን «ሀ ዝግዳኪተም ሙደ እረንክ ጎይሰካ፣ እተ ሃን እምምድቴ» ኮን ገይሴ። 23 «ባምእስቴት በግ ማሥንኪሴሬ እረንክ ሀ ምክሰዳኪተም ሙደ ሃን እምምድቴ» ገይሶ ኮን ሚቅሺ።

24 ይንሂጌሬ ማለ ጠተቅሶ እንዴጌን «ሀረሚ ክረንክ ምክሰቴ?» ኮን ገይሴ። እንዴጌሬ « (ሽእሽዳብ ዋንሰት ቀዴክት ከቶ መቴከተም ኢን እምካ) ጋካ» ኮን ገይሴ። 25 ይንሂጌሬ ሳነ ሃዶ ባብሰንደ አርዚይይንዶ «ሽእሽዳብ ዋንሰት ቀዴክት ከቶ መቴከተም ጎንጊግር ምቶ ተ ኮጅጌት ኢን ሀ እምሰን ዝግድቴ» ገይሶ ኪም ምክሴ። 26 ባብሰጌሬ ገእሸ ይ አቴርሰንኪሴሬ ይ ኪከን እሥምንኪን ዶቅሰቄድንት ብሬዚን ሚቄን ኮን ይ ሚቅሽቅንክን ኮ ምክሳኪተም ኮን ሚርንትከን ነሽከዩ። 27 ሳነ ባብሰን ሄሮድስ ፖሊሰንግረንክ ምለቅባበም ዋንሰት ቀደ ከቶ መቴንክተም ክ ታቴምሽ ኦይሂ። ፖሊሰጌሬ ቤረ ኤይንግር ከዮ ዋንሰት ቀደ ከሂ። 28 መቴንክት ከቴርተቃኪተም ጎንጊግር ታዶ ይንሂንጌቴን እምሴ፣ ይንሂጌሬ እንዴንክን እምሴ። 29 ዋንሰት ረቅክ ሙከዳቄድጌሬ ዴእንክተም ኤሴርቶ ሃይኮ ሌይሰንክተም ቴዮ ሴይነም ጩቅቶ ኡሴርሰቅንደ ዱክግር ኪም ዱክሴኪ።

ዮሱስ ደንቅ ሺ ኤድነም ክ እሥሰምሽ

ግተሰ 14+13-21፣ ሉታሰ 9+10-17፣ ጥንሰ 6+1-14

30 ዮሱስ ደንት ንቃሽከን ክ አይሠቄድጌሬ ክረ ሃዶ ሱድምሴኮ ይ ምንሰቃኪተምኪ ኤድነም ይ ኤሰሰቃኪተምክ ሙደ ኪን ኪዜኪ። 31 ኖሬ «ዮተ ዮንት ዮሌክ ኤድ ደክንደ ከርግር ሃዴቶ ቶክም ሀውሽኪቴ» ኪን ገይሴ። ኮም ክ

ገይሰቃክ ኪረ ሃድ ማዴድ ቤድ ኤድ ሃቅንከን እሥም እሥንትከን ሴጽ ኪን ሃፔርክንክ።

32 ኖቄንዝንክ ቃሌርዳክ ጎንጊግር ኪተ ደንት ዮሌክ ማሂኮ ኤድ ደክንደ ከር ምለቅግር ከዩኪ። 33 ኤድጌሬ ኪ ከይድክ ኪም ሸጂኪ። ቤድ ኤድጌሬ ኪም ይ ኤስተንከን ከትሚን ሙዴግረንክ ዳምሴኮ ዱትክ ሀዛር ሳነ ኪን ብርቶ ኪረ ሱድምሴኪ። 34 ዮሱሴሬ ኖቄን ጸርንዝንክ ቃሌርዳክ ጎንጊግረንክ ጠተቅሶ ቤድ ኤድነም ሸጂዳባ ግሽመ ኪም ግሽዳብኪት ደኪድ ቆልምሽ ኪ ሃቅንከን ኪከን አቴርሴ፤ ቤድም ሪዮሚሬ ኪም ኤስ ዮኪ።

35 ኮ ሴጽንክ ፕጩን ሀከሳኪት ቡር ክት ረቅክ ሙከዴድነ ከረ ሃይኮ «ከርን ኮነ ኤድ ሞር ደክንዴ፣ ተ ፕጩጌሬ ሀከሰቴ» 36 ከንክን ኮ ምንት ሸጊክ ዶቅዴድ ሞሪንግር ከዩኮ እሥም ኪ ሸንተን ኪም አይትከዮ። ኪን ገይሴኪ። 37 ኖ ደይንክ ኪን ማሰቶ «ዮተ ኪ እሥድንደ እሥም ኪን እምኪቴ» ኪን ገይሴ። ኪቴሬ «ከዮቶ ኤተመባብ እሥ ብርክ እሥም ሸንቶ ኪ እሥቴምሽ ኪን እም እምቶ?» ኪን ገይሴኪ። 38 ኖሬ «በልሽ አክሽ ሚግኖክ ዮረ ዶቅዴ? ከዩቶ ሸትኪቴ» ኪን ገይሴ። ከዩሬ ሸጂኮ ማት ሃዶ «በልሽ አክሽ ዶንቅኪ ቶይላ ቀስቴንክ ዶቅዴ» ኪን ገይሴኪ። 39 ዮሱሴሬ ደንት ረቅክ ሙከዴድንቴን «ኤድነም ሙደ ዲሬዚን ዝርቅክ ኪም ዶቅሰኪቴ» ኪን ገይሴ። 40 ኤድነ ኤዶንቅባብ እሥ ኤዶንቅባብ እሥኪ ኤቀሰቴንባብ እሥኪ ተመ ኤቀሰቴንባብ እሥኪ ተመ ማትንትክ ዝርቅክ ዶቅሰኪ። 41 ዮሱሴሬ በልሽ አክሽ ዶንቅነምኪ ቶይላ ቀስቴንነምክ ቴዮ ርኪግር ሸጆ ሳበም ገሌሂ፤ በልሽነሚ ፕሸቶ ኤድጌን ኪ ዝእሽቴምሽ ደንት ረቅክ ሙከዴድጌን እምሴ፤ ታሬ ቶይላ ቀስቴንነም ኤድን ሙደንክን ከሸ። 42 ኤድጌሬ ሙደ እም ምሸኪ፤ 43 ኪ እሥድክ ዶክ ኔጋክ በልሽንግረንኪ ቶይሌንግረንክ ዮሱሰት ረቅክ ሙከዴድነ ተሚኪ ቀስቴን ሌሚትክ ጸጽ ሳሰሴኪ። 44 ኮ በልሽነም እሠቄድ አንግጌነ ዮሌክ ደንቅ ሺ ኤድ ሃቄኪ።

5+34:፤ ፕይድር 27+17፣ 1 ባብን 22+17፣ 2 ዜን 18+16፣ ህክቁል 34+5፣ ግተሰ 9+36፣ መርቀስ 8+2።

ዮሴፍ ጸርገዜን ከ ሙከሰምሽ

ግዛስ 14+22-33፣ ግዛስ 6+15-21

45 ከዘንክ ሳነ ዮሴፍ ይንት ረቅክ ሙከደድንቴን ጋቶ፡- «እተ ኤድነም ኤር እ አይሥቴንክ ዮተ ናቄንዘንክ ቃሌርዳክ ጎንጊንግር አርዜቶ ጸርገት ፓመ ቤተሰይደ ከትጫንግር ኢን ብርት ቃልኪቴ» ገይሶ ኪን ኪዜ። 46 ኪም ይ አይሣኪቴሬ ቡር ሳበም ምክሰከኔ ገይሶ በሌንዜን ኤቤ።

47 ፕጩን ሰይሣኪንኪሬ ናቄንዘንክ ቃሌርዳክ ጎንጊን ናቄን ጸርገት ሞልትግር ሃቄ። ዮሴፍ ይንት ዮሌክ ፕጩር ሃቄ። 48 ከት ረቅክ ሙከደድኔሬ ጐንጊ ብሬዚንኪት ግሥንክን ናቄንዘንክ ቃሌርዳክ ጎንጊንም ሙከሰንት ኪም በሽትክ ኪ ከሌርድክ ኪም ሸጃዳቦ፣ ሶይት ካሰመ ባቸ ብሬባብ ቂቅድንዴዜን ዮሴፍ ናቄን ጸርገት ዜን ሙካር ኪሬ ሃይ፤ በግኪቴኪሬ ከይክን ዝግዳቄ። 49 ደይንኪሬ ጸርገት ዜን ሙካር ክ ሃድክ ይ ሸጃኪንክ «ኮነ ቡንኪ!» ገይሶ ኡግምሲኪ። 50 ኪተ ሙዴኔሬ ኪም ይ ሸጃኪንክ ገእሽ ጳሼኪ፤ ናሬ ሳነ ኪን ጋቶ «ሀይኤቴ! እትቴ፣ ሀይጳሽኪቴ!» ኪን ገይሲ። 51 ናሬ ጸርገዘንክ ቃሌርዳክ ጎንጊንግር ኪሬ አርዜ፤ ጐንጊሬ ገርሼ፤ ኪቴሬ ገእሽ ሪርቴኪ። 52 ሀሬከኔ ጋርሰንክ ቡዴኔኪት ዘብዝንክን ዮሴፍ በልሽነም ኪም እሥንትክ ሪርሽዳኪን ክ ምንሰቃኪተም ጳቅሸቄኪ።

ዮሴፍ ጊንሴሬፕ ፕጩግር ሀገርቴድነም ከ ሀልሽሽምሽ

ግዛስ 14+34-36

53 ዮሴፍ ከት ረቅክ ሙከደድንክ ናቄን ጸርገዘንክ ቃልቶ ጊንሴሬፕ ፕጩግር ከዮኪ፤ ናቄንዘንክ ቃሌርዳክ ጎንጊንግር ፕጩዜን ዝእሽ ምይሲኪ። 54 ናቄንዘንክ ቃሌርዳክ ጎንጊንግር ኪ ጫዳኪንክ ሳነ ዮሴፍ ግትንትንክተም ኤድነ ኤስቴኪ። 55 ኪቴሬ ፕጩን ኮግር ሙደ ሀዘምክ ከዮኪ ዮሴፍ ሞር ደቅዴ ጋርድክ ይ ኤሴርሰቃክ ከርንግር ሀገርቴድነም አንጫክ ታዶ ከረ ምዳቄኪ። 56 ከ ከይዳክ ከርን ሙዴግር ሞሬንግርኪ ከትጫንግርክ እሥዜን ደቅዳክ ፕጩንግር ደይንኪሬ ሀገርቴድነም ገቤን ገቤርዳክ ከርንዜን ታዶ ምዳቄኪ። ኪቴሬ ዮሴፍን «አብሳንቴት ወጽሬነጫሌሬ ም ምላኔ» ገይሶ

ኪም ምክሰዳቄኪ፤ አብሌንክቴት ወጽሬነም ምላኤድኔሬ ሙደ ሀዥምንግርንተንክ ሀልሽኪ።

ዮሴፍ ኤድ ሙሥሶቅንደ ከርተም ከ ይዥምሽ

ግዛስ 15+1-20

7 1 ፔርሰ ኤድንኪ ዮሩሳሌምግረንክ ሃደቄድን ሙሴት ከርቴን ኤሰደድንግረንክ ዮሴፍ ሱድምሴኪ። 2 ከት ረቅክ ሙከደድንግረንክ ሞልቅሞልቄድነ አን ዲፕቴንደክ፣ ገይንት አንንት ሽኤርከሰ፣ በልሽ ኪ እሥድክ ሸጃኪ። 3 ፔርሰ ኤድንኪ አይሁድ ኤድንክ ሙደ ኤነ ባቤንኪስት ከርቴነም ጳይንትከን አንይንተም ለቅምስት ሽኤርከሰ እሥም እሠይ ሃቄኪ። 4 ገቤግረንክ ይ ግትንኪሬ ጫልምንትከን አንይንተም ሽኤርከሰ እሠዮኪ፤ አልክ ከንክ ምጭም ምጩርድንደ ዜጊነምኪ ቴሌነምክ፣ ገይግረንክ አክሸርሸቅንደ ዜጊነጫሬ [ኪን ይ ራድንደ ከርነጫሬ]7 ይ ሸእድምሽ አቤሬ ሪይ ከርተ ግስሶ ጳይንትከን ኪ ቴዮቅንደ ቤድም ደቅዴ። 5 ፔርሰ ኤድንኪ ሙሴት ከርቴን ኤሰደድንክ «ሀንት ረቅክ ሙከደድነ ኤነ ባቤንኪስት ከርቴነም ኪ ጳዮያክ ሀሬከኔ? አንይንት ምንት ከርቴምሽ ሽኤርከሰ እሥም እሥዴኪ» ገይሶ ኪም ገይሲኪ።

6 ና ደይንክ ኮይን ኪን ገይሲ፡- «ኤነ ሳብት አይቴን ኪዝዳብ እሳሰ ዮ ኪነ ቡዴግራንት ደቅል ደይክ አፔንቴክ ዮሌክ ኡሰደድንክን ጋቲዳቦ፡-

«ኪነ ኤድነ አፕንቴክ ዮሌክ ኢም ቦንቸዴኪ፣ ቡዴኔኪት ደይንክ እረንክ ገእሽ ፕግምቴ።

7 ኤድ ጳቅሸትቅንደ ከርተም ሳብት ከርተ ግስሶ ኤደም ኤሳሬኮ ጉር ኢም ምክሰዳኪ።

ገይሶ ጻፕርሰምሽ ዶፔን ኪዘቄ። 8 ዮተ ሳብት ኪስቴነም ገርሼቶ ኤት ከርተም ጳይዴቴ» ገይሲ።

9 ኮይኔሬ ኪን ገይሲ፡- «ከርቴዮንተም ጳይንትከን ሳብት ኪስቴነም ገእሽ ቶክሰቴቴ። 10 ሙሳ ሀባቤምኪ ሀንዴተምክ ቦንቸካ) አልክ (ባቤነም ወይ እንዴነም ዮከዳብ ክ ዴአኔ) ጋቲ ሃቄ። 11 ዮተ ደይንክ (ኤድ ባቤነምኪ እንዴነምክ ይ

7 ፎ 7+4፡- ዶቸ ሞር ደቅዳክ ኤነ ሙጻፕ ሞልቅሞልቅግር ሃፕሬዬ።

7+6-7፡- ኢሳሰ 29+13፣ 7+10፡- ጫትንት 20+12፣ ዮድ 21+17፣ ሌወ 20+9፣ አልሞሰ 5+16።

ደቅሽዳክ ራይ ሙደም «ዮም እ ደቅሽዳኪት አለይሴ ገይሱት ሳብከን እመ እምትቴ» ከ ጋድንክ፣<sup>12</sup> አስ ብራኪን ባቤነምኪ እንዴነምክ ራይ ሀራኪሴራ ከ ደቅሽን ኪም ገዘሰዮ) ጋዶቴ።<sup>13</sup> ከንከን ዮተ ፔጮዮንቴት ከርቴነም ሳይከኔ ገይሴቶ ሳብ ኪሳኪተም ኔከሽዴቴ፤ ኮም ከምድንደ ቤድ ራይ ምንዴቴ» ገይሶ ኪን ከንቼ።

ኤደም ዴፐሰዴድ ራይ

<sup>14</sup> ኮዞንክ ዮሱስ ኤድነም ደረ ኤልቶ፡- «ዮተ ሙደ እረ ኤሴርኪቴ፣ ቡዴግራንቴራ ኮም ሳቅሽኪቴ።<sup>15</sup> ኤደንክ ወዴድ ኤደም ዴፐሰዴገንምሽ ማለንክ ኤት ዋር አርዘንደ ኤደም ሀሰንደይንኪራ ዴፐሰዮ»<sup>16</sup> [ኤሴርድንደ ቃምንት ደቅዳብ ከ ኤሰረኔ]»<sup>8</sup> ኪን ገይሴ።

<sup>17</sup> ኤድንደንኪራ ኤር ከ አርሳኪት ቡር ከት ረቅክ ሙከዴድነ ከምሰነም ከረ ገይሴኪ።<sup>18</sup> ናሬ ኪን ጋቶ፡- «ዮተ ታራ ኪነ አቤድንምሽ ቡዴግራንት ሳቅሽዮዴቶ? ማለንክ ኤት ዋር አርዳክ ኤደም ዴፐሰከን ሀሰንደይንኪራ ኮን ማተያኪተም ኤሰዮቶ? <sup>19</sup> ሀራከኔ ጋርሰንክ ናርትግር ሀቸ አሰ ማል ወደንምሽ ቡዴግር ኮ አርደይንከኔ» ኪን ገይሴ። ኮይን ገይንትይንቴክ እሥም ሙደ ሰቅም ማሥምሽ ኪዚ።

<sup>20</sup> ናሬ ጋቶ፡- «ኤደንክ ወዳክ ኤደም ዴፐሰዳክ ኮነዮ»  
<sup>21</sup> ኤት እ ዋር ቡዴግራንክ ወዳክ ደቅል ሳቅሽ፣ ቤልምንት፣ ዲብንት፣ ኤድ ደይሰንት፣<sup>22</sup> ኤት ራይ ኡቅምንት፣ ደቀልሰ ምንንት፣ ዲድመ ምንንት፣ ቤልምከን ሳቅሽክ ሌቅንት፣ ኒቅምንት፣ ኤት ናመም ከይሰንት፣ ደልንት፣ ቦሰሜራ፣ ኪነዮኪ።<sup>23</sup> ኪን ደቅል ራይ ሙደ ኤት ቡዴግራንክ ወዴኪ፣ ኤደሚራ ዴፐሰዴኪ» ኪን ገይሴ።

ግርክ ኤቴን ሳብኪን ቡድ ኮ እዝምሽ

ጥላስ 15+21-28

<sup>24</sup> ዮሱስ ከርን ኮግረንክ ሳምሶ ጥርስ ከትሜንት ሺኒር ደቅዳክ ሞሪንግር ከዮ» ኤዮግራሬ አርኪዳሶ ሀዮራ ኮግር ደቅንትንከተም ኤሰይምሽ ዝግቤ፤ ደይንኪራ አቸምንት ኪን ማትከዮ»<sup>25</sup> ኮዞንኪራ ይንሥንት ሚርሰንዴተም ሽን

<sup>8</sup> ዮድ 7+16፡- ያለቅዳለቅ ቡልግር ጸቶ ዋር ደቅዳኪተም ገድዴኪ፤ ኪዚራ ራድ 4+23ኪን ደቅዳኪተም ከምዴ።

ዮዞቅንደ መይን ያለቄንደ ዮሱስንክ ኤሴርቴደይንደ ሳነ ሃድዮ ዱትኪንክት ቡኪልሴ።<sup>26</sup> ኤቴኔራ ግርክ አፕክ አልቅድንደ አድርንኮቴራ ስርፕንቀ ጋርዴድንግረንኪ። ይንሜንንቴዞንክ ሽንንም ከ ወሥሰን ኪም ምክሴ።<sup>27</sup> ና ደይንክ «ብራኪን ደንሥን ምሽ፤ ደንሥንት እሥመም ቴዮ አክሴን ገቅንት ገዘሰዮ» ኮን ገይሴ።<sup>28</sup> ናሬ ኪን ማሰቴደይንደ፡- «ደፔኔ፣ ዮ ባቦ፤ ዳናንምሽ አክሰኔራ እሜርዳኪት ታሚክ ደቅሴኮ ይንሥንደንክ ድንግዞቃኪተም ከምቶ እሥዴኪ» ኪን ገይሴ።<sup>29</sup> ናሬ «ኮ ገይንትሀንቴክ ሽንን ይንሜንንቴዞንክ ወቴ፣ ኤር ከይከዮ» ኮን ገይሴ።<sup>30</sup> ኤርንቴራ ከዮ ሽንኔራ ዜንኮተንክ ወተቅሰክ ይንሜንንት ራት ከርኪንንት ራተ ኮ ደይክ ኮም ሸጂ።

ዮሱስ ቃም ወርሰዮብ አፕንቴራ አልቀዮም ከ ሀልሽሽምሽ

<sup>31</sup> አልክ ጥርስ ከትሜንት ሺኒር ደቅዳክ ሞሪንግረንክ ወተቅሶ ሰዶነ ከትሜንደንክ ከዮ ተመ ከትሜ ጋርዳክ ፔጮንት ባኪክ ገልል ደርንደ ሃዴ።<sup>32</sup> ቃም ወርሰዮብኪ አፕ አልቀዮብ ኤሠም ከረ ታዴኪ። ሀልሽንትከን አንይንተም ዜንክት ከ ዎደን ኪም ምክሴኪ።<sup>33</sup> ኤድንግረንክ ፓሽቶ ገል ኪም ቴዮ አንይንቴት ግልኤንሚራ ቃምንግርክት አርሥሴ፤ ተፔ ጋቶ አድምንከተሚራ ሃዴ፤<sup>34</sup> ፕሰ ርኪግር ሸጂ ከልርክ ኡከንሶ «ኤፕተሀሀ!» ኪን ገይሴ። ኮኔራ «ፖቸምካ!» ገይንትዮ።<sup>35</sup> ሳኔራ ቃምኔክት ፖቸምሺኪ፤ አድምክት ደክምተ ሃቃኪኔራ ቡልምሰክ ኡዝሚክ ኪዚ።<sup>36</sup> «ሀይኔራ ሀይኪሰኪቴ» ገይሶ ኤድኔን ኪዚ። ኪተ ደይንክ «ሀይኪሰኪቴ» ገይሶ ከ ሚርሰቃኪዞንክ ጋጽ ግድምክ ኪዝዳቄኪ።<sup>37</sup> ኤድኔራ ገእሽ ሪርሴኮ «ሙዴነም ለቅም ምንዴ፤ ቃምንት ወርሰዮድኔራ ወርሰቴምሽ አፔይንት አልቀዮድኔራ አልቅቴምሽ ምንዴ» ገይሴኪ።

ዮሱስ ላይድ ሺ ኤደም ከ እሥሰምሽ

ጥላስ 15+32-39

**8** <sup>1</sup> ኮ አርፕንክ አልክ ቤድ ኤድ ከረ ቡድምሰቄኪ፤ ኪ እሥድንደ ኪት ደክንከን ይንት ረቅክ ሙከዴድነም ይንክ ኤልቶ፡- <sup>2</sup> «ኤድነ እ ኪከን ተ ሰዳ ሙኪን ደቅቴኪ፤ ኪ እሥድንደራ ደክንከን ኪከን

፲31-37፡- ጥላስ 15+29-31። ፲33፡- መርቆስ 8+23። ፲36፡- ጥላስ 8+4። 8+1-10፡- መርቆስ 6+34-44።

አቴርድቴ።<sup>3</sup> ከግረገኪሬ ያለቅያለቂድነ ፕገንክ ሃይቂድ ኪ ማሥንክን ሬይ ኪ እሥከደይክ ኤርኪት ኪም እ አይድንክ ጎጧዜን ዳቂርሶ ለንቅስ ኪ ቡክለይምሺ። ኪን ገይሴ።<sup>4</sup> ክት ረቅክ ሙከደድኔሬ «ኮ ኤድ ደካኪን ከርንግር እሥም ሀብረንክ ሃፕቶክ ኤድ ኪኔደም ምሽንት ማዴ?» ገይሶ ኪን ማሰሴኪ።<sup>5</sup> ኖሬ «በልሽ አክሽ ሚሞክ ዩረ ደቅዴ?» ገይሶ ኪም ገይሴ። ኪቴሬ «በልሽ አክሽ ተብዘ ዎረ ደቅዴ» ኪን ገይሴኪ።

<sup>6</sup> ኮዘንክ ዩሱስ ኤድኔን «ደቅን ደቅኪቴ» ኪን ገይሶጸባቱ በልሽ አክሽ ተብዘኪም ቴዮ ሳበም ገሌሃ በልሽም ፕሽቶተ ኤድኔን ኪ እመን ይንት ረቅክ ሙከደድኔን እምሴ ኪቴሬ ኪን እምሴኪ።<sup>7</sup> ሚርሲድ ቶይሌሬ ቶከም ኪረ ሃቂ። ኮም ቴዮ ሳበም ገሌሃ ኤድኔን ኪ እመን ይንት ረቅክ ሙከደድኔን ኪኪ።<sup>8</sup> ኤድኔሬ እሃ ምሺኪ። ኪ እሥድክ ዶክ ኔጋኪተም ዩሱስት ረቅክ ሙከደድነ ተብዘ ሌሚትክ ጸጽ ዳሰሴኪ።<sup>9</sup> እሚድ ኤድኔሬ አይድ ሺ ማዴድ ሃቂኪ። ኮት ቡር ዩሱስ ኤርኪት ኪም አይሂ።

<sup>10</sup> ኮዘንክ ሳነ ይንት ረቅክ ሙከደድንኪ ይንክ ናቂዝንክ ቃሌርሳክ ጎንጊንግር አርዞ ደልማትተ ፕጭ ሃይኪ።

ዩሱስ ሪርሽድንደ ሬይ ክ ዎነን ኪም ጎይሌርሰምሽ  
ጥቶስ 16:1-4

<sup>11</sup> ፕርሰ ኤድኔሬ ሃይኮ ኪም ሊጽክኔ ገይሶ «ሳብደንክ ሃይቃብ ማትንትሀንተም ደውድንደ ሪርሽድንደ ጲጵ ዎን ዎንካ» ገይሶ ሚርም ከረ ዩዜኪ።<sup>12</sup> መንፕሰንቴኪሬ ገለሽ ኡክንሶ «ተይሚድ ኤድነ ሀሪክኔክ ሪርሽድንደ ጲጲም ሽድንክን ዝግዴ? ዶፕን ዩን ጋድቴ፡- ተይሚድ ኤድን ኪኔን ጲጲም ኪን ዎንረዩ» ኪን ገይሴ።<sup>13</sup> ኮዘንክ ኪም ገርሾ አልክ ናቂዝንክ ቃሌርሳክ ጎንጊንግር አርዞ ናቂንት ፓመ ቃልቴ።

ፕርሰ ኤድንቴኪ ሄርድሰቴክ እርሼንገክ ዩሱስ ኪዘምሽ  
ጥቶስ 16:5-12

<sup>14</sup> ዩሱስት ረቅክ ሙከደድነ በልሽ ይንክ ቴይከሰ በቂርሰቂኪ ናቂዝንክ ቃሌርሳክ ጎንጊንግርኪት በልሽ አክሽ ያለቅዘንክ አብ ደክ ሃቂ።

8:11፡- ጥቶስ 12+38፤ ሉቃስ 11+16፤ ዋንክ 2+18። 8+12፡- ጥቶስ 12+39፤ ሉቃስ 11+29።

<sup>15</sup> ዩሱሴሬ ኪን ጋቶ፡- «ዩተ ሚይሰኪቴ! ፕርሰ ኤድንቴኪ ሄርድሰቴክ እርሼንግረገክ ዩከሥ ጳይኪቴ» ገይሶ ኪን ኪዜ።<sup>16</sup> ኪቴሬ ኪክ ኪከደ ጋቲ፡- «ሀሪሰንግር በልሽ ዎረ ደክንክን ጋደ ዳዴ» ገይሴኪ።<sup>17</sup> ዩሱሴሬ ጳቅሽንኪተም ኤሰቶ ኮይን ኪን ገይሴ፡- «በልሹንት ደክንክን ሀሪክኔ ኪክ ኪከደ ኪዘምዴ? አክ ጳቅሹዩቶ? ኤሰዩቶ? ቡዴዩንት ዘፕቶ? <sup>18</sup> አፕዩንት ደቅዳኪንክ ሽደዩቶ? ቃምዩንት ደቅዳኪንክ ኤሰረዩቶ? ጳቂ ዩን ጋቶ? <sup>19</sup> በልሽ አክሽ ዶንቅነ ዶንቅ ሺ ኤድንክን ፕሽቶ እ እምሳክ ሴጽንክተ ዶኪን ኔንቃኪተም ሚም ሌሚት ጸጺ ዳሰሰቂ?» ኪን ገይሴ። ኪቴሬ «ተሚኪ ቀስቴን ሌሚቴ» ኪን ገይሴኪ።<sup>20</sup> «በልሽ አክሽ ተብዘነግሲ አይድ ሺ ኤድንክን ፕሽቶ እ እምሳክ ሴጽክ ሚም ሌሚት ጸጺ ዳሰሰቂ?» ኪን ገይሴ። ኪቴሬ «ተብዘ ሌሚት ዳሰሰቂቴ» ገይሴኪ።<sup>21</sup> «ተ ኮም አክ ጳቅሹዩቶ?» ኪን ገይሴ።

ዩሱስ ኤድ አፕንት ዎባበም ክ ሀልሽሽምሽ

<sup>22</sup> ቤቴሰይዴግሬሬ ኪ ሃድክ ኤድ አፕንት ዎባበም ዩሱሰደ ታዲኮተ አፕንክተም ክ ሃጸ ሽደን ኪም ምክሰኪ።<sup>23</sup> ዩሱሴሬ አፕንት ሽደዎብንም አንክተም ዩቶ ሞሬንግረገክ ኪም ሊሥሴ፤ አፕንኪንክቴሬ ቴጽም ቴጽምሶ አንንቴኪሬ ሃጸ «ሬይ ሀረ ሽድምዶ?» ገይሶ ኪም ገይሴ።<sup>24</sup> ኤሥን ጸኪ ገይሶ ይ ሽጃኪት ቡር ጋቶ፡- «ኤድነ እረ ሃቂምሽ ኪ ኡንግድክ ኪም ሽድቴ» ኪን ገይሴ።<sup>25</sup> ኮት ቡር አልክ አንይንቴክ አፕንክተም ክ ሃጽክ ለቅምሰት ሽጃ፤ ሀልሼሬ ሬዩ ጋርሰንደ ኔክደይክ ሙዴንም ሚይሰት ሽጃ።<sup>26</sup> ኮት ቡር ዩሱስ «ሞሬንግር ሀይአርትካ» ገይሶ ኤርክት ኪም አይሂ።

ጳፕርሰ ዩሱሰኪን ቡድ አዘንትክ ክ ነቂሽምሽ

ጥቶስ 16:13-20፤ ሉቃስ 9:18-21

<sup>27</sup> ዩሱሰኪ ክት ረቅክ ሙከደድንክ ፕልጶስ ቅሳርዮ ፕጭንት ሞሬንደንክ ከዩኪ። ጎገንኪሬ ኪ ሙከድክተ ዩሱስ «ኤድነ ኢም ሀዩክ ጋዴ?» ገይሶ ኪም ገይሴ።<sup>28</sup> ኪቴሬ « (ሽእሽዳብ ዋንሴ) ጋዴኪ፤ አቤድኔሬ (ኤላሴ) + አቤድኔሬ 8:15፡- ሉቃስ 12+1። 8:18፡- ኤርግስ 5+21፤ ህዝቃል 12+21 መርቀስ 4+12። 8:19፡- መርቀስ 8+41-44። 8:23፡- መርቀስ 7+33። 8:28፡- መርቀስ 6+14-15፤ ሉቃስ 9+7-8።

ሳብት አይቲን ኪዝደሻሼድንግረንክ ዎለቃብኒ) ጋዴኪ» ኪን ገይሱኪ» 29 «ዩቲስ ኢም ሆዩ ጋዴ?» ገይሶ ኪም ጎይሱ» ጳጥርሴሬ «ሃነ ሳብ ሃም ሰይሶቃብን ክርስቶሶዩ» ገይሶ ኪን ማሰሴ» 30 «እኅኅን ሀይኒሬ ዩ ኪዘይምሼ» ገይሶ ዘምክ ኪን ኪዜ»

ዩሱስ ዴእይንትንክ ብሬዜን ክ ኪዝምሽ

ግብስ 16+21-28፤ ሉቃስ 9+22-27

31 ዩሱሴሬ ይንት ረቅክ ሙክደድኒን «ኤድ ይንሥነ ቤድ ከልር ቲቲይደይ፤ ፕጩንት ገልቲንኪ ኤድነም ሳብ ኪክን ቱሽምሽደድንት ጊሥደድንክ፤ ሙሴት ከርቲን ኤሰደድኒሬ ኪም ይኸኸደኪ፤ ኪም ዴደይሰደኪ፤ ኮዘንክ ሴጻ ሙኪንት ቡር ዴእግረንክ ደጳምዴ» ገይሶ ኤስ ኪም ዩዚ» 32 ኪዜነም አይቲር ማሰሶ ኪን ኪዝዳቱ» ጳጥርሴሬ ሀክ ኪም ኤንሥቶ ከዮ ዩሱሰም ጋሚዚ» 33 ዩሱስ ደይንክ አንክ ማቶ ይንት ረቅክ ሙክደድነም ሼጆ ጳጥርሰም ጋምሴዳቦ፡- «ሃነ ሴጣፍ! አፕዚእስተንክ እስ ከይክ! ኤድ ነሽዳኪተምንምሽ ሳብ ነሽዳኪተም ጳቅሻዩ» ኪን ገይሱ»

ዩሱስት ረቅክ ሙክዳብም ገዘሰድንዴትንክ

34 ዩሱስ ኤድነምኪ ይንት ረቅክ ሙክደድነምኪ ይረ ኤልታዶ ኮይን ኪን ገይሱ፡- «ረቅስቲክ ሙክንትክን ነሽዳብ ይ ደይንክ ሙቲይንቲት ጳቅሽነም ክ ገርኒ፤ ዜን ዩም ርኪርዳክ ሙስቱልይንተም በልቶ ረቅስቲክ ክ ሙከኒ» 35 ነፕሰይንተም ደቅሽክን ነሽዳብ ሙደ ኮም ከከይሰደ፤ እክንኪ ሳብት ደቅሽ ኡፕሰንክንክ ነፕሰይንተም ከይሰዳብ ሙደ ደይንክ ኮም ደደቅሽዴ» 36 ኤድ ፕጩ ኮዜንግኪተም ሙደ ክ ቤሥድንክ ነፕሰይንተም ደይንክ ክ ከይሰድንክ ሀርክ ኪን ሚይዴ? 37 ኤድ ይንት ነፕሰንት በዘ ሀርክ እምዴ?

38 «ሳብዜን ቡድ እዝንትንት ደኪትኪ ደቀልስ ኤድንክ ኮ ቦንንግር ደቅደድ አድርንት ባኪግር እኅኅንኪ ኡፕሰእስትንክንክ እሽንዳብ ሙደተ ኤድ ይንሥን አልክ ባቤንት ቦንችምንክ ጩሌድን ሳብ ርኪግረንክ ዎንይንትክን ክ አይዴድን ኪክን ክ ሃዳክ ሴጽንክ ኪክ ኖ እሻሽንዴ»

8፤29፡- ዋንስ 6፤68-69» 8፤31፡- መርቆስ 9፤31፤ ዩድ 10፤33-34» 8፤34-35፡- ግብስ 10፤38-39፤ ሉቃስ 14፤27፤ ዩድ 17፤33፤ ዋንስ 12፤25» 8፤38፡- ግብስ 10፤33»

ገይሶ ኪን ኪዜ»

ዩሱስት ዜን እክምሰምሽ

ግብስ 17፤1-13፤ ሉቃስ 9፤28-36

9 1 ዩሱሴሬ «ዶፕን ዩን ጋድቲ፡- ኮግር ዎእስቱድንግረንክ ሳብት ባምነ ዘምክ ኮ ሃድክ ይ ሼችታኪንክ ዩክ ዴእ ዴእዩድ ዶቂኪ» ኪን ገይሱ» 2 ኪዜን ኮት ለስ ሴጽንት ቡር ዩሱስ ጳጥርሰምኪ ሀይቆበምክተ ዋንሰሚሬ ኪም ዩሱክ ኤንሥቶ በለ ገእሼንዴዜን ኤቤ» ከርን ኮግሬሬ ዩሱስት ዜኒነ ብሬዜንኪት እክምሴ» 3 አብሌንክቴሬ ጳልቅንሶተ ፕጩ ኮዜን አብለ ሽእዳቤሴሬ ኮይን ሽእቶ ጻምሰይንዴትምሽ ገእሼንደ ጻም ማሚ» 4 ኤላሰኪ ሙሴኪሬ ኪረ ሃፕምሴኪ፤ ዩሱስ ኪክኒሬ ኪዝምዳቂኪ»

5 ጳጥርሴሬ ዩሱሴን ጋቶ፡- «ዩ ኤሰዳብሰፍ! ከርን ኮዜን ደቅንት ዎን ለቅምዩ፤ ዎለቅ ሃንተ ዎለቅ ሙሴንተ ዎለቅ ኤላሴን ግዴድ ዴልሠ ሙኪን ዎ ዴልሠኒ» ኪን ገይሱ» 6 ገእሽ ኪ ጳሽንክን ጳጥርሰ ደ ጋዳኪተም ኤሰይ ሃቂ»

7 ሊሌሬ ሃዶ ኪም እቤርሼ፤ ሊሌንግረንኪሬ «እ ዩም ነሽዳብሰን ይንሥእስት ኮነዩ፤ ከረ ኤሰርኪቴ» ጋድንደ ኡፕስ ኤሰምሴ»

8 ኮዘንክ ጳቅሼርክደይክ ሳነ ማቶ ኪ ሼድንክተ ኪ ኪክን ዩሱስ ከይሰ ኤድ ሀይሚሬ ሼትኪኪ»

9 በሌንዝንኪሬ እክ ኪ ሀቸድክ ዩሱስ ኪን ጋቶ፡- «ኤድ ይንሥን ዴእግረንክ ክ ጳምቲንክ ዩክ ተ ዩ ሼጀቃኪተም ሀይኒሬ ዩ ኪዘይምሼ» ገይሶ ኪን ኪዜ» 10 ኮ ኪዜንክተሚሬ ኤሰርቲኮ ኤድንክን ኪሰከሰ «ዴእግረንክ ጳምንት ክ ጋዳክ ሀረ ገይንትክቲ?» ገይሶ ኪክ ኪከም ገይሰ ዩዚኪ» 11 ኪቴሬ «ሙሴት ከርቲን ኤሰደድነ (ኤላሰ ብሬዜን ሃዶ) ሀሬከኒክ ጋዴ?» ገይሶ ኪም ገይሱኪ» 12 ኖሬ ኪን ማሰቶ፡- «ኮነ ዶፕኒተ ኤላሰ ብሬዜን ሃዳዴተ ሙደነሚሬ ኡሱሰዴ» ዳናንምሽ (ኤድ ይንሥነ ቤድ ከልረም ቲቲይደይ፤ ኪም ቶቶክሰርዴ) ገይሶ ጻፕርሰቃክ ሀሬከኒ? 13 ደይንኪሬ እተ ዩን ጋድቲ፡- ኤላሰ ኮት ብሬዜን ሃቲሻሼ፤ ክክኒሬ ጻፕርሰቅምሽ ኤድነ ይ ነሻኪተም ዜንክት ዎንሴኪ» ኪን ገይሱ»

9፤12፡- ላላስ 53፤31 ዎላላስ 4፤6»



38 ዋንጫ ጋቶ፡- «ዩ ኤስዳብስኖ! ኤድ ዎለቅባብ ናመንቴክ ሽጎም ክ ዉሥድክ ኪም ሺጆቴ! ዎ ኪከን ክ ሙከይንከን ኪም ሚርሶቴ» ኪን ገይሌ።<sup>39</sup> ዩሱስ ደይንክ ኮይን ገይሌ፡- «ናምእስቴክ ሪርሸድንደ ሬይ ዎንሶ ሳን እዜን ደቅል ሬይ ኪዝዳብ ደክንከን ሀይ ኪም ሚርኪቴ! <sup>40</sup> ዎም ደዠታብ ሙደ ዎ ኪክኔ። <sup>41</sup> ደፒን ዩን ጋድቴ፡- ክርሰቶስት ዩ ማሥንከን ናምእስቴክ ቡርጭቆ ዎለቅ ናቀ ዩም ዎእሽዳብ ሙዴት በዜነ ኔገዩ» ኪን ገይሌ።

ደቀለሰ ዎንንትኅክ

ጥቶስ 18+6-91 ሉቃስ 17+1-2

<sup>42</sup> ዩሱሴሬ ጋቶ፡- «እዜን ቡድ እዝዴድ ኪን ተክመይሴድንግረንክ ዎለቃብንም ጎሄርሰዳብ ሙደ ገእሺንደ ዴይሰ ሴይንም ባርግርክት ደክቶ ናቂን ዴርንግር ኪም ዠቁርሸቅንክ ኪን ለቅም ሃቂ።

<sup>43-44</sup> «አነንት ሃም ኮ ጎሄርሰድንክ ከት ኮም ዠቅካ። አነንት ቀስቴን ደቅድክ [ዱምእሬይንቴሬ ዴአያክ ናንኮቴሬ ድከያኪን]<sup>10</sup> ቤርከን ኡሴርሰቃክ ናንግር አትንትዘንክ ዱንግል ማሃ ሌፕሴጽት ደቅንት ከርንግር አርድንት ሃን ለቅምዩ። <sup>45-46</sup> ዱተንት ሃም ኮ ጎሄርሰድንክ ከት ኮም ዠቅካ። ዱተንት ቀስቴን ደቅድክ [ዱምእሬይንቴሬ ዴአያክ ናንኮቴሬ ድከያክ]<sup>11</sup> ቤርከን ኡሴርሰቃክ ናንግር ሃም ዠቁርዳኪዘንክ ዱንግል ማሃ ሌፕሴጽት ደቅንት ከርንግር አርድንት ሃን ለቅምዩ። <sup>47-48</sup> አፒንት ሃም ኮ ጎሄርሰድንክ ኮም ዉሥካ! አፒንት ቀስቴን ደቅድክ ዱምእሬይንቴሬ ዴአያክ ናንኮቴሬ ድከያክ ቤርከን ኡሴርሰቃክ ናንግር ሃም ዠቁርዳኪዘንክ አፒንት ዎለቅ ዩሌክ ደይክ ሳብት ባምንግር አርድንት ሃን ለቅምዩ።

<sup>49</sup> «እሥምንም ሙደ ሶቅክ ሎቅሴርድምሽ ኤድነም ሙደ ኮይን ናክ ጲጾ ኡሴርዴ። <sup>50</sup> ሶቅ ለቅምዩ! ደይንኪሬ ሎቅምንኮት ከይንክ አነ ሎቅስቴር? ደቅንትግሬንቴሬ ሶቅ ደቀኔ፥ ኪክ ኪከደ ለቅምክ ደቅኪቴ» ኪን ገይሌ።

<sup>10</sup> ዩድ 9+43-44፡- ደቶ ጥር ደቅዳክ ኤነ ሙጻፕ ዎለቅዎለቅግር ሃፕሪቤ።

<sup>11</sup> ዩድ 9+45-46፡- ደቶ ጥር ደቅዳክ ኤነ ሙጻፕ ዎለቅዎለቅግር ሃፕሪቤ።

9+40፡- ጥቶስ 12+30! ሉቃስ 11+23። 9+41፡- ጥቶስ 10+42።  
9+43-48፡- ጥቶስ 5+29-30። 9+48፡- እሳስ 66+24። 9+49፡- ሎው 2+13።  
9+50፡- ጥቶስ 5+13! ሉቃስ 14+34-35።

ከእስምኪ ኪንንምክ ቡልምንት ዝከሰይምሽ

ጥቶስ 19+1-12

**10** <sup>1</sup> ከግረንክ ጳምሶ ይሁደ ፔጭግርኪ ዮርዳኖስ ናቂንት ፓመ ከዩ! አልከ ቤድ ኤድ ክረ ሱድምሴኪ። ናሬ ደንት ከርቴንምሽ አልከ ኤድነም ኤስዳቂ።  
<sup>2</sup> ፔርሰ ኤድኔሬ ክረ ሃደኮ፡- «ኤድ መይንተም ቡለን ሙሴት ከርቴንንክ ኪዘርቶ?» ገይሶ ጲጾከን ኪም ጎይሌኪ።  
<sup>3</sup> ና ደይንክ ኪን ጋቶ፡- «ሙሰ ዩን ሀርክ ኪዝሻሺ?» ኪን ገይሌ።  
<sup>4</sup> ኪቴሬ «ሙሰ (ሀ ቡልሳኪት ጎቃሽ ወርቂት ኮን ጻፕቶ እምሶ ቡልከዮ) ገይሶ ኪዝሻሺ» ገይሌኪ።  
<sup>5</sup> ዩሱሴሬ ኮይን ኪን ገይሌ፡- «ቡዴዩንቴክ ሳብከን ኤአዩድ ዩ ማሥንከን ኪዜን ኮም ዩን ጻፕሰቂ። <sup>6</sup> ሳብ ብሬዜን ዩ ፕሹዳኪንክ (አንገምኪ ማምክ ማስሶ ኪም ፕሹቂ። <sup>7</sup> ከንከን ኤድ ባቤነምኪ እንዴነምክ ገገርዴ፥ [መይንት ኪከን ማዴ፤]<sup>12</sup> <sup>8</sup> ቀስቴንጌሬ ዋ ዎለቅ ማዴኪ።) ከንከን ኮዘንክ አስ ኪተ ዋ ዎለቅ ማዴኮንምሽ ቀስቴን ደኪኪ። <sup>9</sup> ተ አነ ሳብ ዎለቅ ማስሰቅንዴተም ኤድ ሀይፓሸኔ» ኪን ገይሌ።  
<sup>10</sup> ኤር ክ አርዛኪት ቡር ከት ረቅክ ሙከዴድነ ሪይን ኮጎከን ኪም ጎይሌኪ። <sup>11</sup> ናሬ «መይንተም ቡለሶ ማ አብንዴተም ቴይዳብ ሙደ ቤልም ቤልምንትክ መይንትኪን ደቀለሰ ዎንቴ፤ <sup>12</sup> ናሬ ከእስደንክ ቡልምሶ ኤድ አብ ኤር ኮ ይእድንክ ቤልምቴ» ኪን ገይሌ።

ዩሱስ ይንሥንም ክ አንጅምሽ

ጥቶስ 19+13-15! ሉቃስ 18+15-17

<sup>13</sup> ዩሱስ አንይንተም ከንኪት ክ ዎቴምሽ ኤድነ ይንሥይንተም ክረ ታዳቂኪ፤ ከት ረቅክ ሙከዴድኔሬ ኤድነም ጋምሴኪ። <sup>14</sup> ዩሱስ ደይንክ ኮም ሺጆ ደንት ረቅክ ሙከዴድንደ ጋምሴዳብ፡- «ይንሥነ አረ ኪ ሃደኔ! ሀይ ኪም ሚርኪቴ። ሀሬከኔ ጋርሰንክ ሳብት ባምን ይንሥን ኪኔምሺድንከኔ። <sup>15</sup> ደፒን ዩን ጋድቴ፥ ሳብት ባምንም

<sup>12</sup> ዩድ 10+7፡- ደቶ ጥር ደቅዳኪተም መርቆስ ጻፕክደይክ ጥቶስ ዩድ 19+5ግረንክ ቴይሪቂ።

10+4፡- አልከምስ 24+1! ጥቶስ 5+31። 10+6፡- ፕሹር 1+27! ዩድ 5+2።  
10+7-8፡- ፕሹር 2+24። 10+11-12፡- ጥቶስ 5+32! 1 ቁርጉቶስ 7+10-11።  
10+15፡- ጥቶስ 18+3።



ይንሥምሽ ቴየያብ ሙደ ሀሰንደይንኬሴሬ ዋር አርደዩ» ኪን ገይሱ።<sup>16</sup> ይንሥምረ ቴየ እምጮ አንይንተም ዜንኬት ዎጆ ኪም አንጆ።

ጌንዜሰም ነሽንት ታድንደ ክልር

ግተሰ 19+16-30፤ ሉቃስ 18+18-30

<sup>17</sup> ናሬ ጎግ ከይከን ከ ጳምድክ ኤድ ዎለቅባብ ዞደክ ሃዶ ብሬዜንክት ጉምፔርሴዳቦ፡- «ለቅመይሳብ ኤስዳብሰና፤ ሌፕሌጽት ደቅንትነም ሃፕጉትከን ሀረ ዎንንቶክ ኢም ሽከሰዴ?» ገይሶ ኪም ጎይሱ።<sup>18</sup> ዩሱሴሬ ኪን ማሰቶ፡- «ሀሬከና ኢም ለቅመይሳብ ጋዴ? ዎለቅባብሰን ሳብ ከይሰ ለቅምባብ ሀዩሬ ደክዩ»<sup>19</sup> ሳብት ኪስቴነም ኤሴሰደዩ፡- ሀይዴይሰካ፣ ሀይቤልምካ፣ ሀይዲፕካ፣ ተውክ ሀይነቄሽካ፣ ኤደም ሀይጊሽካ፣ ሀባበምኪ ሀንዴተምክ ቦንቸካ» ኪን ገይሱ።

<sup>20</sup> ና ኤሥኔሬ «ዩ ኤስዳብሰና፤ ኪነ ሙደም ይንሥርምኪእስተንክ ዩዞ ቦሥትቴ» ኪን ገይሱ።<sup>21</sup> ዩሱሴሬ ከረ ሼጆ ኪም ነሹዳቦ፡- «ሬይ ዎለቅ ሀረንክ ጉፕርሸቄ፤ ኮኔሬ ከየዮ ሀንት ደቅዳኪተም ሙደ ሸንሸዮ ጌንዜብነም ቀምእከን እምከዮ፣ ርኪግር በዘሀንተም ሃፕተዩ፤ ኮዘንክ ሃደዮ ለሰት ረቅክ ሙከዮ» ኪን ገይሱ።<sup>22</sup> ደይንኬሬ ኪዜን ኮንክ ከ አቴርሰክ አፕርክተንክ ጫልሼ፤ ቤድም ሬይክት ደቅድንክን ገእሽ አትራር ከዩ።

<sup>23</sup> ዩሱሴሬ ማት ሸጆ ይንት ረቅክ ሙከዴድን «ዎድምቴድንክን ሳብት ባምንግር አርድንት ሀሰንምደ ከልምዩ!» ኪን ገይሱ።<sup>24</sup> ክት ረቅክ ሙከዴድንሬ ኪዜን ኮከን ሪርቴኪ» ዩሱሰ አልከ ኪን ማሰቶ፡- «ዩ ይንሥእሰቶ፤ ሳብት ባምንግር አርድንት ሀሰንምደ ከልምዩ፤

<sup>25</sup> ዎድምቴባብ ሳብት ባምንግር አርዳኪዘንክ ግጌል ነርፔት ጸቅክ አርድንት ኮን መማዴ» ኪን ገይሱ።<sup>26</sup> ኬቴሬ ገእሽ ሪርቴኮ ኪክ ኪክደ፡- «ኮይን ማሥንክ ተ ደቅን ሀይ ደቅዴ?» ገይሱኪ።<sup>27</sup> ዩሱሴሬ ኪም ሸጆዳቦ፡- «ኮነ ሳብደ ማዶንምሽ ኤደ ማተይንዴ፤ ሳብደ ደይንክ ሙዴነ መማዴ» ኪን ገይሱ።

<sup>28</sup> ጳፕርሴሬ ጋቶ፡- «ዩና፤ ዎተ ሬይ ሙዴነም ገርሾተ ሀንት ረቅክ ሙከንት ዩቶቴ» ኪን ገይሱ።<sup>29</sup> ዩሱሴሬ

10+19:- ጢትንት 20+12-16፤ ለአካም 5+16-20»

ማሰቶ ኮይን ኪን ገይሱ፡- «ደፕን ዩን ጋድቴ፡- እከንኪ ሳብት ደቅሽ ኡፕሰንከንኪ ገይሶ ኤዩይንተም፣ እንዴፕሰኪሰም፣ እናንኪሰም፣ ባቤነም፣ እንዴነም፣ ይንሥይንተምኪ ዎን ሃምንተሚሬ ገርሸቃብ፣<sup>30</sup> ተ ፕጫ ኮዜን ዳር ኪክን ኤዩይንተም፣ እንዴፕሰኪሰም፣ እናንኪሰም፣ እንዴንኪሰምኪ ይንሥይንተምከ፣ ዎን ሃምይንተሚሬ ይንቴንዘንክ ጋጽ ኤዶንቅባብ እሥ ቴየያብ ሀዩሬ ደክዩ፤ ለሰ ሃዳክ ቦንንኬሬ ሌፕሌጽት ደቅንትነም ሃፕፕደሱ።<sup>31</sup> ደይንኬሬ ቤድ ኤድነ ብሬዜን ማህቄድነ ቡር ማዴኪ፣ ቡር ማህቄድነ ብሬዜን ማዴኪ» ኪን ገይሱ።

ዩሱሰ ዴእይንትንክ መክምሰ ክ ኪዘምሽ

ግተሰ 20+17-19፤ ሉቃስ 18+31-34

<sup>32</sup> ዩሱሴሬምግሬሬ ከይከን ጎግዜን ሃቄኪ፤ ዩሱሴሬ ብሬዜንኪት ከ ሙከድክ ክት ረቅክ ሙከዴድንሬ ዩሱሴሬም ከይንትንክቴክ ሪርዳቄኪ፤ መቅንቴኪን ሙከዳቄድንሬ ጳሽዳቄኪ» አልከ ይንት ረቅክ ሙከዴድን ተሚኪ ቀስቴንነም ይረ ኪም ታዴዳቦ ይዜን ዠእከን ዩይዳኪተም ኪን ኪዞ ዩዜ፡-<sup>33</sup> «ዩይቶ፤ ተ ለነ ዩሱሴሬም ከይዶቴ፤ ኤድ ይንሥነሚሬ ኤድነም ሳብ ኪክን ቄሽምሽዴድንት ጌሥዴድንኪ ሙሴት ከርቴን ኤሰዴድንክ ዩሥትዮ ኪም እምግርደ፤ ኪቴሬ ዴእት ቤር ዜንክት ቤቤርደኪ፤<sup>34</sup> አይሁድ ማትኪድንቴን ዩሥትዮ ኪም እምምዴኪ» ኪን ገይሱ።

ሀይቆብኪ ዋንሰክ ዩሱሰደ ኪ ምክሰምሽ

ግተሰ 20+20-28

<sup>35</sup> ዘብደሰት ይንሥነ ሀይቆብኪ ዋንሰክ ዩሱሰደ ሃዴኮ፡- «ዩ ኤስዳብሰና፤ ዎ ሀረ ምክሰዳኪተም ሙደ ዎን ሀ ዎንቴምሽ ነሽዶቴ» ኪን ገይሱኪ።<sup>36</sup> ናሬ «ሀረ እ ዩን ዎነኔ ዠግዴ?» ኪን ገይሱ።<sup>37</sup> ኬቴሬ «ቦንቸምሀንቴክ ዎግረንክ ዎለቃብነም ምክሀንትንክ ዎለቃብነም ብተሀንትንክ ማሰር ዎም ዎትካ» ኪን ገይሱኪ።

10+31:- ግተሰ 19+30፤ ዩድ 20+16፤ ሉቃስ 13+30» 10+34:- መርቆስ 8+31»

38 ዮሱስ ደይንክ «ዩ ምክሰዳኪተም ኤሰዩቴ። እ ምጥዳክ ከአርት ምጥምነም ምጥንት ዩን ማዶ? እዩስ ሽኤርዳክ ከአርት ሽእርነም ሽእርነት ዩን ማዶ?» ኪን ገይሴ። 39 ኪቴሬ «ዎን መማዶ» ኪን ገይሴኪ። ዮሱሴሬ «እ ምጥዳክ ከአርት ምጥምነም ምጥጥዶይቴ፣ እ ሽኤርዳክ ሽእርነግሬ ሽሽኤርዶይቴ! 40 ደይንኪሬ ምክእለትንኪ ብቴእለትንኪ ዶቄርቴምሽ ማሰዳብን እተ ደክቴ! ከርን ኮም ይከን ኡሴርሰቄድንክን እምግርዶ» ኪን ገይሴ።

41 ኒጌድ ተመ ዮሱሰት ረቅክ ሙክደድኔሬ ኮይን ገይሶ ኪ ምክሰዳኪተም ኤሰርቶ ሀይቆሰምኪ ሞንሰምክ ጋም ዩኪኪ።

42 ዮሱሴሬ ሙደነም ዶረ ኤልቶ ኮይን ኪን ገይሴ፡- «ሳሰም ኤሰዩድንት ጌሥዶዶ ገይሶ ዩም ጳቅሼርዶድን ኤድይንተም ዘምክ ኪ ጌሥዳኪተም፣ ኤንሥዶድንቴሬ ዘምንደ ጋንም ዜንኪት ዶቅዳኪተም ኤሰሰዶይቴ። 43 ዩንት ባኪግር ደይንክ ኮይን ማትንት ዝከሰዩ። ዩግረንክ ሀዩሬ ደጸምባብ ማትከን ዝግዳብ ዩንት ገንሽዳብ ክ ማተኔ። 44 ዩግረንክ ሀዩሬ ጋጽዳብ ማትከን ዝግዳብ ሙደኪን ጌሥዳብ ክ ማተኔ። 45 ኤድ ይንሥኔሬ ኤትከን ገንሽክንኪ ቤድም ኤደም ጳቅሽክን ነጥሰይንተግሬ ደቀለሰት በዘ ከሽ ማሰሶ እምከን ሃደቆንምሽ ዩን ገንሽረን ሃደቅዩ» ኪን ገይሴ።

ዮሱስ ቤርጫዎስት ኣገነም ከ ሀልሽሞሽ

ግተላ 20+29-34፤ ሉቃስ 18+35-43

46 ኮት ቡር ዮሱስ እያርክ ከትግግር ሃዶ። ይንት ረቅክ ሙክደድንኪ ቤድ ኤድን ኪከን እያርኪግረንክ ሳምሶ ኪ ከይድክ ጫዎስት ይንሥን ኣገይንት ሞባብን ቤርጫዎስ ኤደንክ ሬይ ምክሳር ጎግት ኣሥዜን ዶቅተ ሃቄ። 47 ናሬ ጎግን ኮክ ከይዳብ ናዝሬትግርምባብሰን ዮሱስ ማትንትንክተም ኤሰርቶ፣ «ዩ ደግሞ ይንሥን ዮሱሰት ሞዶ! ኣም ሀልሽኮ» ጋር ኡጉስ ገእሼክ ኪም ምክሰ ዩኪ።

48 ቤድ ኤድኔሬ «ጫጫ ጋካ!» ገይሶ ኪም ጋምሴኪ፤ ና ደይንክ «ዩ ደግሞ ይንሥን፣ ሞዶ! ኣም ሀልሽኮ» ጋር እንግኪዘንክ ጋጽድንደ ኡጉስ ገእሼክ ኪም ምክሰ።

10+38፡- ግተላ 26+39፤ መርቆስ 14+36፤ ሉቃስ 12+50፤  
ዩድ 22+42። 10+39፡- እዩቴርቴድንት ሞን 12+2። 10+42-45፡- ሉቃስ  
22+25-27። 10+43-44፡- ግተላ 23+11፤ መርቆስ 9+35፤ ሉቃስ 22+26።

49 ዮሱሴሬ ምእሴዳብ «ኪም ኤልኪቴ» ገይሴ። ኣገይንት ሞባብሰንቴኔሬ «ሀይኤ፣ ሳምክ! ሃም ኤሌልዶ» ገይሶ ኪም ኤልሴኪ። 50 ናሬ ኣብሌይንተም ዠቅሾ ጎብዝ ዮሱሰደ ሃዶ። 51 ዮሱሴሬ ኪን ጋቶ፡- «ሀረ እ ሃን ምንሰና ዝግዶ?» ኪን ገይሴ። ኣገይንት ሞባብሰኔሬ «ዩ ኤስዳብሰና! ሼድንክን ዝግድቴ» ኪን ገይሴ። 52 ዮሱሴሬ «እነ ከይኮየ፤ እዜን ቡድ እዝንትሀንት ሃም ሀልሽቄ» ኪን ገይሴ። ሳኔሬ ኣገንክት ሸጂ። ናሬ ጎግክ ዮሱሰት ረቅክ ሙኪኪ።

ዮሱስ ገእሾ ቦንትምክ ዩሩሰሌም ከ ኣርዝምሽ

ግተላ 21+1-11፤ ሉቃስ 19+28-40፤ ግንሰ 12+12-19

**1** 1 ዮሱሰኪ ከት ረቅክ ሙክደድንክ ዩሩሰሌም ኪ ኡሥድክ ደብሬዘይት በሌንደ ሼጌር ዶቅደድ ብታኔደኪ ቤቴፓጊደክ ጦሬንግር ኪ ዝእሻክ ሴጽንክ ይንት ረቅክ ሙክደድንግረንክ ቀስቴኔደም ኮይን ገይሶ ኪም ኣይሤ፡- 2 «ኮ ብሬዜኔንት ዶቅዳክ ጦሬንግር ከይኪቴ፤ ኮግር ዩ ዝእዳኪንክ ኤድ ሀዩሬ ዜንንት ዶቅከባብ ሀሬት ይንሥ ደክተ ሳነ ሃጥቴቴ፤ ሀሬሰን ኮም ቡልት ኢን ኮር ታትኪቴ። 3 ኤድ ሀዩሬ (ሀሬከኔ ቡልዶ?) ዩረ ከ ጋድንክት (ባቤስምንትከን ዝክሰድንክኔ፤ ና ሳነ ዩን ማሰትዮ ኣይዶ) ጋኪቴ» ኪን ገይሴ።

4 ኪቴሬ ከዩቴ ሀሬሰንም ጎግት ተክንቴዚን ኤት ግል ደክተ ኪም ሃጥቴቴ ቡልሴኪ። 5 ከርን ኮግር ምእቆድንግረንክ ምእቅሞቁድን «ሀሬሰንም ሀረ ዩእስቴ ቡልዶ?» ገይሶ ኪም ገይሴኪ። 6 ኪቴሬ ዮሱስ ኪን ኪዘቅምሽ ኪን ገይሴኪ። ኤድኔሬ ኪን ገርሼኪ።

7 ሀሬንግሬ ዮሱሰደ ታደኪ፤ ኣብሌይንተግሬ ሀሬንት ቡዜን ኪ ምድክ ና ዜን ዶቅሴ። 8 ቤድ ኤድን ኣብሌይንተም ጎግንኪን ጥቼኪ፣ ኣቤድኔሬ ቆሃግረንክ ሃቄት እሽላ ከቶ ጥቅዳቄኪ። 9 ብሬዝንክት ሙክደድንኪ ቡርክት ሙክደድንክ «ምስጋ ኪን ዳኔ!

ባብ ሳብት ናምክ ሃዳብሰን ኣንጅምቴባቤ።  
10 ሃዳክ ምንት ባቤን ደግሞ ሳምኔሬ ኣንጅምቴንዶ፤ ምስጋን ርኪግር ሳብከን ዳኔ!።  
ጋር ኡጉስ ገእሼክ ኪም ጎጥሻዳቄኪ።

10+52፡- ግተላ 9+22፤ መርቆስ 2+5፤ ዩድ 5+34፤ ሉቃስ 7+50፤  
11+9፡- ዩሥ 118+25-26።

11 ዮሴፊው ዮሩሳሌም ሳብት ጩላ ኤዩንግር አርዞ፤ ግት መደኑም ከ ሼጃኬት ቡር ፔጫን ሰይተ ግሥንከን ይንት ረቅክ መክደድን ተጫኪ ቀሰቴንን ኪከን ብታነ ሞሬንግር ኤሴ።

ዮሴስ አሸቃክ ሃቂነ

ግተሰ 21:18-19

12 ገሞጫንኩቴኪሬ ብታነንክ ኪ ዉድክ ዮሴሰም ጻቅ ገእሴ። 13 እሽሌይንት ደቅዳክ ኮከ<sup>13</sup> ከምድንደ ሃቀም ፔጂረንክ ሸጆ ሀሬሰንግር አፕ ሞር ሃፕርሰቴሬ ገይሶ ኮረ ከዩ። ደይንኪሬ አፕ ኮ ኡሽድንደት አርፕ ደክ ሃቅንከን ሃደዮ ከ ሸድንክ እሽላ ከይሶ አፕ ዜንኮት ደክ ሃቂ። 14 ኮ ሴጽንክ ዮሴሰ ኮን ጋቶ፡- «ኮዞንክ እስ ሌፕሴጽክ ዩከ ሀግረንክ አፕ ኤድ ሀይላሠጺ» ኮን ገይሴ። ከት ረቅክ መክደድጺሬ ኮም ኤሴርቴኪ።

ዮሴስ ሳብት ጩላ ኤዩንግር ዘለ ዘልዳቂድንም ክ ዉሥሰምሽ

ግተሰ 21:12-17፤ ሉታስ 19:45-48፤ ግንሰ 2:13-22

15 ዮሩሳሌምግሬሬ ሃደኪ። ዮሴሴሬ ሳብት ጩላ ኤዩንግር አርዞ ኮ ኤዩንግር እስ ሸንደድንምኪ ኦንክ ሸንት ቴይደድንምክ ኤዩንግረንክ ኪም ደይሴ። ብርን ኦክደድንት ጤርጺኪነምኪ ዎሌን ሸንደድንት ደቅን ሃቅነምክ ሀንቅት ኩፕሴ። 16 ዚገ በልቶ ሀዩሴሬ ሳብት ጩላ ኤዩንግር ኡንገይምሽ ሚርሴ። 17 ኮዞንክ

« (ኤዩ-እስተም ኤደ ጋርሴድ ሙደ ሳበም ሞር ኪ ምክሰድንደ ምክስ ኤዩ ኮም ጋርዶ) ገይሶ ጸፕርቴ፤ ዩተ ደይንክ ቡረ ቡር አሥዶት ዘቀ ከር ኮም ማሰሰቂቴ» ገይሶ ኪም ኤሰሴ።

18 ኤድንም ሳብ ኪከን ቂሽምሽደድንት ጊሥደድንኪ ሙሴት ከርቴን ኤሰደድንክ ኮም ኤሴርሶ «ሀሰን ዩ-እሶ ኪም ደይሰቴ?» ገይሶ ዝግዳቂኪ። ሀሬከጺ ጋርሰንክ ኤድን ሙደ ኤሰንክቴክ ገእሸ ኪ ሪርዳቅንከን ኪተ ከከን ጳሽዳቂኪ።

<sup>13</sup> ዩድ 11:13፡- «ኮከዩ» ጋርዳክ ሃቅቴነም ገመፕክ «በሌላ» ጋርዳክቴክ ከምክሰንትከን ቴይረቂ። ሀሬከጺ ጋርሰንክ «በሌላ» ጋርዳክ ሃቂነ አር ፔጫን ኤሰምቴንደ ደክዩ።

11:17፡- እላስ 56:7፤ ኤርግላ 7:11።

19 ዮሴሰኪ ከት ረቅክ መክደድንክ ፔጫን ሰይሞኪት ቡር ከትጫንግረንክ ዉተቅሴኪ።

ዮሴስ ዩም አሸቃክ ሃቂን ምችምሽ

ግተሰ 21:20-22

20 ገሞ ኪ ከይድክ ኮከ<sup>14</sup> ከምዳክ ሃቂነ ጫጭርንተንክ ምችተ ኮ ደይክ ኮም ሸጂኪ። 21 ጵፕርሴጺሬ ጳቂ ገይሰክ «ዩ ኤሰዳብሰዮ! ሀ አሸቃክ ሃቂነ ምችተ ሸትካ!» ኪን ገይሴ። 22 ዮሴሴሬ ኮይን ገይሶ ኪን ማሰሴ፡- «ሳብዜን ቡድ እሰኪቴ። 23 ደፔን ዩን ጋድቴ፡ ሀዩሬ ቡደግርንት እፔርከሰ ዩ ገይሰቃክ ሬይን ዩን ምንረን ዩ ደፕሰድንክ፡ በሌን ኮም ሰከንክ ጳምተዮ ናቂን ጺርንግር ከዮ አርትካ!» ክ ጋድንክ ኪን መማዶ። 24 ከንከን ዩን ጋድቴ፡- ሳብደ ዩ ምክሰዳኪተም ሙደ ዩ ሃፕተቅምሽ ደፕሰኪቴ፡ ዩን መማዶ። 25 «ሳብም ምክሰከጺሬ ዩ ምእሳክ ሴጽንክ ርኪግር ደቅዳብ ዩንት ባቤን ደቀልሰዩንተም ጺንጺ ዩን ክ ጋቴምሽ ሀይዜጺሬ አትሬንት ደቅድንክ ጺንጺ ኪን ጋኪቴ። 26 [ዩተ ደይንክ ጺንጺ ዩ ጋከንክ ርኪግር ደቅዳብ ዩንት ባቤን ደቀልሰዩንተም ጺንጺ ዩን ጋዩ]።» ኪን ገይሴ።

ዮሴስት ጋንምንገክ ኪም ገይሴርሰምሽ

ግተሰ 21:23-27፤ ሉታስ 20:1-8

27 አልኪሬ ዮሩሳሌምግር ሃደኪ። ዮሴሴሬ ሳብት ጩላ ኤዩንግር ክ ኡንግድክ፡ ኤድንም ሳብ ኪከን ቂሽምሽደድንት ጊሥደድንኪ ሙሴት ከርቴን ኤሰደድንክ፡ ፔጫንት ገልቴጺ ከረ ሃደኮ፡- 28 «ሬይን ኪነም ሀ ምንዳክ ሀረ ጋንመንቴኪ? ሬይን ኪነም ሀ ምንቴምሽ ጋንምን ኮም ሃን እምሰቃብ ሀዩ?» ገይሴኪ። 29 ዮሴሰ «እቴሬ ሬይ ዎለቅ ዩም ገይሰድቴ፡ ዩቴሬ ማሰንኮት ኢን ኪሰኪቴ፡ እቴሬ ሬይን ኪነም ሀረ ጋንምክ እ ምንድንኪሬ ዩን ኪኪዝድቴ።

<sup>14</sup> ዩድ 11:20፡- «ኮከዩ» ጋርዳክ ሃቅቴነም ገመፕክ «በሌላ» ጋርዳክቴክ ከምክሰንትከን ቴይረቂ። ሀሬከጺ ጋርሰንክ «በሌላ» ጋርዳክ ሃቂነ አር ፔጫን ኤሰምቴንደ ደክዩ።

<sup>15</sup> ዩድ 11:26፡- ዶቶ ሞር ደቅዳክ ሌነ ሙጻፕ ዎለቅዎለቅግር ሃፕረዩ።

11:22፡- ግንላ14:1። 11:23፡- ግተሰ 17:20፤ 1 ቀርንቶላ 13:2።

11:24፡- ግተሰ 7:7፤ ሉታስ 11:9-13፤ ግንላ 14:13። 11:25-26፡- ግተሰ 8:14-15።

30 ግንስ ኤድነም ከ ሸእሸቴምሽ ኪም አይቴርሰቃክ ሳብደንኮ ኤደንኮ? ግስንኮተም ኢን ከሰኩቴ» ኬን ገይሴ»  
 31 ኪቴሬ ኪክ ኪከደ ኪዝምሴኮ « ሳብደንኪ) ም ገይሰንክ (ተ ሀሬከኔ ኪዜንክተም ዩ ደገሰቅንደ?) ምን ጋደ፤ 32 ደይንኪሬ (ኤደንኪ) ም ጋዮ?» ገይሴኪ» ኤድነ ሙደ ግንሰም «ደገገ ሳብት አይቴን ኪዝዳቤ» ገይሶ ኪም ኪ ጳቅሸድንክን ኤድንክን ጳሼኪ»  
 33 ከንክን ዩሱሴን «ሀብረንክ ደይንኪሬ ኤሰዮቴ» ገይሶ ኪን ግሰሴኪ» ዩሱሴ «ተ አቴሬ ሀረ ጋንምክ ሬይን ኪነም እ ምንድንኪሬ ዩን ኪዘይቴ» ኬን ገይሴ»

ዎይኔ ጋርዳክ ኮርም ሃምንግር ምንደድንት ከምስ

ግተስ 21+33-46፤ ሉቃስ 20+9-19

**12** 1 ዩሱሴሬ ከምስክ ኪን ኪዘ ዩዚ:- «ኤሥ ምለቅባብ ዎይኔ ጋርዳክ ኮርምነም ኮርሰ፤ ጉርዴሬ ሸጌኮቴክ ጉርዞ፤ አገንኮት ቀሽቶ ሞር ጩጲርድንደ ጎር ኮይቶ ኡሰሶ፤ ኮርምንተሚሬ ቤድም ሴጽ ጳይከን ግድንደ ርትምንደ ሲላ ሲልሴ» ኮት ቡር ኮርም ሃምንተም ምን ምንደደን እምሴ» ኪቴሬ ዩን ዝእዳክ ሞረንክ እሚር አገንግረንክ ዩን ኪ እምቴምሽ ኪዞ ፕጩ አብንደትግር ከዩ» 2 አገን ኮ ኡሽዳክ ሴጺን ዝእሻኪንክ አገንም ምንደድንደንክ ከ ቴይቴምሽ ይንት ገክሽደድንግረንክ ምለቅባብም ኮርም ሃምንግር ምንደድንደ አይሚ» 3 ኪቴሬ ዩት ኪም ግእሴኮ አን ጉር ኪም አይሚኪ» 4 አልኪሬ አብ ይንት ገክሽዳብም ኪረ አይሚ፤ ኪሚሬ ግእቶ ሙቴከት ሀእሶ ቶክስ ኪም አይሚኪ» 5 አባባሚ አይሚ፤ ኪሚሬ ዴይሴኪ» ኮይምሽ አቤሬ ቤድ ኤደም አይሚ፤ ኪግረንክ ምለቅምለቂድነም ግእሴኪ፤ ምለቅምለቂደም ዴይሴኪ»  
 6 «ተ ዎይን ጋርዳክ ኮርምንት ባቤንሰን ከ ሃሽዳብ ምለቅ ይንሥከት እክ ሃቄ» (ይንሥእስትክን ጳጳሽደኪ) ገይሶ ኪም ሙዴንት ቡር ኪረ አይሚ» 7 ኪነ ከት ምንደድነ ደይንክ ኪክን ኮይን ገይሴኪ:- «ባቤንት ሃምን ዩዳብን ኮነዩ» ኮር ሃትኪቴ፤ ም ኪም ዴይሴኔ፤ ሃምንክቴሬ ምን ግደ) ገይሴኪ» 8 ኪም ዩቴሬ ዴይሴኪ፤ ኮርም ሃምንቴሬ ግልጎክ

11+32:- ግተስ 14+5» 12+1:- እሳስ 5+1-2»

ኪም ዝቅሸኪ»  
 9 «ተ እነ ኮርም ሃምንት ባቤንሰን ሀሰንክ ዩይደ? ና ሃድዮ ኪነ ምንደድነሚሬ ዴይሴኪ፤ ኮርም ሃምንተሚሬ ኤድ አቤዴን እምዴ»  
 10-11 (ኤዩን እክዴድነ ይዝንት ዩም ኪ ገርሸቅንደ ሲይን)  
 ሞነ ኤዩነም ዘገሰድንደ ሲይን ግሚ»  
 ኮቴሬ ሳብት ምንዩ፤  
 ሸድንክቴሬ ምን ረርሸድንደ)  
 ጋዳክ ሙጻገግር ጻፎርሰቃኪተም ነቤብኪቶ?» ገይሶ ኪም ገይሴ»  
 12 ከምስተሚሬ ኪንክን ከ ኪዝምሰ ኤስተ ይ ሃቅንክን ኪም ዩትክን ዝግዳቂኪ፤ ደይንኪሬ ኤድንክን ጳሼኮ ገርሽ ኪም ከዩኪ»

ገረ ከሸንትንክን ዩሱሴም ገይሴርሰምሽ

ግተስ 22+15-22፤ ሉቃስ 20+20-28

13 ኪዜንክቴክ ኪም ዩትክን ፕርሰ ኤድንግረንኪ ሄርድስት ኤድ ግሠቂድንግረንክ ኤድ ከረ አይሚኪ»  
 14 ኪተ ከረ ሃይኮ:- «ዩ ኤስዳብሰና! ሃነ ኤት አገክን ጳሾ ምንክስ ሳብት ጎግነም ደገንክ ሀ ኤስድንክን፤ ደገንባብ ሀ ግዳኪተምኪ ሀይክቴሬ አገር ኤስምክን ጉር ሀ ምነዩተምክ ኤሴስዶቴ» ከንክን ርመ ፕጩት ባብስንክን ገረ ከሸርቴምሽ ኪዘርቶ፤ ኪዘርክዮ፤ ተ ገሬነም ም ኪን ከሸና፤ ም ገርና?» ገይሶ ኪም ገይሴኪ»  
 15 ና ደይንክ ቡዴግርኪት ደቅል ደይክ አገንቴክ ዩሴክ ኪ ኡስዳኪተም ኤስቶ:- «ሀሬከኔ ኢም ጳጽዴን ሸድን እ ኮም ሸጀን ብርነም ኢን ኮር ታትኪቴ» ኪን ገይሴ»  
 16 ኪቴሬ ኪን ታደኪ» ናሬ ጋቶ:- «ብርን ኮዜን ደቅዳክ ሰእልንኪ ዜን ጻፎርሰቃክ ናምንክ ሀይቴ?» ገይሶ ኪም ገይሴ» ኪቴሬ «ርመ ፕጩት ባብስንቴ» ኪን ገይሴኪ»  
 17 ዩሱሴሬ ኪን ጋቶ:- «ርመ ፕጩት ባብስንትግኪን ከክን እምኪቴ፤ ሳብቴነም ሳብክን እምኪቴ» ኪን ገይሴ» ኪቴሬ ኪዜንክቴክ ረርቴኪ»  
 12+10-11:- ዩሥ 118+22-23» 12+12:- መርቆስ 11+18»

ዴኦላቲክንት ሳምንትን

ጥቀስ 22+23-33 ሉቃስ 20+27-40

18 «ዴኦላቲክንት ሳምንት ደክዩ» ጋዴድን ሴዶቶ ኤድን የሱሰደ ሃደኮ ኮይን ገይሶ ኪም ጎይሴኪ፡- 19 «የ ኤስዳብሰና ሙሴ ኮይን ገይሶ ምን ጸጥቲ፡- (ኤድ ምለቅባብ ይንገሥ አእስከሰ መይንቴደንክ ክ ዴኦላቲክንት፡ እንዴጥሰን ኮም ቴዮ ዴኦላቲክንት አለይሰ ይንገሥ ኪን ክ አእሰኒ) ገይሶቲ»  
 20 እንዴጥሰ ተብዘ ማዴድ ደቅዳቂኪ» ኪ ሙዴት ቶይድሰነ ማ ቴዮ ይንገሥ አእስከሰ ዴኦላቲ»  
 21 ቀስትምሰሰኔሬ ኮም ቴዮ ይንገሥ አእስከሰ ዴኦላቲ መከምሰሰኔሬ ኮይምሽ ኮይን፡ 22 እንዴጥሰ ተብዘንክ ዩክ ኮም ቴዮኮ ይንገሥ አእስከሰ ዴኦላቲኪ» ኪ ሙዴት ቡር መይኔሬ ዴኦላቲ» 23 ኪን እንዴጥሰ ተብዘነ ሙደ ኮም ኪ ቴዮቅንክን ዴኦላቲክንት ሳምንት ሴጽንክ ኪ ሳምንትን፡ ና ኪኔገረንክ ህምንባብት ማዎክ ማዴ?» ገይሶ ኪም ጎይሴኪ»  
 24 ዩሱሴሬ ጋቶ፡- «የተ መጻጥ ጫላምኪ ሳብት ዘምነምክ ዩ ኤሰይንክን ቲንትምዴት ደኮ? 25 ሀሬኪ ጋርሰንክ ኤድ ዴኦላቲክንት ይ ሳምንቲክት ቡር ርኪግር ደቅዴድ ሳብ ምንይንትክን ክ አይዴድንምሽ ማዴኮንምሽ ቴይሚሬ ተዩኮኪ፡ ይላሚሬ ይአዩኪ» 26 ዴኦላቲክንት ደይንክ ኪ ሳምንትምሽ ሳብ (አተ አብራምቴኪ ይሳቅቴክ፡ ሀይቆብቴሬ ሳብሰን እትቴ) ገይሰምሽ ሙሴት መጻጥንግር ሃቲን ካዴን ርጽዳኪንክ ኪዛክ ከርንግር ጻፎርሳኪተም ክብኪቶ? 27 ሳብ ደቅንትክ ደቅዴድንት ሳብዮንምሽ ዴኦላቲክንት ሳብ ደክዩ-1 ተ ገእሽ ቲንትምቴቴ» ኪን ገይሴ»

ሙዴዘንክ ጋጽዳክ ሳብት ኪዘነ

ጥቀስ 22+34-40 ሉቃስ 10+25-28

28 ሙሴት ከርቴን ኤሰዴድንግረንክ ምለቅባብ ሃደ ኪ ሚርምድክ ኤሰርቴዳብ፡ የሱሰ ለቅም ማሰ ኪን ክ እምሰምሽ ጳቅሽቶ፡- «ሳብት ኪሰቴን ሙዴግረንክ ብሬዚንግክ ህምኔ?» ገይሶ ኪም ጎይሴ» 29 ዩሱሴሬ ጋቶ፡- «ኪሰቴን ሙዴግረንክ ብሬዚንግክ (አሰራኤላ ኤድና! ኤሰርኪቴ! ባብ ሳብሰዎንት ምለቅ ሳብዩ-1

12+18:- ላይቴርቴድንት ምን 23+8» 12+19:- አላክምስ 25+5»  
12+26:- ጫትንት 3+2-6» 12+29-30:- አላክምስ 6+4-5»

30 ሃን ባብ ሳብሰህንተም ዶፕንምደ ቡደንቴክ፡ ዶፕንምደ ነጥሰንቴክ፡ ዶፕንምደ ጳቅሽንቴክ፡ ዶፕንምዴሬ ዘመንቴክ ኪም ነሽክ)  
 ጋዳኪኔ» 31 ቀስትምሰሰኔሬ (ኤድ ሙደም ሀንት መቴምሽ ነሽክ) ጋዳኪ» ኪኔዘንክ ጋጽድንደ አብንደ ኪዘ ደክዩ» ኪን ገይሴ»  
 32 ሙሴት ከርቴን ኤሰዳብሰሰሬ «ዶፕቴ፡ ዩ ኤሰዳብሰና» ና ምለቂ፡ ክ ከይሰ ሳብ አብ እነ ደክዩ ገይንትህንት ዶፕቴ»  
 33 ዶፕን ቡዴክ፡ ዶፕን ጳቅሽክ፡ [ዶፕን ነጥሰክ፡] 16 ዶፕን ዘምኪሬ ኪም ነሽንት፡ ኤደሚሬ ሀንት መቴምሽ ነሽንትነ ኪነ ሙደ ሳብክን አሚርድንደ አሚን አሚርዳኪዘንክ አብንደ ቴቶ ሳብክን አሚርድንደ አሚንዘንክ ሙደ ጋጽድንዴ» ኪን ገይሴ»  
 34 ዩሱሴሬ ጳቅሽግርንትንክ ክ ማሰሳኪተም ሺጾ «ሃን ሳብት ሳምንግረንክ ፕምቴባብ ደክዩ» ኪን ገይሴ» ኮት ቡር የሱሰም ጎይሰክን ዘብዘቃብ ሆራ ደክዩ»

የሱሰ ጎይሰቃክ ጎይሰነ

ጥቀስ 22+41-46 ሉቃስ 20+41-44

35 ዩሱሴሬ ሳብት ጫላ ኤዩንግር ይ ኤሰድንክ ኮይን ገይሴ፡- «ሙሴት ከርቴን ኤሰዴድን (ሳብ ዩም ሰይሰቃብን ከርስቶሰ ደጫት ይንገሥዩ) ሀሰኔክ ጋዴ? 36 ደጫት ይንት መንፔሰ ጫላ ዩም ኤንገሥክ (ሳብ ባቤሰእስቴን «ሃም ይኹዴድንም ጱትጎይረንት እ ማሰሰቴንክ ዩክ ምዘዘእስት ደቅክ» ኪን ገይሴ) ጋቴ» 37 ደጫት ይንት ከርስቶሰም (ባቤሰእስቴ) ኪን ገይሴ» ተ ይንገሥክት ሀሰንክ ማዴ?» ኪን ገይሴ» ቤድ ኤድኔሬ ጉሚርክ ክረንክ ኤሰርዳቂኪ»

የሱሰ ሙሴት ከርቴን ኤሰዴድንክ ክ ኪዘምሽ

ጥቀስ 23+1-36 ሉቃስ 20+45-47

38-39 ዩሱሰ ይ ኤሰዳኪንክ ኮይን ገይሴ፡- «ርትምንደ አብላ ቆቤርሶ እሰኪ እንክ ኡንግንትነም፡ ገቤግሬሬ ባንትምቴንደ አልቅሽም ዩን አልቅሽረን፡ አይሁድ ኤድንት 18 ዩድ 12+33:- ዶቶ ግር ለቅዳክ ኤንግሪድ ቤድ መጻጥንግር ሃጥረዩ»  
 12+31:- ሌዱ 19+18» 12+32:- አላክምስ 4+35» 12+33:- 1 ሳግላ 15+22 ሆላሳ 6+6» 12+34:- ሉቃስ 20+40» 12+36:- ዩሥ 110+1»

ምክስ ኤይገግሬሬ ዴጽምንደ ከርዜን ዶቅንትከን፣ እሥም ኤሬሬ ከር ለቅምተ ዩድንትከን ነሽዴድን ሙሴት ከርቴን ኤስዴድንደንክ ዩከሠም ጳይኪቴ።<sup>40</sup> ሳበም ይ ምክስጳኪተም ኤድ ኤሴርተኔ ገደሶ ርትምሰንትከ ኦድግሬኮ ግ ቡኔንት ሬየም እሥዴኪ፤ ኪተ ጋጽንደ ቤረም ቴይዴኪ» ኪን ገደሴ።

ኤቴን ቡንአኪንን እመ ኮ እምሰምሽ

ሉቃስ 21+1-4

<sup>41</sup> ዩሱስ እሚን እሚርጻኪት ብሬዜን ከንክ ኡዝመ ዶቅሶ ኤድነ እሚን እሚርጻኪ ኪገንግር ብርይንተም ሀሰን ኪ እምድንኪሬ ሸዳቲ፤ ቤድም ምድምቴድኔሬ ቤድ ብር እምዳቲኪ።<sup>42</sup> ግ ከእንት ዴለሰቅንደ ቀምእ ምለቄንደ ሃዶ ሰንትብ ምለቅ ግድንደ በኪን ቀስቴን እመ እሚርጻኪ ኪገንግር እምሴ።<sup>43</sup> ዩሱስ ይንት ረቅክ ሙከዴድነሚሬ ኤላሶ፡- «ዶፕን ዩን ጋድቴ፡- ኮነ ቀምእ ግሠቃክ ግ ቡንቴነ እሚን እምዴድ ሙዴዝንክ ጋጽ ና እምሴ።<sup>44</sup> ሀሬከኔ ጋርሰንክ ኤድነ ሙደ ይንት ዶቅጻክ ቤድምንግረንክ ደመትከን በግነም ኔከሾ እምሰቲኪ፤ ና ደይንክ ቀምእ ግሃ ኤዩይንት ከንክ ይ ጌሥድንደሴሬ ኔከሸከሰ ይንት ዶቅጻኪተም ሙደ እምሴ» ኪን ገደሴ።

ዩሱስ ሳብት ጨላ ኤዩንት ኮፕምንገክ ክ ኪዝምሽ

ግተሰ 24+1-21 ሉቃስ 21+5-6

**13** <sup>1</sup> ዩሱሴሬ ሳብት ጨላ ኤዩንግረንክ ክ ወድከት ረቅክቴክ ሙከዴድንግረንክ ምለቅባብ «ዩ ኤሰዳብሰኖ፤ ሀሰንምሼድ ሴይንኪ ሀሰንምሼድ ሴይንግረንክ እኪርሰቄድ ኤዩንም ሸትከዮ፤» ኪን ገደሴ።<sup>2</sup> ዩሱሴሬ ኪን ግሰቶ «ኪን ዴጽም ሴይንግረንክ እኪርሰቄድ ኤዩንም ሸደዮ? ሴይን ሴይንንኪን ጨቅምሽ ኮፕምክሰ ሀሰንደይንኪሬ ኔገዩ» ኪን ገደሴ።

ባበ ዩሱስት ሃድንትንት ብሬዜን ዳርኪ ከላርክ ግድምሽ

ግተሰ 24+3-14፤ ሉቃስ 21+7-19

<sup>3</sup> ዩሱስ ሳብት ጨላ ኤዩንክ ኡዝመ ዴብሬዘይት በሌንኪን ዶቅተ ክ ደይከ፣ ጳጥሮሰኪ ሀይቆብከ፣ ሞንሴሬተ 12+41፡- 2 ባብን 12+10።

እንድራሴሬ ኡሥቴኮ፣<sup>4</sup> «ኮነ ሬይነ ሙደ ሀይንቶክ ግደን? ኮነ ሙደ ግትከን ዝእሽምሽ ኤሰምሰድንደ ጲጵኔኮት ሀሬ? ምን ኪሰከዮ» ገደሶ ሀክ ኪም ገይሴኪ።

<sup>5</sup> ዩሱሴሬ ኪን ግሰቶ፡- «ሀዩሬ ዩም ቲንትምሰይምሽ ዩከሥ ጳይኪቴ።<sup>6</sup> ቤድ ኤድነ (አተ ከርሰቶሰቴ) ጋሬኮ ናምሰቴክ ሃዳዴኪ፤ ቤድም ኤደሚሬ ተቲንትምሰዴኪ።<sup>7</sup> ዳምት ኪዝምኪ ዳምት ኡፕሰም ዩ ኤሴርጻክ ሴጽንክ ሪርቶ ሀይጳሽኪቴ፤ ኮነ ግትንትንኮት ኔገይንዴተ መቅንተ ሴጽነ ደይንክ አክዩ።<sup>8</sup> ኤድነ ኤዚን፣ ባብኔሬ ባብንኪን ጳምሴኮ ዳም ዶብዴኪ፤ ከር ገላ ገሌዜኔሬ ፕጫ ሚ ሾድንደትኪ ዳቅክ ግደ፤ ኪኔሬ ሲርሚንዴት አድሚከን ከርሰ ገእርምሽ ከላር ሴጽንት ብሬነ ግደኪ።

<sup>9</sup> «ዩተ ደይንክ ዩከሠም ጳይኪቴ፡- ቤር ቤርዴድ ብርዜን ዩሥትዮ ዩም እምምዴኪ፤ ቡድም ከርገግሬሬ ዩም ቶቶኤርዴ።<sup>10</sup> ንቃሽ ኪን ግቴምሽ እካን ፕጫ ጌሥዴድንቴኪ ባብንቴክ ብሬዜን ምእዴቴ።<sup>11</sup> መቅንተ ሴጽንት ብሬዜን ሳብት ደቅሽ ኡፕሰንም ኤድ ሙዴከን ኪዘርዴ።<sup>12</sup> ዩም ጎቶ ኡገገርድንኪ ዩሥትዮ ዩም ኪ እምድንክ ሀረ ዩ ኪዝድንኪሬ ብሬዜን ሀይከላርኪቴ፤ ደይንኪሬ ኮ ሰአትንኪን ዩም እሚርጻኪተም ኪሰኪቴ። ኪዝዳብሰኔሬ መንጥሰ ጨላዮንምሽ ዩተ ደኪቴ።

<sup>13</sup> «ሴጺን ኮክ እንደፕሰሬ እንደፕሰምተ ባብኔሬ ደንሥይንተም ዴእከን ዩሥትዮ እምዴኪ፤ ደንሥኔሬ ዩም አደድንኪን ጳምሴኮ ኪም ዴዴይሰሰዴኪ።<sup>14</sup> ዩተ እስት ናምንከኔ ገደሶ ኤድ ሙዴደ ይገጮቴድ ግዴቴ። መቅንቴንክ ዩከ እዝምክ ዘብዳብ ደይንክ ና ደደቅዴ» ኪን ገደሴ።

ዩሱሴምኪን ዝእሻክ ገእሽ ከላርክ

ግተሰ 24+15-28፤ ሉቃስ 21+20-24

<sup>14</sup> ደይንኪሬ ዩሱስ አላክ «[ሳብት አይቴን ኪዝዳብ ጻኔላ ኪዝሻሽምሽ]<sup>17</sup> ዴፕሰድንደ ደቅላ ሬይንም ዝከሰክክ

<sup>17</sup> ዩድ 13+14፡- ላቶ ሞር ላቅጻክ ለነ ሙጽፕ ምለቅምሻ ሃፕረዩ፤ ኮም መርቆስ ጳፕክደይክ ግተሰ ዩድ 24+15ግረንክ ቴይሪቅ ኮምዴ።

13+9-11፡- ግተሰ 10+17-22፤ ሉቃስ 12+11-12፡- 13+10፡- ግተሰ 28+19፡- 13+13፡- ግተሰ 10+22፡- 13+14፡- ጻኔላ 9+27፤ ዩድ 11+31፤ ዩድ 12+11።

ከርንዜን ምደሲርተ ደይክ ዩ ኮም ሸድንክ»። ኮሚሪ ክሌብዳብሰን ክ ጰቅሸኒ። «ኮ ሴጽንክ ይሁደ ፕጭግር ደቅደድን በለ ደቅድንዴትንክ ሀዘ ኪ ዘቀኔ»<sup>15</sup> ኤዩንዚን ኪስተቃቤሪ ኤዩግሪንክ ሬይ ቲይተ ሀይ ክ አርደኔ»<sup>16</sup> ምን ሃምግርንት ከዩቃቤሪ አብልንት ቲይተ ቡዴክ ሀይ ክ ማተኔ»<sup>17</sup> ኮ ሴጽንክ ሲርሚድንክንክ አም ገእሰዴድንክንክ ሀይኤሲ።<sup>18</sup> ደይንዚሪ ሀዘምዩንት ቢርግክ ማተይምሽ ሳባም ምክሰኪቴ»<sup>19</sup> ኮ ሴጽንክ ሳባ ክ ፕግግቃክ ፕግርት ብሪዘንክ ዩዞ ተኪክ ማተቅንደ። እስ ብሪዘኔሪ ኮም ከምድንደ ሀሰንደይንኪሪ ማተይንደ ከአር ሃዳዴ»<sup>20</sup> ሳባ ሴጽንክ ክ ዲላቅንክ ኤድ ምለቂሴሪ ጰቀይ ሃቂ» ደይንኪሪ ይንት እድምቴድንክን ሴጽንክ ዲሥሰቂ»

<sup>21</sup> «ኮ ሴጽንክ ኤድ ሀዩሪ (ዩኔቶ! ሳባ ዩም ሰይሰቃብን ከርስቶስ ኩር ደዩ) ወይ (ኮግር አ ደዩ) ዩን ኪ ጋድንክ ሀይደፕሰኪቴ»<sup>22</sup> ኮኔሪ ተውክ (ሳባ ኢም ሰይሰቃብን ከርስቶስቴ) ጋዴድንኪ ተውክ (ሳብት አይቴን ኪዘዳብቴ) ጋዴድን ጰዳምዴኪ፤ ኪቴሪ ዩን ማድንክ ሳባ ዩም እዘቂድንግሴሪ ቲንትምሰንትክን ጰጸኪ ሪርሸድንደ ሬይክ ምንዴኪ»<sup>23</sup> ዩተ ደይንክ ዩከላም ጰይኪቴ» ከንክን እተ ኮ ሙደም ብሪዘን ዩን ኪስትቴ» ኪን ገይሴ»

ከርስቶስት አልክምስ ሃድንትነ

ግተስ 24+29-35፤ ሉቃስ 21+25-33

<sup>24</sup> ዩሱስ «ኮ ሴጽንክ ደይንክ ኮ ከአርንት ቡር ሀይነ ጱዳምዴተ አርፕኔሪ ሻክሸዩተ

<sup>25</sup> መንኪኔሪ ርኪዘንክ ወዋቸዴኪ፤ ርኪግር ዘምደንት ደቅዴድኔሪ ሾይሾ ከርይንተም ገርዴኪ»

<sup>26</sup> «ኮ ሴጽንኪሪ ኤድ ይንሥን ገእሽ ዘምኪ ቦንቸምክ ሊሌክ ክ ሃድክ ኪም ሸዴኪ»<sup>27</sup> ኮ ሴጽንክ ርኪግሪንክ ምንይንትክን ይ አይዴድንም አይቶይዴ፤ ኪቴሪ ፕጭተ አሥዘንክ ዩዞ መቅንቴክ ዩክ ፕጭ ሙዴግሪንክ ክክን እድምሰቂድንም ከረ ሱሱዲኪ»

13+15-16:- ሉቃስ 17+31= 13+19:- ላኤል 12+1፤ ግንሰ ሸጽቃክ ረይነ 7+14= 13+21:- ሉቃስ 17+23= 13+24-25:- ላላስ 13+10፤ ዩድ 34+41 ሀዘቁል 32+7፤ እዩኤል 2+10፤ ፕደደ 31፤ ዩድ 3+15፤ ግንሰ ሸጽቃክ ረይነ 6+12-13= 13+26:- ላኤል 7+13፤ ግንሰ ሸጽቃክ ረይነ 1+7=

<sup>28</sup> «ኮከ<sup>18</sup> ሃቂንት ከምሰነ ኤሰንት ዩን ኮ ማተኔ:- ኮኔሪ ሃቂንት አንነ ፕርክድክ እሽሌኔኮቴሪ እልእድክተ ኮ ሴጽንክ ቢርግ<sup>19</sup> ገእሸምሽ ኤሰሰዴቴ»<sup>29</sup> ኮይምሽ ዩተ ኮነ ሙደ ማዳኪተም ዩ ሸድንክ ኤድ ይንሥንት ሃድንት ሴጽን ገእሸ ኤር አርትክን ማል ክ ኡሥትምሽ ኤሰኪቴ»<sup>30</sup> ዩፕን ዩን ጋድቴ:- ኮነ ሙደ ቡርምሰቃኪንክ ዩክ ቦንን ኮግር ደቅዴድ አድርነ ዲእት መቀዩኪ»<sup>31</sup> ፕጭኪ ርኪክ ከከይዴኪ። እ ኪዘዳክ ኡፕሰነ ደይንክ ሌፕሲጽ ከዩዩ» ገይሴ»

መቅንተ ሴጽንክ ሀዩሪ ኤሰይምሽ

ግተስ 24+36-44

<sup>32</sup> ዩሱስ «ሴጽን ኮምኪ ሰአትን ኮምክ ደይንክ ሳባ ባቤን ከይሰ ኤሰዳብ ሀዩሪ ደክዩ፤ ርኪግር ደቅዴድ ሳባ ምንይንትክን ክ አይዴድ ደይንኪሪ ይንሥን ከንክ ኤሰዩ»<sup>33</sup> ሴጽን ሀይንት ኮ ማድንኪሪ ዩ ኤሰይንክን ዩከላም ጰይኪቴ። ከፕኪቴ»<sup>34</sup> ኤዩይንተም ገርሾ ፕጭ አብኪን ከይዳብ ኤሥንምሽ ማዴ» ፍ ይንት ፕክሸዴድንቴን ጋንም ምለቅምለቂድንቴን ምን እምሰ ፕልቴንኪንምሳብንቴን ክ ዘፕቴምሽ ኪን ኪዚ»<sup>35</sup> ተ እነ ሀክሰን ደይንክ ወይ ሰይት ካሰመ። ወይ ባቸ ቂቅድክ ወይ ሴጽመ ደይንክ። ኤዩንባብሰን ሀይንት ክ ሃድንኪሪ ዩ ኤሰይንክን ዘብዘ ጰይኪቴ፤<sup>36</sup> ሀሪሰንግር ጰቅሼርክደይክ ሃዶ ራቴኪን ዩ ደይክ ዩም ክ ሃፕይምሺ»<sup>37</sup> ዩክን እ ኪዘዳኪተም ሙዴንክን ጋድቴ:- ዘብዘ ጰይኪቴ!» ኪን ገይሴ»

<sup>18</sup> ዩድ 13+28:- «ኮከ» ጋርዳክ ሃቅቴነም ገመፕክ «ባላሲ» ጋርዳኪትክ ከምሰንትክን ቲይረቂ» ሀሪኪ ጋርሰንክ «ባላላ» ጋርዳክ ሃቅነ ለር ፕጭግር ኤሰምቴንደ ደክዩ»  
<sup>19</sup> ዩድ 13+28:- «ቢርግ» ጋርሰቃክ ገመፕክ «ቢጋ» ጋርሰ» እሰራላል ፕጭግር ሃሽ ገእሸንክ ሃቅነ ፕርክ ዩዲ፤ ለር ፕጭግር ደይንክ ቢርግ ገእሸንክ ፕርክ ኮ ዩድንክን ከምሰነም አይቴር ማሰንትክን «ቢርግ» ጋርሰ»

13+33-34:- ሉቃስ 12+36-38=





23 ዎጭምንግሬ ቴዎ ሳበም ገሌጫዳቦ ኪን እምሴገ  
 መድኔሬ ዋረንክ ዎጭኪ። 24 ኖሬ «ኮነ ቤድ ኤድንክን  
 ለሌርድንደ ክለ ጫቂነም ደውድንደ ዞምእስቴ። 25 ደፔን  
 ዩን ጋድቴ፣ ሳብት ባምግግር ዎይኔ ጋርዳኪት አጥንግረንክ  
 ጨደርሸቅንደ ክለ ዎጭምንም እ ዎጭታኪንክ ዩክ ኮዞንክ  
 አስ እተ አነ ኮም ዎጫይቴ» ኪን ገይሴ።

26 ኮዞንክ ዩሥ ኪክን ይ ዩሥሳኪት ቡር ጫተቅሴኮ  
 ዴብሬዞይት በሌንኪን ከዩኪ።

ዩሱስ ጵጥርስ ዩም ገርዳኪተም ክ ኪዝምሽ

ግተስ 26+31-35፤ ሉቃስ 22+31-34፤ ዋንላ 13+36-38

27 ኮ ሴጽንክ ዩሱስ ይንት ረቅክ ሙከዴድኔን ኮይን  
 ገይሴ፡- « (ቆልን ገሽዳብሰነም ግለትዮ ዴዴይሰድቴ፤ ዩም  
 ገሽርዳቂድ ቆልኔሬ ኮኮፕምዴኪ) ገይሶ ጻፎርሻሽምሽ፣ ዩተ  
 ሙዴን ኢም ገርሽዮ ከኮይዴቴ። 28 ደይንኪሬ ዴእግረንክ  
 እ ጳምታኪት ቡር ገልላ ፔጭ ዩን ብርትዮ ከይድቴ» ኪን  
 ገይሴ።

29 ጵጥርሴሬ «አቤድን ሙደ ሃም ገርሽ ከይንኪሴሬ እተ  
 ሃም ገረይቴ» ኪን ገይሴ። 30 ዩሱስ ኪን ግሰቶ «ደፔን ሃን  
 ጋድቴ፡- ከነ ሶይትን ኮካ ባቸ ቀስቴን ከርክ ቂቅከደይክ  
 ሙኪን ከርክ (አተ ኪም ኤሰይቴ) ገይስተዩ» ኪን ገይሴ።

31 ኖ ደይንክ ኪዜይንተም ዘጥሶ «ዴእ ደይንኪሴሬ ሀ  
 ኪክን ዴእድቶንምሽ ሀስንደይንኪሴሬ (ኪም ኤሰይቴ) ገይሶ  
 ሃም ገረይቴ» ኪን ገይሴ። አቤድኔሬ ሙደ ኮይምሽ ጋዳቂኪ።

ዩሱስ ኒቴሴግኔ ኮርም ሃምንግር ሳበም ክ ምክሰምሽ

ግተስ 26+36-46፤ ሉቃስ 22+39-46

32 ኮዞንክ ዩሱስ ይንት ረቅክ ሙከዴድን ኪክን  
 ኒቴሴግኔ ጋርዳክ ከርንግር ከዩኪ። ኮግር ይ ገረሻኪት ቡር  
 ዩሱስ ይንት ረቅክ ሙከዴድንቴን «እ ሳበም ምክሰቴንክ  
 ዩክ ዩተ ኮዜን ደቅኪቴ» ኪን ገይሴ። 33 ጵጥርሰምኪ  
 ሀይቆበምክ፣ ዋንሰግሬ ይንክ ኪም ኤንሥቶ ከዩዳቦ ሪርኪ  
 ከልርክ ዩኪ። 34 ኮይኔሬ ኪን ገይሴ፡- «እ ዴእስቴንክ ዩክ  
 ገእሽ አቴርሰቴ፤ ከንክን ዩተ ኮዜን ደቅሴቶ ዘብዝ ጳይኪቴ»  
 ኪን ገይሴ።

14+24፡- ጫትንት 24+8፤ ኤርግስ 31+31-34፤ 14+27፡- ዘክራስ  
 13+7፤ 14+28፡- ግተስ 28+16፤ 14+34፡- ዋንላ 12+27።

35 ኪረንክ ቶክም ደእምሽ ዩላሶ ፕጫዜን ቡኪልሶ  
 ግድንደ ኮ ግሥንክ ሰአትን ኮግር ግዳክ ራይነ ከዞንክ ኮ  
 ፔግመን ሳበም ምክሰንትክ፣ 36 «ዩ እባቦ፣ ሙዴን ሃን  
 ሙግዴ፤ ከልርት ዎጭምን ኮም እረንክ ፔግምሰካ፤  
 ደይንኪሬ ሀ ነሽምሽ ግተፍንምሽ እ ነሽምሽ ሀይ ኮ ግተኔ»  
 ገይሴ።

37 ኮት ቡር ግቶ ክ ሃድክ ራተ ኪ ደይክ ኪም ሸጂዳቦ  
 ጵጥርሴን ጋቶ፡- «ሰግግ፣ ራተዮ? ሰአት ዎለቂሴሬ ከንክ  
 ዘብንትክን ሃም በሽቶ? 38 ጲጽምግር ዩ አርታክምሽ ዘብዝ  
 ሳበም ምክሰኪቴ። ዩተ ኮም ዩይክን ዝክቴቴ፤ ኤት ጳቅሽ  
 ዘምዩተ ዋ ደይንክ ለንቅምዩ» ኪን ገይሴ።

39 ግት ከዮ እንግኪትምሽ ሳበም ምክሴ። 40 አልክ  
 ይንት ረቅክ ሙከዴድንደ ክ ሃድንክ፣ ግንእስ ኪም በሽትክ  
 ራተ ኪ ደይክ ኪም ሸጂ። ይ ኪዝድንዴተግሬ በሸርሸኪ።

41 መክምሴሬ ኪረ ሃደ ኮይን ኪን ገይሴ፡- «ታሬ አክ  
 ራቴ ደዮ? አኪ ሀውሽደ? አነ ዩን መመቅዴ፣ ሰአትን  
 ገረኪቴ? ዩኔቶ! ኤድ ይንሥንም ደቀልስ ኤድንት አንክ  
 ዩሥትዮ ኪም እግርዴ። 42 ጳምኪቴ፣ አነ ዎኔቴ፤ ዩኔቶ!  
 ዩሥትዮ ኢም እምዳብሰኔሬ ኡሥቴ፣ ኮነዩ» ኪን ገይሴ።

ዩሱስም ደሻርዴድን ኪም ዩትምሽ

ግተስ 26+47-68፤ ሉቃስ 22+47-55፤ ፕደደ 63-71፤  
 ዋንላ 18+3-14፤ ፕደደ 19-24

43 ዩሱስ ኮም አክ ክ ኪዝድክ ተግኪ ቀስቴንን ክት  
 ረቅክ ሙከዴድንግረንክ ዎለቃብን ይሁደ ሳነ ሃዴ፤ ክ ኪክን  
 ሀልፔኪ ጉፔክ ዩዘቂድ ቤድ ኤድ ኤድነም ሳብ ኪክን  
 ቂሽምሽዴድንት ጌሥዴድንደንኪ ሙሴት ከርቴን  
 ኤሰዴድንደንክ፣ ፕጫንት ገልቴንደንኪሬ ኪም አይቴርሰክ  
 ሃይኪ። 44 ዩሥትዮ ዩሱስም እምዳብ ይሁደ ኤድኔን «እ  
 ኪም ለንቅዳብሰነ ኖ ይንትዩ፤ ኪም ዩቴቶ ጳይስ ኪም  
 ቴይኪቴ» ገይሶ ጲጵ ኪን እምተ ሃቂ። 45 ሃዴሬ ሳነ ከረ  
 ኡሥቶ፣ «ዩ ኤሰዳብሰኖ!» ገይሶ ኪም ለንቅቴ። 46 ኪቴሬ  
 ኪም ዩቴኪ። 47 ሸጊርክት ዎለቂድንግረንክ ደይንክ  
 ዎለቅባብ ሀልፕንተም ጎቸቶ ደቂባብ ኤድነም ሳብ ኪክን  
 ቂሽምሽዳብኔን ገክሽዳብንት ቃመም ክት ገቸኺ።

14+36፡- መርቆስ 10+38።

48 ዮሴፊ ማሰቶ «ቡረ ቡር እሥዳበም ዮ ዮድምሽ ኢም ዮትከን ሀልጥምኪ ጉጥምከ ቴዩ ሃዶ? 49 ሴጸ መዴክ ሳብት ጫል ኤዩንግር ኤድነም ኤሳርቶ ዮ ኪከን እ ደቅድንክ ኢም ዮደቄቲ፤ ደይንኬሬ መጻጥንግር ጸጥቲን ቡቴምሽ ኮነ ማሄ» ኪን ገይሴ።

50 ክት ረቅክ መከዴድኔሬ መደ ኪም ገርሾ ሀስት ከዩኪ። 51 ዜኔዜይንት ለጥን ቆቤርተቃብ መርድ ዎለቅባብ ረቅክቴክ መከዳቄ፤ ኤድኔሬ ኪም ዮቲኪ፤ 52 ኖ ደይንክ ለጥኔነም ኣንዜንኪት ገርሾ ዜኔጉር ሀስት ከዩ።

53 ዮሱሰሜሬ ደቄባብ ኤድነም ሳብ ኪከን ቄሽምሽዳብንደ ኪም ታዴኪ። ኤድነም ሳብ ኪከን ቄሽምሽዴድንት ጊሥዴድኔሬ መደ፤ ፔጭንት ገልቴኔሬ፤ መሴት ከርቴን ኤሰዴድኔሬ ኪከን ሱድምሴኪ።

54 ጳጥሮሴሬ ደቄባብ ኤድነም ሳብ ኪከን ቄሽምሽዳብንት ጉርዴንግርክ ዩከ ፔገ ማሃ ዮሱሰት ረቅክ መከዳቄ፤ ፖሊሰን ኪክኔሬ ደቅሶ ኖ ኣይደርዳቄ።

55 ኤድነም ሳብ ኪከን ቄሽምሽዴድንት ጊሥዴድንኪ ቤርን ቤርዴድንክ መዴነ ዮሱሰዜን ዴእት ቤረም ቤርንትከን ገይሶ ንቃሽ ዝግዳቄኪ፤ ሃጥኪ። 56 ኮኔሬ ቤድ ኤድነ ተውክ ከዜን ኪ ነቄሽድክ ንቃሽኔኪት ደይንክ ኪክዜን ዎለቅ ማትከዩ። 57-58 ኤድንግረንክ ዎለቅዎለቄድነ ሳምቴኮ « (እተ ኮ ኣንክ እኪርሰቃክ ሳብት ጫል ኤዩነን ኮኮጥድቴ፤ ሴጸ መኪንኪሬ ኣብ ኣንክ ኣክሽረቅንደ እክክድቴ) ክ ጋድክ ኤሰርሶቴ» ገይሶ ተውክ ዜንክት ነቄሽኪ። 59 ኮይን ኪ ነቄሽድንኪሴሬ ንቃሽኔኪት ኪክዜን ዎለቅ ማትከዩ።

60 ደቄባብ ኤድነም ሳብ ኪከን ቄሽምሽዳብሰኔሬ ሞልትግርኪት ሳምቴዳብ፤ «ማሰ ዎለቄሴሬ ኣማየ? ኤድን ኪነ ሀዜን ኪ ነቄሽዳክ ሀረ ደይኪ?» ገይሶ ዮሱሰም ገይሴ።

61 ኖ ደይንክ ጫሜ ገይሴ፤ ማሰ ዎለቄሴሬ ኪሰክዩ።

ኣልክ ደቄባብ ኤድነም ሳብ ኪከን ቄሽምሽዳብሰን «ኣንጅምቴባብን ሳብት ይንሥን፤ ሳብ ሃም ሰይሰቃብን ከርሰቶሰን ሃኖ?» ገይሶ ኪም ገይሴ። 62 ዮሱሴሬ «እትቴ፤ ኤድ ይንሥኔሬ ዘምባብ ሳብት ምዝርንክ ደቅተ ክ ደይኪ ርኪግረንክ ሊሌክ ክ ሃድክ ኪም ሸሸዴቴ» ኪን ገይሴ።

63 ደቄባብ ኤድነም ሳብ ኪከን ቄሽምሽዳብሰን ጌቄክ

14:49:- ሉቃስ 19:47፤ ዩድ 21:37። 14:58:- ዋንክ 2:19። 14:62:- ሳኔል 7:13።

ኣብሌይንተም ሀእሴዳቦ፤ «ኮዘንክ እስ ንቃሽ ሀሬቶክ ዎም ዝሰሰዴ? 64 ዮቲሬ ዮከንክተም ኤሰርሴቴ። ዮን ሀርክ ከምዴ?» ገይሴ። ኪቴሬ መደ «ዴእ ኪም ዝሰሰዴ!» ገይሶ ከዜን ቤርሴኪ።

65 ዎለቅዎለቄድኔሬ ከዜን ቴጽግሬኮ ኣጥከተሜ ኣቶ ኪም ጉታሬኮ «ሳብት ኣይቴን ኪዘዳብኖ፤ ሀይ ሃም ግእሴ? ዎን ኪሰክዩ!» ጋዳቄኪ፤ ፖሊሰኔሬ ጫእነ ኪም ጫኣሬኮ ቴዮ ኪም ከዩኪ።

ጳጥሮስ ዮሱሰም ክ ገርሽምሽ

ግተስ 26+69-75፤ ሉቃስ 22+56-62፤ ዋንክ 18+15-18፤ ፕዶደ 25-27

66 ጳጥሮሴሬ ጉርዴንግር ታሜክ ክ ደይክ፤ ደቄባብ ኤድነም ሳብ ኪከን ቄሽምሽዳብሰንት ኤር ጥክሽዴድ ግኔንግረንክ ዎለቄንደ ሃደ። 67 ጳጥሮሴሬ ኖ ክ ኣይደርድክ ግይሰት ኪም ሸጂደይንደ «ሃነ ታሬ ናዝሬተንክ ሃደቃብሰን ዮሱሰ ኪከን ሃቀዩ» ኪን ገይሴ። 68 ኖ ደይንክ «ኪዘሀንት ኢን ኤሰምከዩ፤ እዜን ጳቀዩ» ገይሶ ተውንትክ ገርሼ።

እስ ማል ክ ጫድንክ [ባቕሬ ቄቅሴ]። 69 ጥክሽዳኪኔሬ ኪም ሸጂደይንደ ኮግር ዎእሰቄድኔን «ኤሥን ኮነ ክት ሱሴ» ገይሶ ቀስትምሰ ኖ ኪዘ ዩኪ። 70 ኖሬ ኣልክ ተውንትክ ገርሼ።

ቶክም ሀጺ ገይሶ ኮግር ዎእሰ ሃቄድነ ኣልክምሰ ጳጥሮሴን «ገልል ኤድ ሀ ማሥንክን ዶፔን ሃነ ክት ሱሰዩ» ኪን ገይሴኪ። 71 ኖ ደይንክ «ኮ ዩ ጋዳብ ኤሥንም ኤሰይቴ» ገይሶ ይከሠም ኣሽኪ ማቄክ ዩኪ። 72 ኮ ክ ጋዳኪንክ ሳነ ባቶ ቀስትምሰ ቄቅሴ። ጳጥሮሴሬ «ባቶ ቀስትምሰ ቄቅክደይክ መኪን ከርክ (ኪም ኤሰይቴ) ገይሶ ተውንትክ ኢም ገርደዩ» ገይሶ ዮሱሰ ኪን ኪዘቃክ ጳቄ ኪን ገይሰክ ኤፕኪ።

ዮሱሰም ጳላጦሰደ ዮት ከይርምሽ

ግተስ 27:1-2፤ ፕዶደ 11-14፤ ሉቃስ 23:1-5፤ ዋንክ 18:28-38

**15** 1 ፕጭን ሴጻኪንክ ሳነ ኤድነም ሳብ ኪከን ቄሽምሽዴድንት ጊሥዴድንኪ ፔጭንት ገልቴንክ፤ መሴት ከርቴን ኤሰዴድኔሬ፤ ቤርዴድን መዴነ ኪከን ኪ ኪዘምሳኪት ቡር፤ ዮሱሰም ደክት ቴዩኮ ጳላጦሰክን ኪም

22 ዩድ 14:68፤- ጳቶ ግር ጳቅላክ ሌነ መጻጥ ዎለቅዎለቅግር ሃጥረዩ።

14:64:- ሉጭ 24:16። 15:1:- ሉቃስ 22:66።

እምሴኪ።

<sup>2</sup> አላጠሴሬ «አይሁድ ኤድንት ባብስን ሃና?» ገይሶ ኪም ጎይሴ። ዮሱሴሬ «ሀ ገይሶምሸቲ» ገይሶ ኪን ማሰሴ።

<sup>3</sup> ኤድነም ሳብ ኪክን ቄሽምሽዴድንት ጊሥዴድኔሬ ሬይ ቤድምክ ኪም ቤርምስዳቄኪ።

<sup>4</sup> አላጠሴሬ አልከ «ዎለቄሴሬ ማሰ እማዮ? ሬይ ሚምንዴትክ ሃም ኪ ቤርምስድንኪሬ ሺትካ!» ገይሶ ኪም ጎይሴ። <sup>5</sup> ዮሱሴ ገይንክ አላጠሴ ሪርቴንክ ዮኮ ሀሬሬ ማሰ እምክዮ።

ዮሱሴን ዴእት ቤር ቤሬርሰምሽ

ግተሰ 27+15-26፤ ሉቃስ 23+13-25፤ ጥንሰ 18+39 - 19+16

<sup>6</sup> ቦንክ ቦንክ ፓሰን ሴጽንክ፣ ክት ከርቴንምሽ አላጠሴ ደኪርተ ኤድንግረንክ ኪ ነሻበም ኤድንክን ቡልደ ሃቄ።

<sup>7</sup> ባብስንት ጊሥንትነም ይገዮ ዳም ጳሰንትክ ኤድ ዴይሶ ቤሪ ኤይግር ዴም ደኪርሰቄድንግረንክ በርባኔ ዴም ጋርዳብ ኤድ ሃቄ። <sup>8</sup> ኤድኔሬ ሱድምሴኮ ይንት ከርቴንምሽ ኪን ክ ምንቴምሽ አላጠሴም ምክሰ ዮኪኪ። <sup>9</sup> አላጠሴሬ «አይሁድ ኤድንት ባብስነም እ ዩን ቡሉን ነሺ ነሽዶ?» ገይሶ ኪም ጎይሴ። <sup>10</sup> ኮይን ገይሶ ኪም ክ ጎይሳኪሬ ኤድነም ሳብ ኪክን ቄሽምሽዴድንት ጊሥዴድን ዮሱሴም ጉር ኒቅምክ ዮሥትዮ ኪም ኪ እምሰቃኪተም ይ ኤስተቅንክኔ።

<sup>11</sup> ኤድነም ሳብ ኪክን ቄሽምሽዴድንት ጊሥዴድን ገይንክ በርባነም ክ አለይሰ ኪን ቡልረን ኪ ጎይሰቴምሽ ኤድነም ጳሰሴኪ።

<sup>12</sup> አላጠሴሬ አልከ ማሰቶ «ተ አነ (አይሁድ ኤድንት ባብስኔ) ዮ ኪም ጋዳብነም ሀሪ ኪም ዮእስቴ?» ኪን ገይሴ።

<sup>13</sup> ኪቴሬ አልክምሰ ማሰቶ «ኪም ሮኪ!» ጋር አገፍኪ።

<sup>14</sup> አላጠሴሬ «ሀሬክኔ? ክ ምንሰቃክ ደቀለስክት ሀሪ?» ኪን ገይሴ። ኪተ ገይንክ «ኪም ሮኪ!» ጋር አንግኪክን ጋጽ አገፍኪ።

<sup>15</sup> አላጠሴሬ ኤድነም ጉሚርሸንትከን ዝግቡ በርባነም ኪን ቡልሴተ ዮሱሴምሽ ተእለሶ መስቄልዜን ቶሺኮ ኪም ኪ ሮክቴምሽ ኪን እምሴ።

15+5:- እላሰ 53+7፤ መርቀስ 14+61።

ዳም ደብዴድን ዮሱሴን ኪ ለጽምሽ

ግተሰ 27+27-31፤ ጥንሰ 19+2-3

<sup>16</sup> ዳም ደብዴድኔሬ ፕሪይቶርዮን ጋርዳክ ፕሬፍን ጊሥዳብስንት ጉርዴንግር ኪም ቴዮ ከዩኪ፤ ዳም ደብዴድኔምሽ ሙደ ዎለቅዜን ኤልቶ ሱጺኪ። <sup>17</sup> አብላ ዜይሚሬ ኪን ቆፕሴኪ፣ ኡክምግረንክ ገይብዜኮ ባምት ቆምምሽ መቴዜንክት ዎጀኪ። <sup>18</sup> «ዮ አይሁድ ኤድንት ባብስና! ለቅም ዩን ማተኔ» ጋሪኮ ለጽክ ኪም ቦንቸ ዮኪኪ፤ <sup>19</sup> መቴንክተሚሬ ጉፐክ ወዳቄኪ፣ ዜንክቴሬ ቴጽምዳቄኪ፣ ጉምፕርሴሬ ኪም ምክሰዴድ ከምሶ ለጽዳቄኪ። <sup>20</sup> ዜንክት ይ ለጸኪቴሬ ቡር ዜይምእክ አብሴነም ዜንክተንክ ዉሥሴኮ ክይንትት አብሴነም አልክምሰ ኪን ቆፕሴኪ፣ ሮክክኔሬ ኪም ቴዮ ከዩኪ።

ዮሱሴም መስቄልዜን ቶሺ ሮኪርሰምሽ

ግተሰ 27+32-44፤ ሉቃስ 23+26-43፤ ጥንሰ 19+17-27

<sup>21</sup> ዎለቅ ጎግክ ከይደቃብ አሌክሰንድሮስቴኪ ሩፓሰቴክ ባቤን ቄሪን ፕጥ ኤድ ስምኔ ዩም ጋርዳብ ሞሬንግረንክ ክትሚንግር ክ ሃድክ ዮሱሴም ኪን ሮኪርዳክ መስቄልዜም ክ በልቴምሽ ኪም አንክሺኪ። <sup>22</sup> ኮከን ጎልጎተ ዩም ጋርዳክ ከርንግር ኪም ቴዮ ከዩኪ፤ ቡልኔኮቴሬ መቴት ጉሰ ከር ገይንትዩ። <sup>23</sup> ኪርቤ ዩም ጋርዳክ ዴሽ ግር ቡቄርሰቅንደ ዎይን ጋርዳኪንግረንክ ዉጺርሸቅንደ ዎጭም ክ ዎጫን ኪን እምሴኪ፤ ግ ደይንክ ዎጭክዩ። <sup>24</sup> መስቄልዜን ቶሺ ኪም ሮክሴኪ፤ አብሴንክተሚሬ ሀይን ሀይን ኮ ዠእድንኪሬ እጠ ዜን ዠቅሺኮ ከሽምቴኪ።

<sup>25</sup> ኪም ኪ ሮክሰቃኪሬ ዠመ መኪን ሰአት ሃቄ። <sup>26</sup> ዜንክት ቤሬርሰቃኪተም ኤስምስድንደ ጸፕተነ «ኮነ አይሁድ ኤድንት ባብስኔ» ጋድንደ ጸፕተ ሃቄ። <sup>27</sup> ክ ኪክን ኤድ ቀስቴን ቡረ ቡር እሥዴድንግረንክ ዎለቃብነም ምክርክቴክ ቀስትምስሰነሚሬ ብቴርክቴክ ኪም ሮክሴኪ። <sup>28</sup> [መጻፕግሬሬ «ደቅሌድን ኪክን ኪም ፕይዴርሴ» ጋርሰቃክ ቦኪ።]<sup>23</sup>

<sup>23</sup> ዩድ 15+28:- ጸቶ ግር ጸቅጽክ አነ መጻፕ ዎለቅዎለቅን ፕሪሩ።

15+21:- ሮመ 16+13። 15+24:- ዩሥ 22+18። 15+28:- እላሰ 53+12፤ ሉቃስ 22+37።

29 ሸጊርገክ ነግ ከይዴድ ኤድኔሪ ዩሱሳም ተከሰንትክ መትንተም ሸክሻር ኪም ዩክዳቄኪ፤ «ኤኤኤይ! ሃነ ሳብት ጫል ኤዩንም ኮፕሰቶ ሴጸ መኪንክ አልክ አክድቴ» ጋይቃብሰና፤ 30 መስቄልገዘንክ ሀቸዮ ሀከሠም ደቅሸካ፤» ጋር ዜንክት ለጽዳቄኪ። 31 ኮይምፔሪ አልክ ኤድነም ሳብ ኪክን ቄሽምሸዴድንት ጊሥዴድንኪ ሙሴት ከርቴን ኤሰዴድንክ ኪክ ኪክደ ኮይን ጋር ዜንክት ለጽዳቄኪ፡- «አቤድነም ደቅሺ፤ ይመተም ደቅሸንት ኪም በሺ።» 32 ና ሳብ ዩም ሰይሰቃብን ክርሰቶስ፤ እስራኤል ኤድንት ባብሰን ይ ማሥንክ ተ ዩም ሮኪርሰቃክ መስቄልገዘንክ ክ ሀቸኔ፤ ምቲሪ ሺጀቶ ከዜን ቡድ እገዘዶቴ» ገይሴኪ። ክ ኪክን ዩም ሮኪርሰቄድኔሪ ኮይምሽ ኪም ዩክዳቄኪ።

ዩሱሳ ዴእስምሽ

ግብ 27+45-54፤ ሉቃስ 23+44-48፤ ግን 19+28-30

33 ሳ ሰአቴሪ ማህዘዘንክ ዩዞ ምልቃንተሚርሰ ሰአትክ ዩክ ፕጫ ሙዴዜን ጳም ማህ። 34 ምልቃንተሚርሰ ሰአትኪኔሪ ዩሱሰ «ኤሎሂ! ኤሎሂ! ሳመ ሰበቅቃን?» ገይሶ ኡፕሰ ገእሼክ ኡግምሴ፤ ቡልኔኮቴሪ «ሳብሰእሰቶ! ሳብሰእሰቶ! ሀሪከና ኢም ገርሺ?» ገይንትዩ። 35 ኮግር ምእተ ሃቄድ ምለቅምለቄድን ዩሱሰ ገይሳኪተም ኤሴርቴኮ «ዩኔቶ! ኮነ ኤሳሰም ኤልደ ሺትኪቴ!» ገይሴኪ። 36 ምለቅባቤሪ ሀዞ ሚርምገደ ምቄም ሻሌግር ምእሽቶ አሎይሰኪን ምቶ ዩሱሰ ምቄቴምሽ አፕርክት ክ ገርሸድክ «ተ ምዶሺቴ! ኤሳሰ ሃደ ኪም ክ ሀቸዳኪተም ም ሺደኔ» ገይሴ።

37 ዩሱሴሪ ኡፕሰ ገእሼክ ኡግምሶ ዴእሴ። 38 ሳብት ጫል ኤዩንግር ሽፕሺርሸቃክ አብሴነ ፕሀንክ ዩዞ ሸኪክ ተሰቴን ከርዜን ሀእሶ ከሽምሺ። 39 ኮግሬሪ ብሬዜንክት ምእሰቃብ ኤዶንቅባብ እሥ ፖሊሰነም ጊሥዳብሰን ኮይን [ኡግምሶ]24 ክ ዴእሳኪተም ይ ሸጃኪንክ «ኤሥን ኮነ ዶፕን ሳብት ይንሥ ሃቄ» ገይሴ።

24 ዩድ 15+39፡- ዶቶ ግር ሶቅሳክ ኦነ ማፕ ምለቅምለቄ ሃፕሪዩ።

15+29-30፡- ዩሥ 22+71 ዩድ 109+25፤ መርቆስ 14+58፤ ግን 2+19።

15+34፡- ዩሥ 22+1። 15+36፡- ዩሥ 69+21። 15+38፡- ጫትንት

26+31-33። 15+39፡- መርቆስ 3+11።

ጎልጎተ በሌንኪን ሃቄድ ማኔን

ግብ 27+55-56፤ ሉቃስ 23+49

40-41 ፔገ ምእሶ ሺዳቄድ ማገንሥ ታሪ ዶቀ ሃቄኪ፤ ኪግሪንኪሪ ጎልላ ፕጫ ክ ደያኪንክ ረቅክቴክ ሙክዳቄትኪ ኪን ፕክሽዳቄትክ ሚግዴላ ፕጫንክ ሃደቃክ ማራምኪ ሚራብን ሀይቆብቴኪ ዮሳት እንዴን ማራምክ፤ ሲሎሚሪ ሃቄኪ፤ ክ ኪክኔሪ ዩሩሰሌምግር ኤበቄድ አቤድ ቤድም ማገንሥ ሃቄኪ።

ዩሱሳም ዱኪርሰምሽ

ግብ 27+57-61፤ ሉቃስ 23+50-56፤ ግን 19+38-42

42 ታሪ ፕጫን ሀከሰክን ዩይድክ ኡሰንት ሴጽ መቅሶ ሀውሽ ሴጽ ገእተ ማሥንክን፤ 43 አይሁድ ኤድንት ቤርዴድንግሪንክ ቦንቸምቴባብ ማሠቃብ አርማታሰ ከትሚንግርምባብ ዩሱፕ ሃዴ። ናሪ ሳብት ባምነም ፕሚርክ ጳይዳብ ሃቄ። ዘብዜሪ ጳላሞሰደ ከዩዳቦ ዩሱሰት ሌይሰነም ዩን እሚርቴምሽ ምክሴ። 44 ጳላሞሴሪ «ሳነ ሀሰንክ ዴእሴ?» ገይሶ ረርሴ። ኤዶንቅባብ እሥ ፖሊሰነም ጊሥዳብነሚ ኤልቶ «ዴእሶ ሀጽቶ?» ገይሶ ኪም ጎይሴ። 45 ኤዶንቅባብ እሥ ፖሊሰነም ጊሥዳብነደንክ ኤሴርቶ ሌይሰንክተም ዩሱፕክን እምረን ኪዜ።

46 ዩሱፕሪ አብላ ሺንቴዳቦ መስቄልገዘንክ ኪም ሀቸቶ አብሌንክ አቲ። ሴይን ተት ግር ጫቅቶ ኡሴርሰቅንደ ዱክግር ኪም ዱክሴ፤ ኮዘንክ ሴይን ነክሰት ሃዶ ዱክ ፕልትነም ከንክ ዚደ።

47 ሚግዴላ ፕጫንክ ሃደቃክ ማራምኪ ዮሳቴሪ እንዴን ማራምክ ሀብር ኪም ኪ ምድንኪሪ ሺዳቄኪ።

ዩሱሰ ዴእግሪንክ ክ ጳምትምሽ

ግብ 28+1-8፤ ሉቃስ 24+1-12፤ ግን 20+1-10

16

1 አይሁድ ኤድንት ሀውሽ ሴጽኔሪ መቅሳኪት ቡር ሚግዴላ ፕጫንክ ሃደቃክ ማራምኪ ሀይቆብቴሪ እንዴን ማራምክ፤ ሲሎሚሪ ከዩቲ ኪም ሳክን ምሽም ሺንቴኪ። 2 ሳምንትንግሪንክ ብረ ሴጽንክ ገመ ሀይ ጫተቅሰንዴት ቡር ዱክንግር ሃዴኪ። 3 ኪክ ኪክዴሪ «ዱክንት ፕልቴን ከንክ ዚደርሰቃክ ሲይንነም ሀይ ምን 15+40-41፡- ሉቃስ 8+2-3።

ዛሰቱ?» ጋዳቄኪ።<sup>4</sup> ሲይን ገሸ ጊጽም ማሠቅንከን፤  
 ጸኪ ገይሶ ኪ ሸድንክ ሲይን ጸክንት ፑልቴንዘንክ ዛሰተ  
 ደይምሽ ሸጂኪ።<sup>5</sup> ጸክንግር አርዘሬ አብላ ጻም  
 ቆቤርተቃብ መርድ ምዘርክን ደቅተ ከ ደይክ ኪም ሸጂኮ  
 ሪርሲኪ።<sup>6</sup> ና ደይንክ «ሀይሪርኪቴ! ዱም ሮኪርሰቃብን  
 ናዘሬትግርምባብን ዩሱሰም ዝግዴቴ» ና ሳምቴ፤ ኩር  
 ደክዩ! ሸትኪቴ፤ ኪም ጸኪርሰቃክ ከርነ ኮነዩ።  
<sup>7</sup> ደይንኪሬ ከዩቶ ክት ረቅክ ሙከደድንቴንኪ ጵጥርሲንክ  
 (ና ዩን ብርትዮ ገልላ ፔጭ ከይዴ! ዩን ከ ኪዘቅምሽ ኪም  
 ከግር ሃጥዴቴ) ገይሱቶ ኪን ኪሰኪቴ» ኪን ገይሱ።  
<sup>8</sup> ኮዘንክ ማይነ ብልቅኪ ጊቅክ ኪም ዩዘቅንክን ጩተቅሴኮ  
 ጸክንግርንክ ሀዘኪ! ጸሸተ ኪ ማሥንክን ሀይክጌሬ ሪይ  
 ያለቄሲሬ ኪሰኪኪ።<sup>25</sup>

ዩሱሰ ሚገዴላ ፔጫንክ ሃይቃክ ማራምደ ከ ሃፔርሰምሽ

ግጥስ 28+9-10፤ ግንስ 20+11-18

<sup>9</sup> [ሳምንትንት ብሬዚማክ ሴጽንክ ዩሱሰ ዠመ ይ  
 ሳምታኪንክ፤ ብርትዮ ሽን ተብዘ ኪንኮተንክ ይ ጩሥሰቃክ  
 ሚገዴላ ፔጫንክ ሃይቃክ ማራምደ ሃፔርሲ።<sup>10</sup> ና ከዮ ከ  
 ኪከን ደቅዳቄድነ አትርዘንኪ ኤጥዘንክ ኪ ደይክ ሪይን  
 ማሠቃኪተም ኪን ኪዚ።<sup>11</sup> ኪቴሬ ደቅድባብ ማም ኮሬ ከ  
 ሃፔርሰምሽ ኪ ኤሲርድንክ ዶጥሰኪኪ።

ዩሱሰ ይንት ረቅክ ሙከዳቄድ ቀስቴጌድንደ ከ ሃፔርሰምሽ

ሉቃስ 24+13-35

<sup>12</sup> ኮቴሬ ቡር ኪግርንክ ቀስቴጌድ ክትሚንግርንክ አሰ  
 ሞሬግር ኪ ከይዳቅክ ትግዜን ኤድ አባባም ከምሶ ኪሬ  
 ሃፔርሲ።<sup>13</sup> ኪቴሬ ከዩቶ አቤድጌን ኪዜኪ! ኪጌዴሬ አልኮ  
 ዶጥሰኪኪ።

<sup>25</sup> ዩድ 16+8፤- ያለቅያለቅ ኤንግክ መጻገግር ኮዘንክ ዩዩ ደቅላክ ኪዜነ ግር  
 ሃፔርሲ፤ ኪቴሬ ዩን ኪዘርሰቃኪተም ሙደ ጵጥርሰክንኪ ከ ኪከን ሃቀቄድጌን  
 ጸድክ ኪዜኪ። ኮት ቡር ዩሱሰ ይንት ሉጥሊዳት ደቅንት ማሠቃኪን ለክሙያኪን  
 ጫላ ደቅሽ ኤጥሰኪም ሀይት ጩትንትከንክ ዩዩ ሀይት ጥቅንቴክ ዩቶ ኪት ላንክ  
 አይግ።

16+7፤- ግጥስ 28+32፤ መርቆስ 14+28፤ 16+9፤- ሉቃስ 8+2።

ዩሱሰ ተሚኪ ያለቅ ረቅንቴክ ሙከዳቄድንደ ከ ሃፔርሰምሽ

ግጥስ 28+16-20፤ ሉቃስ 24+36-49፤ ግንስ 20+19-23፤  
 አይቴርቴድንት ያን 1+6-8

<sup>14</sup> ቡሬሬ አሥምዜን ደቅተ ኪ ደይክ ተሚኪ ያለቅ  
 ይንት ረቅክ ሙከዳቄድንደ ሃፔርሲ። ከ ሳምታኪት ቡር ኪም  
 ሸጂቄድንደ ኪ ዶጥሰቅንክን፤ ዶጥሰክሰ ኔግንትንኪተምኪ  
 ቡደንኪቴት ዘብንትንንክን ኪሬ ጋምሲ።<sup>15</sup> ኮይጌሬ ኪን  
 ገይሱ፤- «ፕጫ ሙዴግር ከዩቶ ሳብት ደቅሽ ኤጥሰኪጌሬ  
 ኤድ ሙዴከን ኪሰኪቴ።<sup>16</sup> ሳብዜን ቡድ አሳብኪ  
 ሸኤርሻብክ ደደቅደ! ሳብዜን ቡድ አሰክባብ ደይንክ ከዜን  
 ቤቤሬርደ።<sup>17</sup> ሳብዜን ቡድ አዘደድንቴን ኪን ጵጵነም ኪን  
 አሚርዴ፤- ናምስቴክ ሽንንም ጩሥሥደኪ! አጥ ከሌኪሬ  
 ኪኪዘደኪ! <sup>18</sup> ጉንንም አንክ ዩደዴኪ፤ ዴይሰድንደ ዴሸ  
 ኪ ያጭድንክ ሪይ ኪም ዩአዩ! አንንተም ሀፔርቴድንዜን  
 ያዴኪ፤ ኪቴሬ ሀልሸልሸደኪ።» ኪን ገይሱ።

ዩሱሰ ርኪግር ኤብምሽ

ሉቃስ 24+50-53፤ አይቴርቴድንት ያን 1+9-11

<sup>19</sup> ባብ ዩሱሴሬ ኮም ኪን ይ ኪዘንዴት ቡር ርኪግር  
 ኤቤ፤ ሳብቴሬ ምዘዜን ደቅሲ።<sup>20</sup> ኪቴሬ ጩተቅሴኮ ከር  
 ሙዴግር ሳብት ኤጥሰኪም ኪዜኪ! ባብ ዩሱሴሬ ኪ ኪከን  
 ያንደ ሃቄ! ኪ ኪዘድክ ሪርሸድንደ ያንንኪሬ ና  
 ኤጥሰይንተም ዘጥሰዳቄ።]26

<sup>26</sup> ዩድ 16+9-20፤- ጸቶ ግር ጸታላክ ኤ) ሙጻጥ ያለቅያለቅግር ሃጥሪዬ።  
 16+15፤- አይቴርቴድንት ያን 1+8፤ 16+16፤- ግንስ 3+5፤ ጥይደ 36።  
 16+17፤- አይቴርቴድንት ያን 2+4፤ ዩድ 16+18፤ 16+18፤- ሉቃስ 10+19፤  
 አይቴርቴድንት ያን 28+31 ጥይደ 5፤ ጥይደ 8፤ 16+19፤- አይቴርቴድንት ያን  
 1+9-11፤ 16+20፤- አይቴርቴድንት ያን 14+3።